

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

༡༡། ལྷི་ནོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྒྲུབ་ས་ཨ་གོན་ཆེན་པོ་ཨ་ཚོག་ན་ས་
ཨ་པ་པ་པི་ཨ་གོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་པ་ལེ་ས་སྒྲིང་གི་
བཀའ་བྲིད་བཞུགས་སོ། །

ཨ་ཁྲུང་པ་པུ་ལོ་མོང་ས་ལ་སྒྲུབ་ས་ཨ་གོན་ཆེན་པོ་ཨ་ཚོག་
ཨ་པ་པ་པི་ཨ་གོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་པ་ལེ་ས་སྒྲིང་གི་

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0137

ནམ་ཀྲུལ་གྲུ་ཚང་གིས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲུམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ཟླ་ ༥ པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ཟླ་ ༧ པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

ཧྲེང་ས་ཧྲེང་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ཚོམ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་ཁག །རང་
རིགས་སྤྱན་རློན་གྱིས་སྤྱན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱབ་ཆེད་ཀྱབ་ཤིང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར་དེབ་གསུགས་གསར་
བསྐྱོགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ཞུ་སྒྲིག་པ་སོགས་ཕྱག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

༡༡། སྤྱི་རྟོང་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
སྐུལ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་བཤེས་སྤྱིང་གི་
བཀའ་བློན་བཞུགས་སོ། །

ཡིག་འབེབ་ཁྱེ་བ་སོ། རྣམ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

སྤྱི་བཅར་རྣམ་ཐུལ་ཐུང་མན་བདེ་ལེགས་བཤེས་སྤྱིང་གི་
ཤེས་ཡོན་སྟན་ཆོག་ནས་དབར་འགྲེམས་ཁྱེས།

དཀར་ཆག

ཕབ་རྒྱུར་ཁྱུ་བ་པོའི་ཕྱོན་སྒྲིང་།.....	༡
བཤེས་པའི་རྒྱུང་ཡིག་གི་བཀའ་བྲིད།.....	༡
པར་བྱང་ཕྱོན་ཚིག་.....	༡༥༥

པཔ་སྐྱར་ཞུ་བ་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་།

༡༡། །ཁམས་གསུམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འདྲེན་མཆོག་ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོན་བཅེ་རུས་པའི་བདག་ཉིད།
གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་ཞིང་གི་ལུགས་གཉིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ།
འཛམ་གླིང་ཆེ་དགའི་གཙུག་ལྷོ་ཡོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཅིང་
གཟིགས་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀུན་ཏུ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོན་པར་
བཀོད་ནས་བཟང་ཡས་འགྲོ་བའི་ཅི་འདོད་རེ་སྒྲིབ་ཅི་ཡང་སྒྲོང་བར་མཛད་པའི་བཀའ་འདྲིན་བསམས་
བཞེད་ལས་འདས་ཤིང་། ལྷག་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་
གང་དུ་བྱོན་བཞུགས་མཛད་པའི་གནས་སུ་སྒྲིབ་པོ་ཁྱི་འབྲུམ་མང་པོ་བསྐྱེད་མཆོ་ལ་རང་པའི་དཔེ་
ལྟར་མ་པོས་རང་གིས་འདུ་བར་གྱུར་བས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཤར་མོན་ནས་
རུབ་ལ་དུགས་བར་གྱི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ཁུལ་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་འགྲོ་ཞུས་དམ་
ཆོས་བདུད་ཅིས་འཆིམས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་སྒྲོས་སྒྲོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཁོངས་ནས་ཀོ་རི་ཡ་
དང་། མ་ལེ་ཤི་ཡ། སཱི་སྤྱུར། ཉི་ཉོང་། ཐེ་ཐུ། ཆེན་པོ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་ཁག་སོགས་ནས་རི་ལྟར་
གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་བ་བཞིན་ལོ་ལྟར་བཞུགས་སྐར་ཆོས་ཀྱི་མགོན་སའི་ཐེག་ཆེན་
ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་ཁྱི་སྒྲིབ་མང་པོའི་ཞིང་སར་ཐབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་
ཆར་གངས་མེད་པཔ་པར་མཛད་པའི་བཀའ་འདྲིན་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཕུལ་
ཡང་ཆ་ཅས་གཞུག་དཀའི་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་གནང་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་བསྐྱར་བ་འདི་ལ་སྒྲིབ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་
གྱིས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་འཛིན་མའི་མངའ་བདག་བདེ་སྟོང་བཟང་པོར་སྤྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལས་

གྲི་རིམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྲིང་ཞིབ་པ་ཆོག་ཅུང་གོ་སྤྲིད་སྤྲིད་ཡིག་གི་ལམ་ནས་
རི་ལྟར་གདམས་པར་མཛད་པའི་བཤེས་སྤྲིང་གི་བཀའ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བྲི་ལོ་ ༡༠༠༠ གྲི་རྩ་ ༤ ཆེས་ ༡ ནས་བཟུང་ཐེ་མཚོས་ལྷ་བ་གཙོ་
གྲུང་གི་དད་ལྷན་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོག་ནས་ལ་སྤྲིན་སྒྲིབ་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཤེས་པའི་
སྤྲིང་ཡིག་གི་གཞུང་དོན་གཙོ་བོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཛོན་མཐོའི་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ནས་
བཟུང་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སར་བཞུགས་པའི་བར་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་གནད་ནམས་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་། དད་དང་འདུན་པ། དབང་པོ་རྩུལ་གྱི་
རིམ་པ་དང་འཆམས་པར་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་། ཞིབ་ཆོག་ལ་མཆོག་དམན་ཆང་མའི་སྒོ་
ངོར་འཇུག་བདེ་བའི་དགེ་མཚན་ཆེ་ཞིང་། བདེན་དོན་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པ། དོན་གྱི་གནས་
ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་ཡོན་མེན་ཏུ་མང་བའི་བཀའ་བློན་ཅིག་ཡིན་
པས་དད་ལྷན་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོག་སྤྲི་དང་། ལྷག་པར་དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་དོན་གཉེར་
ཅན་ནམས་དང་། ཡང་སྒོས་བཤེས་སྤྲིང་འདི་ཉིད་རང་རེའི་གཞིས་ཉིན་གཏན་སྒོའ་ཁག་གི་ནང་
ཆོས་སྒོའ་ཆོན་ཏུ་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
བོད་རིགས་ན་གཞོན་སྒོའ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་ནང་ཆོས་སྒོའ་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་
པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་སྒོ་བྱེད་བསྐྱབ་བྲའི་
གཞུང་དང་། བྲི་ནང་གི་ལྷ་གྲུབ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ནམས་ལ་སྒོའ་གཉེར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆའི་བཀའ་སྒོའ་ཐེབས་
དགོངས་ལྟར་སྐྱབས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ་སྤྲད་དང་། རང་རིགས་མ་འོངས་མོན་ཅ་ནམས་
ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཆད་གོང་འཕེལ་ཏུ་གཏོང་བའི་མཐུན་ཆེན་སྤྲོད་ཅིག་ཏུ་འགྲུང་རྒྱུ་གཤོན་
མི་ཐ་བས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་འབྲེམས་ལྷ་རྒྱའི་ངལ་བ་དྲུང་དུ་སྒྲངས་པ་
ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ནི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་ཅིང་། སྒོའ་དཔོན་

འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དུག་སོགས་མདོ་སྔགས་སྟན་སྒྲོར་དང་
བཅས་པའི་གཞུང་བཟང་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། རྒྱུ་
པོ་ལ་གདམས་པ་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། དམངས་ལ་གདམས་པ་སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐེགས་སོགས་རྒྱལ་རྒྱོན་
འབངས་གསུམ་ལ་མཛད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། བཤེས་སྤྱིང་འདི་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་
སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པོས་སྟོང་མི་དབང་བདེ་སྟོང་བཟང་པོ་ལ་གདམས་པའི་གཞུང་བཟང་མང་དུ་བྱུང་
བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ནས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་བོ་ཁྲིམ་པ་ལ་
གདམས་པའི་འཛིན་གཉེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་གཞུང་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
དབྱུང་ན་མཛོན་མཐོ་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ནས་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་
བཞོད་པའི་བར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་སོགས་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང་། འུན་རྒྱབས་ཀྱི་མཆན་ཁ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་འདིའི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམས་
ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་སེར་ཆང་མས་སྤང་དོར་འཇུག་ཐོག་འཇུགས་མེད་ཀྱིས་དལ་བ་དོན་
ལྷན་དུ་བྱེད་པར་འཆལ་ལོ་ཞེས་རེ་འཕོད་སྟོང་ནས་ཁྲུ་བ་ལགས།

བཀའ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགག་མེད་གསུང་བཟང་ཆངས་པའི་སྐྱེད་བྱུངས་གྲ་གྲ་མ་ཉམས་
པའི་གསུང་དངོས་ཀྱི་འོད་སྤེར་ཡང་བྱག་དེབ་འདི་དང་ཆབས་ཅིག་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་མིག་དང་
ན་བའི་བདུད་རྩིར་གྱུར་སྤང་བཅོ་བསྐྱེད་ཁྲུ་བ་ལགས་ན་དང་ལྷན་དོན་གཉེར་ཅན་རང་རང་གི་
འདོད་མོས་ལྟར་ལྟ་བ་དང་མཉན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ནམས་དང་། ལྷག་པར་རང་
རིགས་ན་གཞོན་ནམས་ནས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་གསན་གཞིགས་སྟོབ་གཉེར་གནད་པའི་རེ་སྟོན་
ཁྲུ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་པན་རྒྱབས་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་བཞིན་པར་
དགའ་སྟོབས་དང་བཅས་བྱག་དེབ་སྐྱེད་ལེགས་བཅོས་ལ་སྟན་པའི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་
མཛད་པ་པོ་ནམས་ལ་བཅོས་མིན་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞེས་ཁྲུ་རྒྱ་དང་། ལེགས་སྟེལ་ཉེས་འགོག་གི་
དགོངས་ཚུལ་གནད་སོན་ལྟར་ལེགས་བརྒྱ་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་འབད་བརྩོན་སུ་ཁྲུ་
བཞིན་ཡོད་ལ། བྱག་དེབ་འདིའི་ཐོག་འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་ནས་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་

སྒྱིང་གྲ་ཆང་གི་དགེ་བཤེས་འབྲས་སྒོ་སྒྱིང་ཉག་རེ་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་དང་། སྒོ་སྒྱིང་
རྒྱལ་བ་དགེ་བཤེས་དག་དབང་སངས་རྒྱལ་ལགས་ནམ་གཉིས་ནས་ཞུ་དག་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ཞིང་།
ནམ་གྲུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་བར་སྐྱུན་གྱི་འགྲོ་གྲོལ་ནར་གཏོང་མཛད་པ་བཅས་ལ་བཅོས་
མིན་སྒྱིང་དབྱུས་ནས་སྤྲུགས་མེ་བཀའ་འདྲིན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་ས་སྒྲིང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ འཇམ་སྒྱིང་ཞི་བདེའི་དེད་
དཔོན། གངས་ལྗོངས་སྒོད་བཅུད་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ། འགྲོ་ཀུན་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲལ་
ཡུན་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་མཐའ་སྐྱུས་བསྟན་སྲིད་སྐྱེ་རྒྱུའི་མགོན་
སྤྱབས་དབྱུང་གཉེན་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་ཡུལ་ས་བད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། གངས་ལྗོངས་པོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྲིད་རང་དབང་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་
ཁང་པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལར་ཡུལ་ས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁ་མདོན་པར་བཀོད་དེ་བོད་འབངས་རྣམས་
ཆོས་འགྲོར་རང་དབང་གི་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྷན་གསར་པའི་དབལ་ཡོན་ལ་ཅེ་དགར་སྐྱོད་སྐྱབ་པ་
དང་། དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་ཁྱེན་རྒྱལ་མཁའ་ཁྲབ་སྐྱེ་རྒྱུའི་སྒྱིང་ལ་འཇུག་པའི་རེ་སྒྲོན་ཤུགས་
བཀའ་དང་བཅས།

ཕབ་སྐྱུར་ཞུ་བ་པོ་གྲུས་རྣམས་ལྷ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འབེལ་བས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༡༥
དགེ་བཅ། །

བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་བཀའ་ཁྲིད།

༡༣། །བཤེས་སྤྱིང་གི་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཏ་ཅང་ཉིང་པ་ཞིག་འདུག་ལ། མྱོན་མ་ངས་
བཤེས་སྤྱིང་གི་ཞལ་ཕྱང་ཞུ་སྐབས་ཀྱང་ཕྱག་དཔེ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་པས་
ཕྱག་དཔེ་འདི་ཙྰ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བཤེས་སྤྱིང་གི་དབྱར་དབྱ་མ་བཤད་
པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཕྱགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི། དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་སམ་གྲོགས་པོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་
ཕྱག་ཐེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ཡང་གཙོ་བོ་
རྒྱལ་པོར་སྤྱིངས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནའང་དབྱ་མའི་
ལྟ་བའི་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། བཤེས་སྤྱིང་ནི་ཏ་ཅང་མདོར་བསྡུས་
ཤིག་ཡིན།

སངས་རྒྱས་བཙུན་པའི་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་མི་ཞིག་གིས་
བཤེས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་སློབ་ན། ཨ་ཙྰ་དངོས་གནས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་བྱན་པ་དང་།
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་ཡག་པོ་མ་འཛོད་པ་དང་། དགོས་པ་རྒྱ་མཆན་མ་མཐོང་
པའི་ཐོག་ནས་བཤེས་སྤྱིང་འདི་སློབ་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་
བྱན་སྲིད། བཤེས་སྤྱིང་ནི་ཕྱགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ངས་བཤེས་སྒྲིང་གི་བྲིད་ལུང་ཁྱ་ཅུ་གྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྐྱེ་མདུན་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། ཁྱ་ཅུ་གྲ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་ནི། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཉིད་ཁམས་སྡེ་དགའི་ཕྱོགས་སུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་རྫོགས་ཆེན་དང་། བཀའ་རྒྱུད། ས་སྐྱ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་གྲ་མ་མང་པོའི་བྱང་ནས་གསུང་ཆོས་གསན་པ་དང་། མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་སྡོངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གཞུང་ལ་སྤྱགས་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་དོན་ཁོང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲུང་ཡོན་གཅིག་ནི། ལོ་ངོ་མང་པོའི་གོང་དུ་གཟེགས་པ་རྣམས་ཙུ་བ་ནས་སྤྱགས་ནས་བརྗེད་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་། ང་དཔེ་ཆ་སྟོག་པའི་སྐབས་དོན་དེ་སེམས་ལ་ངས་དགོས་པ་ལས། དཔེ་ཆ་དེ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་བྲན་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུའི་གོང་དུ་གསན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དུས་རྒྱུན་སྒྲིད་འབྲུག་གི་ཉམས་བཞེས་གནང་རྒྱ་སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་གྲ་མ་ཁོང་གི་བྱང་ནས་ངས་བཤེས་སྒྲིང་གི་བྲིད་ལུང་ཞུས་པ་ཡིན།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སུ་ཨྲི་ད་ལེ་ཁ། བོད་སྐད་དུ། བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་བདག་གིས་ནི། །

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི། །

བསོད་ནམས་འདུན་སྦྲད་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག།

ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསན་པའི་རིགས།།

ཞེས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་ལ་གསུང་གི་
ཡོད། དེ་ཡང་གང་བརྩམས་སའམ་སྤྱིང་ཡིག་གནང་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་དེ་ཉིད་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྦྱོན་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། དགེ་འོས་ཞེས་པས་མངོན་མཛོད་དང་ངེས་ལེགས་
སྦྱབ་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འདོམས་པར་
འོས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་འོས་ཁྱོད་ལ། བདག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་བརྗོད་བྱ་ཐབས་དང་། རྗོད་བྱེད་སྟན་པའི་ཆོན་པ་སྟན་
པ་ཞེས་སྦྱར་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ།

ཡང་ན་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་གསུངས་པ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་
ལས་འབྱུང་བའམ་གསུང་གིས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགོས་པ་བསོད་ནམས་འདུན་པའི་སྦྲད་ཏུ་
ཞེས་དང་། དངོས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་དང་བརྒྱད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
ནམས་དང་། མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུང་གི་ཏུས་ད་ལྟ་བར་ཏུ་སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྦྱབ་ལ་མོས་
པ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཁྱུ་སྦྱབ་ཀྱི་གསུང་ལ་དད་གུས་བྱེད་མཁན་ཆང་མར་གོ་
ཐུབ་པ་ཡིན།

དེས་ན་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་
བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྦྲད་ཏུ། རོ་བོ་འཕགས་པའི་དབྱངས་ཞེས་དང་། ཡང་ན་

འཕགས་པ་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་ལམ། སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བསྐྱགས་པའི་
ཆོས་ཚུལ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ནི་འཕགས་པའི་དབྱངས་ཞེས་སྟེན་སྦྲེལ་གྱི་མིང་ལ་
འབྲུག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅིག་
བསྟེན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བར་རིགས་ཞེས་སྟོད་ལྟ་ན་ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ་ཡིན།

རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །

བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད། །

དེ་བཞིན་བདག་གི་སྟན་དག་འདི་རན་ཡང་། །

དམ་ཆོས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་སྤང་སྤང་མི་བགྱི། །

ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་བྱས་པ་སྟེ། རྩས་པལ་བ་
ལས་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མཁས་པས་རྩས་པལ་བ་རེད་ཅེས་མི་བསྟན་
པར་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟེན་པ་བཞིན། བདག་གིས་ཁྱེད་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་
བའམ་སྒྲིང་རྒྱའི་གཞུང་འདི་ཡང་། དག་སྟོང་དུས་མ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་
གདམས་པ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་
བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་འོས་པ་དང་མ་འཆོམས་པ་ཞིག་མིན་པས་སྤང་བར་མི་
བགྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན།

བྱུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྟན་དག་ཞིག །

ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་སུ་ལྟ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱི། །

རྩོམ་ལས་བགྱིས་དགྲུང་རྒྱའི་འོད་ཀྱིས་ནི། །

ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་སྐབ་པ་ཞེས་
བརྗོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་བཅོམ་ཞིང་དག་སྐབ་པའམ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་
ལས་རྒྱལ་བས་ན་སྐབ་པ་ཞེས་བརྗོད། སྐབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅམ་
མིན་པར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་བཅོམ་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱལ་བས་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི། སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་བཟང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་ལྟ་ཡང་ཅུད་མོད་ཀྱིས་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་རྩེ་
བཞིན་ཅུད་ནས་མཐེན་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐེན་པ་ཞིག་གསར་དུ་མཐེན་
རྒྱ་མེད་ཀྱང་། དཔེར་ན། རྩོ་ཐམ་ལམ་རྩོ་ཞོའི་དཀར་ཅི་སྤྱགས་པའི་ཁང་བཟང་ལ་
དགྲང་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་སྐབས། ཆེས་དཀར་བཞིན་དུ་གྲར་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་
སུ་ཅུད་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་མན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་
འདི་འབྲེལ་བ་ཆེན་ནས་བྱུག་བྲིས་གནང་གི་ཡོད་ཅེས་ཉོགས་ཐེན་གསལ་འདེབས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། གཞུང་དངོས་གཞིར།

རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །

གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་རྩེས་བྲན་པ་བྱུག །

རབ་ཏུ་བཀའ་སྤྱལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི། །

ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བྲན་པར་བཀྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་

བའི་སྐྱབས་འགོ་ཡོད་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགོ་དེར་
གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པའི་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་ནང་བ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པའི་གྲས་ནས་བྱད་འགོ་བ་ཡིན། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་
ཆགས་པ་ལ་སླ་མ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་ཆོ་ག་ཞིག་བཏོན་ནས་ནང་པར་འགྱུར་བ་དང་།
ཡང་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་ནང་བ་རྣམས་འཆོགས་ནས་ནང་པའི་གྲལ་ནས་མར་
ལྷུང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

སེམས་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་བ་དང་
ཡིད་ཆེས་བྱང་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་དེ་ཉིད་ཅུང་
ཟད་ཉམས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྤྲེང་དུ་སླེབས་ན། བལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པའི་
གྲས་ནས་བྱད་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་བརྟན་ལོས་དང་། སྐྱབས་འགོ་ཟབ་ཆད་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོས་སྣར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པ་དང་།
ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ནས་སླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བག་
ཆགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མཐོང་མིན་དེ་ལྟར་ཡང་ཅེ་གཅིག་པའི་སླ་
མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཁུན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་པལ་ཆེར་སྐྱབས་འགོ་རིམ་
པ་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་མིན་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་འབྱུང་སྤོང་གཏོང་ལཱའི་སྤྱི་
དབྱངས་ལས།

བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ། ཆེད་དུ་མངགས་ནས་བདག་ལྟ་ལྟན་

སྐྱེས་ཡོད་ལྟུང་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དུང་གྲུབ་མཐུན་པ་བཅས་ཤིང་རིགས་པས་བསྐྱབས་ཏེ་
བདག་ཏུ་ཉལ་བ་བཟོན་ཏུ་གཏོང་བའི་གྲུབ་མཐུན་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། སྐྱོན་ལ་བདག་ཉལ་ལྟུང་
སྐྱེས་ལམ་སང་མེད་པར་བཟོ་སྐྱབ་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་བདག་ཉལ་བཟོན་
ཏུ་མི་གཏོང་བར་བདག་མེད་པའི་ཉལ་བ་གཏན་ལ་པལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་སྐྱོན་ལའན་གྱི་
གྲུབ་མཐུན་ཆུས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

མདོར་བསྐྱབས་ན་ཉལ་བ་ཉེན་འབྱུང་གི་ཉལ་བ་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་འཆེ་
བ་མེད་ཅིང་སྤྱིར་རྗེ་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་མཆོན་མཐོང་ནས། ཆོས་
ཚུལ་འདི་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་
ཏུ་སྒྲངས་ན་འཕྲུལ་ཏུ་སྐྱིད་པ། དུགས་ལ་བདེ་བ་དང་། རང་ལ་ཕན་པ་མ་ཐད་གཞན་
ལ་འདར་ཕན་པ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་། རི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་འགལ་འདུ་
དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཐོག་ནས། སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་སྐྱས་དག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དུང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་
ལ་བསྐྱབས་ཏེ་སེམས་ལ་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་ཐེབས་པའི་སྐྱབས་སུ་རི་ཙམ་གྱིས་
རང་ལ་ཉམས་མྱོང་རྗེ་ཐབ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་དད་པ་ཡང་རྗེ་ཆེ་
དང་རྗེ་ཐབ་ཏུ་འགྲོ་སྐྱབ་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་ནི། ར་རང་ཆོ་འཛིན་ཉེན་
ལུལ་དུས་ཀྱི་བྲག་པ་ཞིག་ལ་བྱུང་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་མཆོག་
གི་སྐུལ་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་དང་། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེས་
ཆོས་གསུངས་ཤིང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོད། དེ་ལ་བཟོན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་

ལ་གཞི་ནས་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའམ། མདོར་ན། སྤྱང་ཉིད་མདོན་སྲུང་
མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་སྐབས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ངོ་མ་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་
བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
གང་ཟག་དེ་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་དང་།
ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ཞེས་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་ཚུལ་འདི་
ལྟར་ཡིན།

གཞིའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ཡང་སློབ་པ་འཕགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་ནས་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་བས་ཅ་
བ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྐབས་སློབ་པ་
འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན། དེའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
མི་སློབ་པའི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐོག་མ་ནས་
སངས་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲག་པ་ཞིག་གི་ངོས་
ནས་བཤལ་ན་ཐོག་མའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐ་
མལ་པ་ཞིག་ནས་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཤིང་ལྟ་ཡིན།

དེས་ན་རང་རང་ཆོའི་སྐབས་ངོ་མ་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན།
སངས་རྒྱས་རང་རང་ཆོའི་སྐབས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། དགོ་འདུན་སྐབས་བསྐྱེད་པ་མེད་

བ་ཡིན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལམ་བསྟན་ཞིང་། དགེ་འདུན་གྱིས་མིག་དཔེ་
བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་
སྐྱེས་པའི་སློན་ནས་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་པས་སྐྱབས་དངོས་ནི་
ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོས་སྐྱབས་འགོ་བསལ་གས་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས་རེ་ཆོག་འདོན་པ་དེར་སྐྱབས་འགོ་བསལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་ང་
མ་ནི་གོང་དུ་ཁྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བ་དེར་སྐྱབས་འགོ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལའང་ངེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་གནད་དུ་འཁེལ་བ་
བྱུང་བ་དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཟབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འཛིགས་དད་གཉིས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། རང་མི་
འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལམ་འཛིགས་པ་ཞིག་ལ་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས། སྤྱག་བསྐྱེད་
གང་རུང་ཞིག་ལ་འཛིགས་པའི་འཛིགས་སྤྱག་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལུས་པ་དགོན་
མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བཅས་འཛིགས་དད་གཉིས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོན་མཆོག་མཐུན་བསམ་པའི་སློན་དེར་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་ཞེས་གསུང་
གི་ཡོད། སྤྱག་བསྐྱེད་ལམ་འཛིགས་པ་ལ་འབྲལ་གྱི་འཛིགས་སྤྱག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེར་གཉིང་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་
ཤིང་། དེས་མཐར་ཚུལ་ལ་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་
གནས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་དད་པ་སྐྱེ་བ་དེ་
ནི་གཙོ་བོ་ཡིན།

ང་རང་ཚོས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཞེས་པའི་ཚོས་ནི་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་བཞུགས་པའི་གཞི་ལྡན་པའི་གྲི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་མཁར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བཞུགས་འགྲོ་ཡིན་ཤིང་ཆེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཉ་ཅང་དམན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་གཞི་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཆུ་ལ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དགར་བལྟས་ཤིང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་རྣམས་བསམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེར་གཏིང་ནས་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་དེས་བྲངས་ནས་དེ་ལས་སྦྱོབ་མཁན་ནི་ཚོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཚོས་མྱང་འདས་དེ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་མྱང་འདས་ལ་རྟེན་གཅིག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མྱང་འདས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཚོས་སྦྱོན་མཁན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་མཁན་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྲོད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ཅུ་མིན་པར་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དེ་ཡང་རང་དོན་ཉི་ཆེ་བ་དང་། གཞན་དོན་ཕྱོགས་རེ་བ་ལས་ཡོང་ཆུ་མེད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལའང་མི་འདོད་པར་བལྟས་ཏེ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ལྷུང་ན་དེས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་སྦྱོས་ཀྱང་འདིས་ད་དུང་མ་འདང་བ་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ལྷུང་ན་ཡང་མི་འགྲིག་

བསམ་པའི་འདིགས་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་
བར་བལྟས་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་སྤང་
འདས་སམ། ཆོས་སྐྱུ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ནི་
དངོས་གནས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མཐའ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
འདས་པའི་སྤང་འདས་མཐར་ཐུག་བ་དེ་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱུང་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡག་ཤོས་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགོ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་ལ་འདིགས་དད་ཅམ་
མིན་པར་གཞན་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དམིགས་བ་ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས།

ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱུང་ཁས་ལེན་བ། དེ་ཡང་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱུང་ཁས་ལེན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་
པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཅིས་ན། བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་
གཙུག་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བཅིས་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་
སྒྲོའི་བྱུང་བར་ལས་དམིགས་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་ནི་དོན་
གཉིས་མཐར་ཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཡིན་པས་ཉན་
རང་གི་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་
དམིགས་པའི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ཉིད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན། གཙུག་པོ་སངས་རྒྱས་

ཐོབ་བྱང་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་པས། བྱང་ཚུབ་བས་སངས་རྒྱས་དེ་རང་གི་མངོན་དུ་བྱ་
འདོད་དང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡོང་བ་ལ་ད་ལྟ་སྐབས་ཟིན་
པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐབས་སུ་
མཆི་བའོ། །

ང་རང་ཆོས་ནས་རྒྱན་སྐབས་འགྲོ་བཞི་སྟོར་དང་། ལྔ་སྟོར་དང་། སྟག་སྟོར་
སོགས་བྱས་ཏེ། སྐ་མ་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་འོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་
མཆི་འོ། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་འོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་འོ། །ཞེས་དང་།
མདོར་ན་དེ་ཡང་མང་དུ་འགྲོ་སྐབས་སྐ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་
མཁའ་འགྲོ་ཉན་རང་ཆོས་སྤང་ཞེས་ང་ཆོར་སྐབས་ཏ་ཅང་གི་མང་པོ་ཞིག་བཅི་རྒྱ་
ཡོད། དེ་དག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱུད་གོས་ཤིང་། སྐབས་གནས་ཡང་
དག་ནམས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཡོད།

ཡི་དམ་དངོས་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོངས་དང་། སྐ་མ་ལ་སྟོབ་པའི་དགེ་
འདུན་དང་། མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་སོ་སྟེ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རང་རང་སོ་སོར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆང་མ་འདུག་པའི་སྟོ་ལྟ་
བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་ང་རང་ཆོར་ཐད་ཀར་ངོ་
སྟོད་གནང་མཁན་གྱི་སྐ་མ་དེ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། རང་གི་ངོས་ནས་གཙོ་བོ་སངས་
རྒྱས་དང་ཆོས་ངོ་སྟོད་མཁན་སྐ་མ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་ངོ་སྟོད་མཁན་ཡང་སྐ་མ་
ཡིན། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཆོས་ངོ་སྟོད་མཁན་དེ་སྐ་མ་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲའི་ངོས་
ནས་སྐབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་ལམ་སྟོན་མཐར་ཐུག་དང་།

རང་ལ་རིན་ཆེ་ཤོས་དང་སྒྲིང་ཉེ་ཤོས། རང་ཉིད་ལ་ལམ་སྟོན་མཁན་སྒྲ་མ་དེ་ཡོད་
པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དེ་དག་འོ་འཕྲོད་གྱི་ཡོད། ལམ་
སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་དང་བལ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འོ་འཕྲོད་དཀའ་བས་དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་སྒྲ་མའི་འོ་འགའ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ངོས་ནས་རྩ་ཆེ་ཤོས་དང་། བཀའ་
རིན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་སྟབས་སྒྲ་མ་དེ་དང་པོར་སྟོས་གྱི་ཡོད། དོན་དངོས་
སོ་སྐྱའི་སྒྲ་མ་དང་། སྟོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། མི་སྟོབ་པའི་འཕགས་
པ་འདྲ་ཡོད།

མདོར་ན་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་དང་། སལ་ཆེར་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤང་ཞེས་པ་དེ་
དག་གི་ནང་དུ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྟུན། ངས་འོ་ཤེས་
པའི་འཇར་མན་གྱི་མི་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རང་ནང་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ནང་པ་ལ་
ཏ་ཅང་གི་དགའ་པོ་ཡོད། ཁོང་ཉིན་ཞིག་འབྲུག་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་ཆོགས་ཞིང་ཞིག་
མཇེལ་འདུག། འབྲུག་ནས་མར་འཁོར་ཉེ་ང་ལ་ཉོན་འཛོར་མདོག་གི་ངང་ནས་སྒྲ་མ་
དང་། ཡི་དམ། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་བཅས། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་
རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡི་དམ་བརྒྱུད་སྤེ་བཞི་སྟེང་དུ་ཡོད་སྟབས། སངས་
རྒྱས་ལོག་ཏུ་བཞག་འདུག་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་རྩ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་འདྲ་
ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད་ཅེས་ང་ལ་ཏ་ཅང་ངོ་རྒོལ་བྱས་བྱུང་བས་དེར་ཁག་མེད།
སྐབས་དེ་གནད་འགག་དང་ལམ་གྱི་ཁོག་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ན། ལྷ་ལས་ཐུལ་
བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདུལ་རྒྱུའི་དགྲ་
དང་། སྟོང་རྒྱུའི་གཉེན། གོ་མཆོན་གང་ཡང་མེད་པར་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་

ཐམས་ཅད་པམ་པར་མངོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣ་རྣམས་ནི་རང་ཕྱོགས་
སྦྱོང་རྒྱ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་འདུལ་པའི་མཆོན་ཆ་འབྲ་མེན་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་
ཡོད།

དེས་ན་རང་རང་ཆོས་གཟབ་ནན་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་གནད་འགག་ཡག་
པོ་མ་ཤེས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོང་བ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དེ་གཤམ་
དུ་ཡོད་པ་དང་། མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་། མཆོན་ཆ་འབྲ་མེན་འཛོགས་པ་དེ་དག་གོང་
དུ་ཡོད་སྟབས་གནས་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡོང་ཉེན་ཡོད། དེ་ནི་འཕྲོས་བཤད་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་རང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་སྒྲ་མ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ཁྱེད་རང་ཆོའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཆིག་རྟོའོ་ཕོའོ་
ཞེས་པ་དེས་མགོ་ལོག་ལུང་པ་གང་ཅིད་ཡོད། མགོ་ལོག་གང་ཞིག་ཅིད་ཡོད་ཅེ་ན།
རྒྱ་སྐད་ཀྱི་རྟོའོ་ཕོའོ་ཞེས་པའི་མིང་ཆིག་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གསོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་
ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་གུ་རུ་ཞེས་པའི་གོ་བ་ཞོར་ཡོད་ལ། བོད་
སྐད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་གོ་བ་ཡང་ཞོར་ཡོད། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་གུ་རུ་དང་། བོད་
སྐད་དུ་སྒྲ་མ་ཞེས་པ་གཉིས་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷ་བའི་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཐོག་
ནས་གོང་ན་མེད་པ་རེད་ཅེ་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ལྷ་བ་དང་། ཇིན་གྱི་ཆ་ནས་ལྷ་བ།
ཇིན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པས་སྒྲ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
སྒྲ་ཞེས་པ་ནི་གོང་མ་དང་། མ་ནི་དགག་ཆིག་སྟེ་གོང་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན། ལེགས་
སྦྱར་སྐད་དུ་གུ་རུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལྷ་བ་ལ་འགོ་གི་ཡོད། རྟོའོ་ཕོའོ་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་
ནི་དེའི་ནང་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱ་སྐད་དུ་དད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་མིང་ཆིག་

དེ་བཅད་སྒྲིབ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། དེང་སྐབས་དབྱིན་རིའི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་
གསོན་པ་ཞེས་པ་དེས་མགོ་ལོག་ཆེན་པོ་ཅེད་ཀྱི་འདུག ལྷ་མ་ཞེས་སངས་རྒྱས་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བཞི། བལ་ཆེར་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
འབྲེལ་ནས་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྙམ། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ལམ་རིམ་གྱི་དབྱར་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུ་ལ་ཐོན་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་ནི་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཞེན་ལྡོག་པ་ནས་
མར་ཁྱིད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་གཞིར་བཞག་
ནས་ཁྱིད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མིན་པར་མདོ་རྒྱང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱིད་ན།
བྱང་སྤྱོད་ས་སོ་བདུན་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསུངས་དགོས་ཀྱང་། དེ་
ལྟར་མ་གསུངས་བར་བྱི་མའི་སྤང་ཞེན་ལྡོག་པའི་མཆོམས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྤྱོད་
དང་། དེ་ནས་བྱིན་བྱུག་གི་ལམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྟེབས་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན། སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།
དེར་བཞེན་སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་དཀྱི་བའི་སྤོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་ལམ་རིམ་ཐོན་ཡོང་
གི་ཡོད་པས། སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུ་ལ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྒྲགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་རང་
ཆོས་ལྷ་མ་ལ་སྐབས་སུ་མཆོའི་ཞེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དབྱར་ལོགས་སུ་ལྷ་
མ་ལ་སྐབས་སུ་མཆོའི་ཞེས་སྤྱར་བ་དེ་ནི་བལ་ཆེར་དེ་ལྟར་མིན་ནམ་སྙམ། ད་དུང་
རྒྱས་སུ་བཏང་སྐབས་ཡི་དམ་ལ་སྐབས་སུ་མཆོའི། །ལཁའ་འབྲེ་ཆོས་སྤང་རྣམས་ལ་
སྐབས་སུ་མཆོའི་ཞེས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཚོར་རྟོག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། གླ་མ་དང་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱེ། གླ་མ་ནི་གོང་དུ་
ཁྱེས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་མཁས་པ་འདི་གཞུང་དུ་ཡོད་ལ། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་འདུལ་བའི་
གནད་ཀྱི་གླ་མ་ནས་བཟུང་གླ་མ་འདི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། སྤྱལ་སྤྱུ་ཞེས་པ་
ནི་བར་དུ་མིང་གསར་པ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱལ་སྤྱུ་དོས་
འཛིན་གྱིད་པ་ནི་ཉ་ལམ་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་དུ་པ་ལུལ་བུ་འཛིན་ལྟར་སླེབས་ཡོད།
སྤྱལ་སྤྱུ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཁྲིམ་ཆང་གཅིག་གི་ལུགས་སྒོལ་ལྟ་བུ་ཆགས་གྲབ་གྱིད་ཀྱི་
འདུག་དེ་ཡང་པ་མ་བུ་སྤྱག་ལྟ་བུ་མིན་ན་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་བརྟེན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་
ནས་དེང་སྐབས་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་། གླ་མ་གཉིས་དངོས་གནས་བྱས་ན་དབྱེ་བ་བྱེ་དགོས་
པ་ཞིག་འདུག གླ་མ་ཞེས་བརྗོད་ན་དངོས་གནས་ཆད་དང་ལྡན་ཞིང་། གླ་མ་འདི་མཆོད་
ཉིད་ཆང་བ་དང་། གླ་མ་འདི་འོས་ཆོས་ཆང་བའི་ཐོག་ནས་གླ་མ་ཆགས་དགོས་པ་ཡིན།

སྤྱལ་སྤྱུ་ཞེས་བརྗོད་ན་བུ་བ་ལེགས་ཉེས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱུ་འདི་མིང་དེ་
སྟོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ནམ་རྒྱུན་ངས་གླ་མ་དང་སྤྱལ་སྤྱུ་ར་སུ་བཞི་བཞག་གི་ཡོད།
བོད་པ་འདི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་སྐབས་རེ་གླ་མ་དང་སྤྱལ་སྤྱུ་ཐེབས་སྐབས་ཏེ་ལྷག་རིམ་
མང་བ་ཡོད་པ་དེ་གླ་མ་རྩ་ཆེ་བར་བཅི་སྒོལ་ཡོད། དེ་རིང་གླ་མ་ཞིག་ཏེ་ལྷག་མང་པོ་
སྤྲིག་ནས་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྤྱལ་སྤྱུ་འདུག་ཞུ་བ་དང་། ལྷག་འཆོལ་བ་ལྟ་བུ་གྱིད་
ཀྱི་ཡོད།

དངོས་གནས་ངས་པ་དོན་གྱི་གླ་མ་རྒྱ་གསུལ་ཞུག་བསྐྱམས་ཏེ་ཐེབས་མཁན་
ཞིག་བྱུང་ན། སྤྱང་པོ་ཞིག་སླེབས་བྱུང་ཞེས་རྩམ་པ་ཞིག་སྤྲད་ན་ཨང་དང་པོ་ཡིན། དེ་

མིན་ཆོར་སྒྲུབ་དེ་ཅམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་ནི་ཞོར་འཁྲུལ་ཡིན། ངས་ཉག་
པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རྩོམ་ཆེ་དངོས་གནས་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་པའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། རྩོམ་ཆེ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྡོད་ཀྱི་ས་སྤྱིར་ཕེབས་འབྱོར་
ཟིན་སྐབས། རྩོམ་ཆེ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་སྤྲ་ཆེན་རྣམ་པ་ཕེབས་བསྐྱར་
ཕེབས་རོགས་ཞེས་ཞུ་སྐབས། བོད་ཀྱི་སྤྲ་ཆེན་དག་གིས་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་པོ་
རོག་མིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲོན་གོས་རྩིག་པོ་གྲོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་གྲོན་པ་
དང་། ཉ་རྩིག་པོར་ཞོན། ཉ་ལ་གཟུགས་མཆོར་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སྤྲ་ཆས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་
གྲོན་གོས་འདྲ་མིན་གྲོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་གྲོན་ནས་ཕེབས་སྐབས་རྩོམ་ཆེས་བྲུང་
གསོད་གནང་སྟེ། བོད་པའི་འདྲེ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་དབུ་བརྒྱུ་ནས་བཞུགས་པ་
ཡིན། གང་ཞིག་བྱས་སམ་རྩོམ་མ་མཉེས་པ་གནང་སོང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། གཞི་
ནས་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཉ་རྩིག་ནས་བབས་ཤིང་། གྲོན་གོས་འདྲ་མིན་གྲོན་པ་
རྣམས་སྤྱད་ནས་ཆོས་གོས་རྣམས་སྤྱར་བཞེས་ཏེ་ཕེབས་པས་གཞི་ནས་རྩོམ་ཆེ་
སྒྲགས་མཉེས་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཆོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། ང་ཆོས་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉག་ཏུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེ་ལག་ལེན་དུ་ཉག་ཉག་འཁྲུལ་གྱི་
མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག།

ཡང་ཨ་མ་དེའི་སྤྲ་མའམ་པལ་ཆེར་སོག་པོ་འདྲེས་མ་མིན་ནམ། རོ་ཡོན་སྤྲ་མ་ནི་
ཐད་ཀར་གསུངས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་དབུས་གཙང་གི་སྤྲ་མར་གསུང་
གི་མེད་དམ། དེང་སང་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཆོའི་མཆོན་ཏེ་ཅང་གི་རིང་པོ། ཡོན་ཏན་སྤྱར་

ཐུང་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེར་སྐབས་ཐོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་བ་སྟེབས་སྐབས་བྱེད་རང་ཆོས་ལ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞེས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་ཏེ་ལོག་ཅིང་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་ཉེན་ཡོད། ངས་རྟག་པར་བྱུང་ཕྱགས་པ་ཆོར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་མའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན། ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ནི་ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། རོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཡབ་སྲས་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་དང་། ད་དུང་ཡར་དེད་ན་མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན། མདོ་སྒྲགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཡང་། དོན་དག་གལ་ཆེ་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཏུགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆད་པ་ལ་དེ་རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

བར་སྐབས་ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཅུང་ཟད་ཉམས་ཆག་ཏུ་བྱིན་པ་ནམས་ང་ཆོས་སྒྲར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་གནང་སྣངས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་པ་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་བཅས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་འགྲོ་ནི་ང་ཆོ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་པ་ཆད་མས་དེ་འདྲའི་སྐབས་འགྲོ་དེ་རེ་ཟབ་རེ་བརྟན་ལ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཏོང་དང་ཞེས་པ་ནི་གཏོང་ཐོད་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ནི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ལ། རྒྱལ་པོས་མཆོན་པའི་ང་རང་ཆོར་ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་ངན་སྒོར་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་རྒྱུ་མཆོན།

གཞན་པན་གྱིས་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱ་གཡ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི། ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བརྟན་པོ་དགོས་ཞེས་
གསུངས། སངས་རྒྱས་བླ་པ་དང་། ཆོས་བླ་པ། དག་འདུན་བླ་པ། གཏོང་བ་བླ་
པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་པ། ལྷ་བླ་པ་བཅས་རྗེས་བླ་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། སལ་
ཆེར་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་དག་ཡིན། འདྲིལ་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱབས་གནས་ལ་མི་
བཅེ་ཞིང་། འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེའམ་ཟེན་
པས་སྐྱབས་འདིའི་ལྷ་ནི་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་བཅེས་ནས། འདྲིལ་རྟེན་པའི་ལྷ་སྟེ་
གཞི་བདག་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ། རང་ཉིད་གྱིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བྱང་ཐིག་ཟེན་
ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་འདྲིལ་
རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་དག་བླ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱིར་མཐར་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་རྗེས་བླ་པ་གྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་བླ་པ་ནི་སྐྱོལ་
མ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་བླ་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། སྐྱབས་
གསུམ་གོང་དུ་གསུངས་ཟེན་པས་སྐྱབས་འདིའི་ལྷ་རྗེས་སུ་བླ་པ་ནི། སྤྱིར་ཆོངས་
པ་དང་། བརྒྱ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་ལྷ་བླ་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་མེད་
དམ་སྟེ། སྤྱིར་རྗེས་བླ་པ་གྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་བླ་པ་ཞེས་པའི་ནང་སྐྱོལ་མ་སོགས་
ཡོད་པ་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་གི་ནང་ནས་མཐོང་བ་རབ་རིབ་ཅིག་བླ་ཀྱི་འདུག

དག་པའི་ལས་ལམ་བརྟུ་པོ་ལུས་དང་ནི། །

དག་དང་ཡིད་གྱིས་རྟག་དུ་བསྟེན་བཞི་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡ་རབས་ཀྱི་བརྟུ་ལྷགས་ལེན་དགོས་ལ། ཡ་རབས་

ཀྱི་ཁྱིམ་ས་དང་ལྗན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་
ཁྱིམ་ས་ལ་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྱིམ་ས་སམ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡིན་ཞིང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཉེས་
དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་སྒོམ་
པ་དེར་དཀར་པོ་དགེ་བཅུའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཞེས་བྲུ་ལ། མི་དགེ་བཅུ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་གསུམ་དང་། ངག་གི་སྒོ་ནས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་།
མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྟངས་དུ། རིན་ཆེན་སྟངས་བ་ལས།

ཆང་མི་འཐུང་དང་འཆོ་བ་བཟང་། །

རྣམ་མི་འཆེ་དང་གུས་སྦྱིན་དང་། །

མཆོད་འོས་མཆོད་དང་བྱམས་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གསུངས་ཡོད། དེ་དང་མཚུངས་པར་
དགེ་བཅུའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་ལ།

ཆང་རྣམས་ལས་ལྡོག་དེ་བཞིན་དགེ་བ་ཡི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆང་རྣམས་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་མང་ཆོག་སྟོས་པ་ནི།
འབྲས་ཆང་དང་། འབྲུའི་ཆང་སོགས་ཆང་གི་རིགས་འབྲས་མིན་མང་དུ་ཡོད། མདོར་ན་
སྟོས་པར་འགྱུར་བའི་བརྟུང་བའི་རིགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་དགོས་སོ་ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་དུ།

འཆོ་བ་ལ་ཡང་མདོན་པར་དགྱེས་པར་མདོད། །

ཅེས་དགེ་བའི་འཆོ་བ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་པ་ནི། ལོག་པའི་འཆོ་བས་མི་འཆོ་བ་སྟེ།

ལོག་འཆོན་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་ལ་ཐོབ་པ་
ཞིག་ལ་ལོག་འཆོན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཚུལ་འཆོས་དང་། ཁ་གསལ་གྱི་གཞི་གས་སྤོང་།
ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་
གཡོ་དང་། ཀྱན་སྤོང་གི་གཡོ་སོགས་ཡིན། མདོར་ན། ལོག་འཆོས་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་གསུངས། མི་དག་གི་བཙུ་སྤོང་བ་དང་། རོ་བོའི་ཆ་ནས་ཆང་བལྟང་བ་
སྤྲིག་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཆང་བལྟང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རུང་བ་གང་ཞིག་ཡིན་
དང་། མི་རུང་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཟེན་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་དགོས་པའི་རིགས་དང་། བག་
ཡོད་བསྟེན་པ་རྣམས་ཉམས་པ་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོ་བྱངས་ཡོང་བས་ན། རྟོན་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ཅམ་མིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཆོ་ལའང་ཆང་བལྟང་མི་ཉན་
ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རང་ཆོར་ཉིན་རེ་
བཞིན་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་རང་ལའང་དགོས་པ་མ་ཟད་ལྷང་བ་སྤྱི་ལ་ཡིན་ཡང་
དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལོག་འཆོས་མ་བསྐྱད་པའི་ཐོག་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་
རྒྱས་འབྱོར་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་རྩིས་སུ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སྤྱིན་
པ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཡུལ་
དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས།

ཡོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་མཁྱེན་ནས། །

དགེ་སྤོང་བཅའ་ཟེ་བཞེན་དང་བཤེས་རྣམས་ལ། །

སྤྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྤུལ་བཀྱི་པ་རོལ་དུ། །

སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རི་ཅམ་གྱིས་ཁོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཟང་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟན་ཞིང་། མི་རྟག་པ། གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་
ཁོངས་སྦྱོད་མང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་པོ་གང་ཡང་ཡོད་རྒྱ་མེད་པས་སྤྱང་པོ་མེད་པར་
མཐུན་པའི་སྒྲོན་ས་ཞེས་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཡུལ་ནི། ཡུལ་གོང་མ་ཡོན་ཏན་
ཅན་གྱི་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེ། དེ་བཞིན་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་མ་མ་ལྟ་བུ་
ཡུལ་དམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་དམན་པ་བཟེན་པ་སྟེ་བཟེས་སྒྲོམ་གྱིས་གདུང་
བའི་ཉམ་ཐག་པ་དང་། དབུལ་པོངས་སུ་གྱུར་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་བཤེས་ནམས་ལ་
སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱུང་བའི་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་བྱས་ན། དེའི་
འབྲས་བུར་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། ། ཞེས་
གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་མི་གཏོང་བར་རྒྱ་ལོར་བསགས་ནས་བསྟན་ན། སྦྱེ་བ་བྱི་མར་ལོར་
གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕན་པས། ལོར་དེ་དག་སྦྱིན་པ་བཏང་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་དགེ་
ཅ་དེས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་གི་ཡོད་པས། སྦྱེ་བ་བྱི་མ་
ཕན་ཆད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་གསུང་སྐབས།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམལ། །

མ་འདྲེས་མ་སྐྱགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། །

ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །

ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲ་གཅིག་ལས་འདས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉམས་པ་དང་། དུ་མ་ལས་འདས་ན་མོད་དམའ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་རེར་སྤྲར་ནས་
འདིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་
ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་ཤིང་མོད་མི་དམའ་བ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་མོད་མི་དམའ་བ་གནང་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་
སྤྲ་གསལ་དང་བསོད་ནམས་ཡོང་བ། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་ལ་ཆེ་འདི་ཉིད་རིང་བ་ལྟ་
བུའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་སོགས་ཆེ་འདི་སྤང་གི་སྤང་ཞེན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་བསམ་སྟེ། མངོན་མཐོ་ལྟ་
མའི་ལུས་རྟེན་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སྤྱན་བ་གཏོང་བའང་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་མའི་
སྤང་ཞེན་གྱིས་ཀྱང་མ་སྤགས་ཤིང་། མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་དེ་དག་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ་རུ་འགོ་བར་བསྐབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ལམ་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་བ་
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་དེ་ར་བ་ཁང་ཁྲིམ་སོགས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་
རྟེན་སའི་གཞི་ནི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་
པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ། མདོར་ན། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ས་
ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་སྟེང་ནས་
ཡོང་དགོས་པས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ལྡོམ་པ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། ཉེས་སྤྱོད་ལྡོམ་པ་ལ་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས།

དཔེར་ན། ང་ལ་མཆོན་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་
མཁན་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་རང་ཉིད་འདྲ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཐོག་ནས་བག་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་དགོས་ཡིད། བག་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངས་སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་
མི་རུང་བ་དེ་བློ་བས་ཟེམ། དེ་ནས་འབྲུ་སྤྱོད་ལྷ་བྱ་གསོད་པའི་སྒྲོ་བ་ལ་འཇུག་གི་
ཡོད་ཅེད་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་པ་ལྷ་བྱའི་བློ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེམ་པའི་ཐོག་ནས་
ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོ་དགོས་པ་ཡིན། བློ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་གཡེང་བ་
རགས་པ་སྒྲོ་བ་ཞིག་གྱུར་དགོས། དེ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་
གཡེང་བ་སྒྲོ་མོ་དེ་དག་སྒྲོ་བ་དང་། བྱིང་ཆོད་ཀྱི་གཡེང་བ་སྒྲོ་མོ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན་བློ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་ལུས་མི་
བརྟེན་པར་བློ་བས་བརྱུང་བའི་བློ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཡེང་བ་སྒྲོ་མོས་བསྐྱད་པ་
བསྐྱད་བྱ་ར་གྱུར་མཁན་གྱི་ཤེས་བཞིན་བཅས་བློ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཉིང་
རེ་འཛིན་སྐབས་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་
གཏོང་བར་ཁྲིམས་སྒྲུང་བའི་བློ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐབས་པའི་
བློ་ཤེས་དེ་གཉིས་སྟེང་དུ་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བློ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷ་བྱ་
དང་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིགས་གྱུར་སྐབས། སོ་སོར་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྗེ་ལྷ་རྟེན་གྱི་དོན་གང་ཞིག་དབྱེད་ཀྱང་། དབྱེད་དོན་དེར་ལྷན་
ཅིང་སྒྲོ་དེ་སྒྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་བྱི་མ་
བྱི་མར་ཡོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱུར་ཆུལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

སྤྱན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་དང་། །

དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན། །

འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །

པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་སྤྱན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་
འདི་དག་ནམ་མཁུན་སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།
དེ་ཡང་ནམ་མཁུན་སྤྱབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་བྱུག་གསུངས་པ་ནི་སྤྱན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
འབྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་བྱུག་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ནི། འདི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། འདིས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཡང་སྤྱིང་ནམ་མཁུན་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་
པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་མཛོད་པའི་སྒྲོ་ནས། དགོས་པ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཛོད་
ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གང་ལ་པ་དང་མ་དག་མཆོད་པ་ཡི། །

རིགས་དེ་ཆངས་བཅས་སྟོབ་དཔོན་བཅས་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ལ་པ་མ་སོགས་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཅན་དེ་ནི་ཆངས་པ་
དང་བཅས་པ་སྟེ། ཆངས་པ་ཞེས་པ་ནི། འདི་ག་རྟེན་རིགས་པ་གཙོ་བོའི་གས་ཤིག་

ཡིན་པས་ཆངས་པ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ནི་སྣ་ཆངས་པའི་སྟོགས་དང་བཅས་པ་རེད་
ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པའང་རེད་ཅེས་ལེགས་ཉེས་
འབྲེད་པའི་སྒྲང་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པས་ན།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པའང་ལགས་ཞེས་དང་།

དེ་དག་ལ་མཆོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །

སྒྲང་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་འགྱུར་བ་ལགས་། །

ཞེས་གོང་དུ་སྦྱིན་ཡུལ་གསུངས་པ་དེ་དག་དང་། མདོར་ན། ཡར་མཆོད་མར་
སྦྱིན་བྲེད་པའི་ཡུལ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་འབྲིན་པ་སོགས་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་དང་། དེ་དག་ལ་མཆོད་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་གྲགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་
དང་། སྒྲང་མ་སྟེ་ཆེ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་མཐོ་རིས་མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསྐབ་པའམ་སྟོམ་པ་འོད་པ་ཡོད་པས་ན།
སྟོན་ལ་ཁྲིམ་པས་ཉིན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
ལེན་རྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

འཆེ་དང་ཆོམ་རྒྱན་འབྲིག་པ་བརྒྱན་དང་ནི། །

ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་། །

མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་སྤྲོད་དག་དང་། །

གར་དང་ཐེང་བའི་བྲང་བར་རྣམས་སྟོང་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོག་གཅོད་པའི་འཆེ་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་ཏེ་མ་བྱིན་པར་

ལེན་པ་དང་། འབྲིག་པ་སྤྱད་པ་དང་། བརྟུན་སྤྱོད་པ་བཅས་ཙུ་བ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
ཆང་འཐུང་བ་དང་ལོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་པ་དང་། མལ་
སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་བ་གསུམ་པ། དེ་ནས་སྤྱོད་དང་། གར་དང་། སྤང་བའི་བྱུང་པར་ཉེ་སྤྱོད་
གར་སྤང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཙུ་བ་བཞི་དང་ཡན་
ལག་བཞི་བཅས་དེ་དག་བརྒྱད་སྟོང་བ་ནམས་གསུངས་སོ། །

དག་བཅོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་བརྒྱད་ལོ་འདི་དག་དང་ལྟན་ན། །

གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། །

སྦྱིས་པ་བྱུང་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙུ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི་བཅས་བརྒྱད་ལོ་སྤངས་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ན། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་
དགོས་ཤིང་། དེའི་འབྲས་བྱུང་འདོད་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་འདོད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཅེས་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་མན་ཡོན་ཅན་གྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་
ཀྱང་གནས་པའི་ཐོག་ནས། སྦྱིས་པ་བྱུང་མེད་གཞན་ནམས་ལ་འང་སྦྱོལ་བར་
བགྱིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

སེར་སྒྲ་གཡོ་སྤྱོད་ཆགས་དང་སྟོམ་ལས་དང་། །

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། །

རིགས་དང་གཞུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དང་། །

དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས། །

ཞེས་ང་རང་ཚོར་ཉིན་ལྟར་འབྱུང་ངེས་པའི་སྒྲོན་ནམས་སྟོམ་ཞིང་། ཉེས་པ་
སེལ་བའི་སྟོགས་ནམས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། སེར་སྣ་གཡོ་སྦྱུ་ཞེས་ཆོས་དང་
ནོར་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་སྦྱིན་མི་འདོད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སེར་སྣས་
འཛིན་པའི་སེར་སྣ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གི་སྒྲོན་འགོ་བས་ཤིང་བསུབ་ཐབས་ཀྱི་གཡོ་
དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྦྱ། མདོར་ན།
སྒྲོན་ཐབས་ཀྱིས་མི་མདོན་པར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་
བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མདོག་བྱེད་པའི་སྦྱ་བཅས་གཡོ་སྦྱ་གཉིས་དང་། དེ་མིན་
གཙོ་བོ་རང་གི་ཡོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། སྟོམ་ལས་ལེ་ལོ་དང་།
མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་རང་ཉིད་སྦྱོག་སྦྱག་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཏ་ལོག་
ནས་རང་ཉིད་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་སྟེ་སེམས་ཁེངས་ན་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། ལྷའི་
ཡོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ། གཤམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་
ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་
འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ནས་ཞེ་སྤང་དང་། དེགས་དང་། གཟུགས་དང་། ཐོས་པ་དང་།
ལང་ཚོ་དང་། དབང་ཐང་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ང་ཏ་ཅང་གི་དེགས་
མཐོན་པོ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་ང་རྒྱལ་ཁེངས་སྟེགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ང་
གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། གཟུགས་མཛེས་པོ་ཡོད། ང་གཟུགས་ཐང་པོ་ཡོད་ཅེས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། ང་ཏ་ཅང་གི་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་

ལ། ང་དག་བཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་སྟོབ་སྟོང་མཐོན་པོ་ཐོན་པ་ཡིན་ཞེས་སོས་པ་
ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། ཡང་ང་ཉ་ཅང་གི་ལང་ཆོ་དར་ལ་
བབས་པས་ཉ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐོག་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། དེ་
བཞིན་ང་དབང་ཐང་ཆེན་པོ་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ།
མདོར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་སེམས་
ཁེངས་ཤིང་མཐོ་བར་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་ལས་རྒྱགས་པ་མ་བྱེད་ཅེས་དང་། དབང་ཐང་
ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཆོས་བཙུ་
གསུམ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་བཙུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རང་གི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་མན་
བདེ་འཛོམས་པའི་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དག་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིག་ཅེས། ང་རང་
ཆོའི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་བྱེད་
དགོས་པའི་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་དགོས།

ལྷག་པར་བྱམས་སྟོང་ཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་
གིས་ང་རྒྱལ་ལ་གཉན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཉ་ལས་པ་ཞིག་
ཡིན་བསམ་པ་དེ་ནས་ཡང་བྱེད་མི་ཉན་པ་ཡིན། ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་། སྟོད་འཇུག་
བཅས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ནས་རང་ཉིད་དམན་ས་བཟུང་སྟེ་ཁྱུ་པའི་
སྟེང་དུ་ཕྱིན་ནའང་མི་འགྲིགས། ཁྱུ་པས་པོངས་པས་ལས་མི་ཐར་བས་ཁྱུ་ནའང་
སྟོན་ཡིན། ཁྱུ་པའི་ཆེ་ན་སེམས་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ནས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོ་བྲན་པ་དང་། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ། དེ་བཞིན་མའི་རྣམ་དབྱེད་འདིའི་
ཐོག་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བྱུང་བ་དང་།

མ་མཐར་ཡང་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཀ་ཆགས་འདྲིལ་ཐུབ་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་སྒོམ་གནས་སུ་སྦྱངས་ནས། ཡིད་ལ་སྒོམ་བ་བྱས་ཀྱང་
ཆོགས་བསགས་ཐུབ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ནས་སེམས་གཟེངས་སུ་བསྟོད་དགོས་པ་
ཡིན།

ཡང་བཟང་པོའི་ཚུགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་སེམས་ཁེངས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱེས་
ཡོང་བས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དང་། ར་རང་ཆོ་ལས་ཉོན་གྱི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐལ་བསམ་པ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་གལ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། མདོར་ན། ཚུགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་སེམས་ནི་
ཏུ་ཅང་མཐེགས་ཤིང་བཅོས་ཁག་པོ་ཞིག་དང་། ཚུགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན། བསམ་སྒོ་བཏོང་ལེགས་ཉེས་ཤིག་གིས་འབྲལ་མར་སེམས་ལ་དགའ་སྤྱད་
གི་ཆོར་བ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །

འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་བས་བཀའ་སྦྱལ་ཏེ། །

དེ་བས་ཁྱོད་གྱིས་དགེ་ཆོས་སྤེལ་སྤྲད་བྱ། །

གུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་དུས་རྒྱུན་ནས་བག་ཡོད་བསྟེན་དགོས་ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་དདུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྱེས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་མཛོད་པའི་ལག་ལེན་
སོ་བདུན་མ་ལས།

རང་གི་འཇུག་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་མེན་བྱེད་མྱོང་བས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་འཇུག་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་
ནས།

དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བཟུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས། མི་གཞན་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་མཐོང་
མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། རང་སློབ་རང་ལ་སློག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔང་པོ་འཕེར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་ནས་དུས་རྒྱུན་ནས་ང་བཙུག་ལྟར་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ་
ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ང་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་མི་ལས་ཚུན་ཆད་ལ་
མ་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་བག་ཡོད་བསྟེན་ན་བདུན་ཅི་སྟེ། བདུན་ཅི་ཞེས་པ་
ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོར་ན་འཆི་བ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ཏེ། འཆི་བ་
མྱང་ན་ལ་བཞག་ནས་དེ་ལས་འདས་པ་དང་། ཡང་ན། མྱང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་བཞག་
ནས་དེ་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྤྱི་གྲན་འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་
འབྲས་བུར་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། མདོར་ན། མྱང་ན་ལས་
འདས་པ་སྟེ། མྱང་ན་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་དེར་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་
འཕང་སྟེ་འཆི་མེད་བདུན་ཅིའི་གོ་འཕང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་བག་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདུན་ཅིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་བག་ཡོད་བདུན་
ཅིའི་གནས་རེད་ཅེས་དང་། བདུན་ཅི་ལྟ་བུའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་བག་ཡོད་ལ་

བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས། བག་མེད་པ་དེ་འཆི་བ་མེད་པའི་ཐུང་འདས་
ཀྱི་ཐོག་ཆེ་འཁོར་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱི་ཁྱེད་འཆི་བ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གཞན་
དབང་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་སྤྱི་ཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱབ་པས་བཀའ་སྤྱི་ལ་བས་
བག་ཡོད་བརྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་ཞིག་སྤྱོད་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །

ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཆེ་བ་སྤྱིན་བྲལ་ལྟ་བུར་ནས་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་བྲེང་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་ར་རང་ཆོ་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་མང་
པོས་གོས་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདྲིར་ཡང་དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་། ཆོས་སྤྱབ་པའི་འགལ་
རྒྱུན་མང་ལ་མ་སྤྱོད་རྒྱུན་ཉུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ཆད་སྤྱི་ཁྱེད་པ་བསགས་པ་ནས་
འགྲོད་པས་བཤགས་སྤོང་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ནས་སྤོང་སེམས་བརྟེན་ཏེ་བག་དང་ལྷན་
པ་ཞིག་བྱས་ཆོ། ཆེ་བ་སྤྱིན་སྤྱི་ཁོར་བས་བསྤྱི་ཁོར་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཆེ་བའི་བཞིན་གསལ་
བར་གྱུར་པ་བཞིན། ར་རང་ཆོའི་ཉེས་པའི་བྱི་མ་དག་སྤོང་ལྷན་པའི་རྒྱུན་ལས་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྤྱོད་
ཀྱི་བྱུང་བར་འདོད་ཆགས་ཅན་གཙུང་དགའ་བོ་དང་། ཞེ་སྤང་ཅན་སོར་མོའི་བྲེང་བ།
གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་པ་བསད་པའི་མཐོང་ལྷན་ཞེས་པ་ནི་མ་སྤྱོད་དག་ཡིན།
བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བསད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་བག་དང་ལྷན་པར་བསྤྱབས་
པས་ས་ལས་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མ་མཆིས་པས། །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བག་ཡོད་དང་མ་བུལ་བའི་ཐོག་ནས་བཟོད་པའི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཙུ་བོ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་དེ་དག་གསུང་
གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་ལ་གོ་སྐབས་མི་སྤྱིན་པར་བཟོད་པ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་མ་
མཆིས་ཞེས་སྟོན་འདུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོ་བར་གོ་
སྐབས་དུས་ནམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་བགྱི་ཞེས་དང་།

ཁྱོ་བ་སྤངས་པས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད། །

ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །

ཞེས་ཁྱོ་བ་སྤངས་པས་འཕྲལ་དུ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་
འགྱུར་བ་སྟེ་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉི་དུ་སྤར་མེད་
གསར་དུ་འཕྲད་ཅིང་། སྤར་ཡོད་དག་ཀྱང་བྱིར་མི་ལྟོག་པ། རིམ་བཞིན་ས་ལམ་རིམ་
པར་བཟོད་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པའི་ལག་རྩེས་ཀྱིས་དགེ་བ་གཞན་དང་གཞན་
ཡང་རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་ནི་འདིས་སྟོས་འདིས་བཏགས་པམ་པར་བྱས། །

ཅེས་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་འདི་ལྟ་བུ་བཞོད་དེ། བདག་ནི་
འདིས་སྟོས་ཉི་བདག་དང་བདག་གི་ལོངས་སྟོན་དང་། བདག་གི་གཉེན་ཉི་དུ། བདག་

གི་སྟོགས་ལ་སྦྱེ་བོའམ་དག་པོ་འདིས་སྦྱོས་པ་ནི། གཤེག་གཤེག་བཏང་བ་སྟེ་དག་གིས་
སྦྱོས་པའམ། དག་པོ་འདིས་ལུས་ལ་རྒྱུད་དེ་གཤེག་ཏེ་དང་བས་པམ་པར་བྱས་པ་དང་།

འདི་ཡིས་བདག་ཀོར་འཕྲོགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས། །

འཁོར་བུ་འཛིན་པས་འཁྲུག་ལོང་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། །

འཁོར་འཛིན་རྣམ་སྤང་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག།

ཅེས་རྒྱ་མཆན་ལྟར་སྤང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཁྱོས་སྦྱེས་ཤིང་། ཁོང་ཁྱོད་
རྒྱན་འཛིན་ནས་འཁོར་འཛིན་སྟེ་བས་པས་འཁོར་འཛིན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་སྟོ་སྟོང་
ཤིག་གཏར་གཉིད་སྦྱིད་པོ་ཞིག་ཉལ་ནས་སྟོང་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནི་དངོས་གནས་རེད། ཁོང་ཁྱོས་སེམས་འཁྲུག་སྐབས་གཉིད་སྦྱིད་པོ་མི་
ཡོང་བའི་ཁར་བཟའ་བཏུང་ལའང་སྟོ་བ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དས་ནས་རྒྱ་རྟག་པར་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཁྱོས་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་སྦྱེལ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རང་ཉིད་དང་
བྲིམ་མཆོས་གཉིས་འགྲིག་པོ་དེ་ཙམ་མེད་པར་བྲིམ་མཆོས་དེས་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་
པ་ལྟ་བུ་སྦྱེལ་ཀྱི་ཡོད་ན། རང་ཉིད་ནས་བྲིམ་མཆོས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་
ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཞེ་སྤང་འབར་ནས་
འཁོར་འཛིན་བཟུང་ནས་བསྟན་ན། རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱང་མི་ཁྲུག་པར་གཉིད་ལ་བར་
ཆད་བྱེད་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལའང་སྟོ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་གྲུད། རྟག་ཏུ་སེམས་འཁྲུག་པས་སེམས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་མ་སྦྱིད་ཤིག་ཤིག་བྱས་ནས་བསྟན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་ཉེ་སྟོ་དཀར་ཀྱི་མི་
ཞིག་ཡོང་ནའང་བསུན་ཏེ། གང་མཁྱོགས་པར་སྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་ལུག་ན་ཁྱོད་

གང་ཞིག་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཡིན། མར་རྒྱགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་འདྲི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་ལྟར་
མིན་ནའང་རང་ཉིད་དབྱགས་རིང་ཡང་ཡང་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་མིག་ལོག་རྗེས་
རྗེས་དུ་བསྐྱད་ན་གྲོགས་པོ་ཡང་གང་མགྲོགས་ལོག་འགྲོ་གི་རེད། དེར་བཞེན་གྲོགས་
པོ་ཡོང་མཁན་ཡང་རེ་ཅུང་དུ་ཕྱིན། འཇ་ཅན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཆོ་ཡང་ཡིད་བསྐྱུན་ཏེ་
རིམ་བས་རང་ཉིད་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་དང་། གཉིད་དང་བཟའ་བཏུང་
འཇུས་ལོར་ཕྱིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཇུག་སྟེ་ནད་ན་ཆས་གཏུང་
ཉེན་ཡོད། སྐྱད་ཀར་སྦྱེས་མ་རན་གོང་ནས་སྐྱད་ཀར་སྦྱེས་པ་དང་། གཉིར་མ་ཡོང་མ་
རན་གོང་ནས་གཉིར་མ་ཡོང་བའི་ཐོག་ནས་མགྲོགས་པོ་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པར་
འབྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཆགས་ཆེ་རང་ཉིད་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱིས་
མཆོས་དེས་དེ་རིང་ཉ་ཅང་གཏམ་བཟང་ཞིག་བཞག་རྒྱུ་ཡོད། ད་ཆ་བྱིས་མཆོས་དེ་
གྲུད་པའི་སྐབས་ཡིན། ད་ཆ་འགྲིགས་ཡོད་ཅེས་སྟབས་ཉེས་ན་གྲོ་སོ་བྱེ་མར་ཡང་སྦྱག་
པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

དེ་གང་གིས་ལན་ནམ་ཞེ་ན། བ་རོལ་པོས་རང་ཉིད་ལ་མ་འོས་མ་འཆོམས་པ་
བྱས་པ་དེར་བཞོད་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་རང་ཉིད་ཁོང་ཁྱིའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་
བས་གྱོང་དེ་དག་རག་པ་ཡིན། དེ་ལས་རང་གི་བྱིས་མཆོས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱད་
བརྟེན་སོགས་ཉ་ཅང་སྟབས་ཅག་བྱས་ཀྱང་། བ་རོལ་པོས་མ་འོས་པ་བྱས་པ་དེར་
ལན་སྟོག་སྟེ་ཁ་མཆུ་བྱག་པ་དང་། བྱིས་མཆོས་གཏུགས་ལྟ་བུ་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། རང་ཉིད་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཞེ་སྐྱད་དང་ཁོང་ཁྱི་སྟེ་རུ་མི་འཇུག་པ་དང་། ད་དུང་པ་རོལ་པོར་
བཅེ་བ་མ་རྟོར་བའི་རང་ནས་བསྐྱད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉིད་ཐེབས་མི་ཆག་ཅིང་། ཁ་

ལག་གི་ཐོ་བ་ཡང་མི་ཞོར་ཡོང་བ་ཡིན། གྲོགས་པོ་དོ་ཤེས་སུ་ཞིག་བྱང་ཡང་རང་
ཉིད་ནམ་རྒྱུན་ལྟར་སྟོང་ཤིག་གེར་བསྐྱད་ན། གང་འཆམས་ནས་ཁྱིམ་མཆེས་དེས་
ངས་ཁོ་ལ་ཏ་ཅང་གི་སྤྲུག་པོ་བྲས་ཀྱང་། ཁོ་ད་དུང་བག་ཐོ་པོ་དང་། སྤང་བ་སྦྱིད་པོ།
གྲོགས་པོ་མང་པོར་སྤྲུག་ནས་སྦྱིད་པོ་བྲས་ཏེ་བསྐྱད་ན། ཁོ་བཟོ་ལྟ་བཟོ་བར་གྱི་དང་
མི་མདའ་ལྟ་བུར་ལག་པ་མ་འཆང་ན་ཡོང་ས་མ་རེད་བསམ་པ་དྲན་པ་པལ་ཆེར་ཡོང་
བ་ཡིན།

ཁོང་ཁྱོས་རང་ཉིད་འཛོམས་པ་ལས་པ་རོལ་པོ་ཐད་ཀར་འཛོམས་གྱི་མེད། ད་
དུང་སྤྲུག་ས་ནས་བཤད་ན་པ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་དུང་གཏོང་བར་བྱིན་ན། ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་
པོ་ལངས་ཡོད་ན་ཉེས་དུང་ཏ་ཅང་གཞན་ལ་འཁེལ་པོ་ཞིག་ཟུ་བྱུབ་མིན་ཐེ་ཆོས་
ཡིན། རང་ཉིད་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་སྟབས། ཡར་མཆམས་དེར་
སྤྲུག་ཙམ་ཟུ་བྱུབ། ཡང་མར་མཆམས་དེར་སྤྲུག་ཙམ་ཞིག་ཟུ་ཉན་ཡོད། དེ་ལས་རྒྱང་
མེད་པའི་ཐོག་ནས་གད་མོ་དགོད་བཞིན་དུ་སྟོར་ན་གཞན་ལ་འཁེལ་བ་ཟུ་བྱུབ་
མདོག་ཁ་པོ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་བདེན་བ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ང་ཚུང་ཚུང་གི་སྐབས་སུ་གོ་ཁྱོང་བ་
ཞིག་ལ། སྤང་ཡ་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་བྲུ་ཆང་གི་དགེ་བསྐྱོས་ཤིག་ཡོད་
ཅིང་། ནམ་རྒྱུན་ཆོག་ས་འཆོག་ས་པའི་ཡས་མས་སུ་ལྟ་ཁང་སོ་སོའི་ནང་གི་དགེ་
འདུན་བ་ནམས་འདོན་བ་བཏོན་ནས་སྟོད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱད་ཡོད་མེད་དགེ་
བསྐྱོས་བསྐྱོར་གཡེང་བྱེད་པར་འབྲོ་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱུ་གོང་མར་
གཟེམ་བྱི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཞོར་ནས་དགེ་བསྐྱོས་ལགས་སུ་སོ་རྒྱག་པར་

ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་སྐད་བརྒྱབ་ཀྱང་མི་འགྲིག་པ་ལ། གཟུགས་ལྷན་ཀྱང་མ་ཐོབ་
པ་སོགས་དེ་ལྟར་དགེ་བསྐྱོས་ལགས་ཉིན་ལས་ཅུང་ཟད་ཁག་སོ་བྱུང་ཞིང་། ཉིན་
ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགེ་བསྐྱོས་ལགས་ཀྱིས་གཟུགས་ནང་དོ་བསྐྱེལ་ཏེ་གཟུགས་ཅུང་ཐབ་
ནས་གཟུགས་ཀྱིས་འཆང་སྐབས་འདི་ལྟར་བལྟས་ཆེ་ལྟོད་ལྟོད་ངང་སྐད་ལོག་མ་བརྒྱབ་
པར་ཀྱིས་འཆང་སྐབས་གྲུས་ཞབས་བྱེད་ལུས་ཀྱིས་ཤོག་དང་ཤོག་ཅེས་གཟུགས་ནང་
གི་དོ་དེ་ལྷན་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག། དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་སྒོ་བའི་སེམས་
དེས་རང་ཉིད་ལ་གཤོད་པ་ལས་པ་ལོ་ལོ་དེ་ཅེས་གཤོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས།
སྒོ་བའམ་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་ལ་སྐབས་ནས་ཡང་མི་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་སོ།

སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་དོ་བ་ལ།

རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འབྲང་རིག་པར་བསྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་སྒོ་སེམས་ཁ་ལས་སྒོ་བྱུང་དུ་འབྱུང་ཞིང་མི་
བརྟན་པ་དང་། རིགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅང་བརྟན་པོར་སྟོད་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།
དཔེར་ན། ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་ན་ལམ་སང་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་། ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་ཆེ་རྒྱང་
འཇུ་བ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བར་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། དོ་ལ་རི་མོ་བཞོད་ན་ལོ་བརྒྱ་མང་པོར་
སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།

དེའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་སོ་ནི།

མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེས་སྐབས་
ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་འབྲལ་དུ་ཡལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་རྒྱན་བསྐྱེད་རྒྱ་

མེད་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི་མཆོག་སྟེ་ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་ལོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྟོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་མཐར་
ཡང་ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་གང་འཆམས་བསྟད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། མཐའ་མ་
དེར་རྟོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་བརྟན་པོར་སྟོང་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་བས་སྟོང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་དང་། །

ལོག་པར་སྤྲུལ་ལྟེས་བྱ་ནམས་ཀྱི་ནི། །

མང་ཅི་མེ་ཉོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་ཆིག།

ནམ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆིག་སྤྲུན་པ་སྟོང་ལ་འབབ་པ་མང་ཅི་དང་འབྲ་བ་དང་།
བདེན་པར་སྤྲུལ་པ་མེ་ཉོག་དང་འབྲ་བའི་སྟོང་པའི་བརྩུད་ཡོད་པ། ལོག་པར་སྤྲུལ་པ་
གཙང་བ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ནམ་པ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་
ལས་ལོག་པར་སྤྲུལ་བ་སྟེ། ཆིག་ངན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདོར་ན་གཞན་ལ་མགོ་
སྟོར་གཏོང་བའི་རྩུན་ཆིག་དང་། སྤྲ་མའི་ཆིག་ལྟ་བུ་ལོག་པར་སྤྲུལ་བ་དེ་དག་ནི་མི་
གཙང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནམས་མི་བྱེད་པར་སྟོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤང་ནས་སྤང་བའི་མཐར་སྤྲུག་སྤྲུན་པ་ནས། །

སྤྲུན་པའི་མཐར་སྤྲུག་སྤང་ནས་སྤྲུན་མཐར་སྤྲུག།

སྤྲུན་ནས་སྤང་བའི་མཐར་སྤྲུག་གང་ཟག་ནི། །

བཞི་སྟེ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད། །

ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཞིང་། བཟང་སྤྱོད་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལྟ་ཅི་སྟོན། འབྲུལ་དུ་ང་རང་ཆོ་སྤྱད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རིང་ལའང་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་རྩལ་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱོར་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་གཅིག་དེ་ལས་སྟོག་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་གཉིས། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོའི་མ་ཐུ་ལས་སྣང་བ་དང་འབྲུ་བའི་སྤྱེ་གནས་བཟང་པོ་གཅིག་ནས་སྣང་བ་དང་འབྲུ་བའི་སྤྱེ་གནས་བཟང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་སྣང་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད། དཔེར་ན། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པ་བཟང་ལ་སྤྱོར་བ་ཡང་བཟང་བ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་སྣང་བ་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་བསམ་པ་ངན་ལ་སྤྱོར་བ་ཡང་ངན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞི་དང་བསམ་པ་གང་གི་ཆ་ནས་ལྷི་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ལུན་པ་ནས་ལུན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཡང་བསམ་པ་བཟང་ལ་སྤྱོར་བ་ངན་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་བསམ་པ་ལ་རག་ལས་པས་སྤྱོར་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་བསམ་པ་བཟང་བ་དང་། ཡང་ན་སྤྱོར་བ་དཀར་ཞིང་། ཞིང་གི་མ་ཐུ་བྱུང་པར་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་ན་སྣང་བ་ནས་ལུན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་། ལུན་པ་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་གཅིག་བཅས་བཞི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད་ཅེས། མདོར་ན་སྤྱེ་གནས་བཟང་པོ་ནས་བཟང་པོར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་དང་། སྤྱེ་གནས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངན་པ་ནས་ངན་པར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་སྤྱེ་གནས་བཟང་པོ་ནས་

ངན་པར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་གི་སྤྱི་གནས་ངན་པ་ནས་བཟང་པོར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་
བཅས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ང་རང་ཚོ་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་ཚོས་སྤྱི་གནས་
བཟང་པོ་ནས་བཟང་པོ་བརྒྱད་ནས་མཐར་ཇེས་ལེགས་ཀྱི་ས་ལ་འགྲོ་སྐབ་པ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་དང་། ལྷག་དོན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱུན་མང་དུ་ཡོང་
བ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཀྱང་ཐོགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་གནས་སྒྲོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྱི་གནས་སྤངས་
ཞེས་པ་ནི་དེར་རྒྱབ་བྱས་པའི་དོན་མིན་པར། སྤྱི་གནས་ངན་པའི་འཁྲུགས་རྒྱུན་གྱི་
གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས། དེས་ན།

མི་ནི་ཨ་ཟའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྤྱོད་ལ། །

སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་སྤྱོད་ལ་མ་སྤྱོད་འདྲ། །

མ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་པར་སྤངས་སྤྱོད་ལ་ནི། །

སྤྱོད་པར་སྤངས་ཞེས་བགྱི་བར་འདྲར་རྟོགས་མཐོང་། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིར་བཏང་མི་ལ་ཤིང་རྟོག་ཨ་ཟའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ནང་
གི་བསམ་པ་ངན་པས་ནང་མ་སྤྱོད་ཞིང་། ཕྱིའི་རྣམ་འགྲུར་དང་སྤྱོད་པ་ཏ་ཅང་འདྲ་
ཆགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཡང་ནང་ལྷག་བསམ་དཀར་ཞིང་སེམས་པ་
བཟང་ལ། ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་དུམ་དུམ་ལྟ་བུ་མ་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བ། མ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་པར་
སྤངས་ཞེས་ནང་གི་བསམ་པ་ངན་ཞིང་། ཕྱི་དུའང་གདུག་རྒྱབ་ཅན་ལྟ་བུ་མ་སྤྱོད་མ་
སྤྱོད་པར་སྤངས་བ་དང་། སྤྱོད་ལ་ནི་སྤྱོད་པར་སྤངས་བ་སྟེ། བསམ་པ་བཟང་ལ་ཕྱིའི་རྣམ་

འགྲུར་ཡང་འདས་པ་བྱིན་པ་གཉིས་མཚུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱིན་པ་མཚུངས་པ་དང་།
བྱིན་པ་མི་མཚུངས་པ་མང་དུ་ཡོང་བས་གཟབ་ནན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་
དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་པར་སྤྲང་ཞེས་བགྱི་བར་འདྲར་རྟོགས་མཐོང་། །ཅེས་གཞན་ལ་ཡང་བརྟག་
དབྱེད་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་ཤིང་། རྒྱལ་མདུན་
ངོ་སྤྲོད་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་བྱ་བར་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱི་གསལ་ནང་གསལ།
བདེན་པ་བདེན་སྤྱབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་གྱི་ཚུང་མ་མི་བཟུ་མཐོང་ན་ཡང་། །

ན་ཆོད་མཐུན་པར་མ་དང་བྱ་མོ་དང་། །

སྤྱིང་མེའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་བགྱི་ཆགས་གྱུར་ན། །

མི་གཙང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བསམ་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པའམ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་གཉེན་པོ་
བསྐྱེན་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། ལོག་གཡེམ་གྱི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་མི་
བཟུ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཚུང་མར་ཆགས་པའི་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་བཟུ་ཞིང་། གཡེམ་ཏེ་མཐོང་ན་ཡང་རང་རང་གི་ན་
ཆོད་དང་མཐུན་པར་བཟུ་བ་སྟེ། རང་ལས་ཀྱན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་ཡི་འདུ་ཤེས་
འཛོག་པ་དང་། གཞོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་མེའི་འདུ་ཤེས་དང་། ན་མཉམ་ཞིག་ཡིན་ན་
སྤྱིང་མེའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་བ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་དགའ་ཉེའི་
བསམ་པ་སྒོ་ལས་ཆགས་པའི་བསམ་པ་སྒོ་མི་ཡོང་ཞེས་དང་། གཡེམ་ཏེ་ད་དུང་ཆགས་པར་

གྱུར་ན། ས་རོལ་པོའི་ལུས་དེ་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བསམ་པར་བྱ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྟེན་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་སྦྱེས་པ་
གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་བཟླ་ཞིང་།
བཟླས་ནས་མཐོང་ན་ཡང་རང་གི་ན་ཚོད་དང་བསྐྱེད་ནས་ས་དང་། བྱ་དང་། གཅེན་
པོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་
ཡང་། སྤང་པོ་མི་གཙང་བའི་རྩས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ལྟ་བུར་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་
ཆགས་པར་མི་བགྱི་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བྱ་ལྟ་བུ། །

གཏེར་བཞིན་སློག་དང་འབྲ་བར་བསྐྱང་བགྱི་སྟེ། །

གདུག་པ་དུག་དང་མཚོན་དང་དབྱ་བོ་དང་། །

མེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདོད་པའམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཡོ་བ་སྐྱང་
བའི་ཚུལ་ནི། ང་རང་ཚོས་ཐོས་པ་མི་བརྟེན་པར་སྐྱང་བ་བཞིན་བསྐྱང་དགོས་པ་སྟེ།
ཐོས་མཚུངས་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་བྱ་ཚུང་ཚུང་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པ་བཞིན། བྱ་
ད་ལྟ་མེད་མ་ཆེ་བར་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པ་བཞིན་བསྐྱང་དགོས། ཡང་ན་གཏེར་
བཞིན་དུ་བསྐྱང་དགོས་ལ། ཡང་ན་རང་གི་སློག་བཞིན་དུ་བཟླས་ནས་སློག་བསྐྱང་བ་
བཞིན་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མ་བསྐྱང་བར་སེམས་བག་མེད་མི་དགེ་བ་སྟེན་པའི་སེམས་སྦྱེས་ན།

སེམས་ལ་མ་ལྟོ་འབྱེད་པའི་སྤྱལ་གདུག་པའི་དྲུག་དང་འབྲ་བར་ཐར་པའི་སློག་གཅོད་
པའི་མཆོན་ཆོན་དང་འབྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གི་ལུས་སློག་འཛོམས་པའི་དགྲ་པོ་
དང་འབྲ་བ་དང་། ཐར་པའི་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད་པའི་མེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། མེ་བཞིན་དུ་རང་
ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་མ་ཆགས་པར་ཡིད་འབྱུང་བར་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་རང་ཉིད་འབྲལ་སྤྱུགས་གཉིས་སུ་ལྷུང་སྟེ། མདོར་ན་རང་རང་ཆོས་ནས་
རྒྱན་སློག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱེད་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཤེམ་པ་པལ་
མོ་ཆེ་གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་པོ་ལོ་པོའི་དགྲ་ལ་
ཁོང་ཁོ་སྤྱེས་ནས་དགྲ་ལ་གཞོད་པ་སྤྱེས་སྐྱབས་ཐོག་མར་དགྲ་པོ་དེས་རང་ངམ་རང་
གི་གཉེན་ནམ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་བུར་གཞོད་པ་དང་། ཡང་ན་རང་གི་དགྲ་
པོ་ལ་པན་བཏགས་པའམ་པན་གདགས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་པའི་གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་
ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྟོག་ཏུ་ཆང་མ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན།

འདོད་པ་ནམས་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །

རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གིས་པའི་འབྲས་འབྲར་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟར་གིང་ཏོག་གིས་པ་ནི་བྱི་ངོས་ཏུ་ཅང་མཛེས་གིང་། འབྲལ་དུ་རོ་
མངར་མོ་འབྱེད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱུགས་སུ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གིས་པའི་འབྲས་
ལྷུང་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་སོ། །

དེ་དག་སྤང་བ་གྱི་དེ་ཡི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས། །

འཁོར་བའི་བཙོན་རྩལ་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་ན། འཁོར་བའི་བཙོན་རྩལ་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པའི་ཆགས་སྤེད་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩལ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བོ་རྣམས་བཅིངས་ནས་བསྤང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་བ་མ་རིག་པ་ཡང་མ་རིག་པའི་ལས་བསགས་ཡོད་ཀྱང་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་མ་བཟབ་ན་སྤྲིད་པར་འགྲོ་མི་སྤུབ་ཅིང་། འཕྲུལ་གྱི་འཁོར་བ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་སྤེད་པའམ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་ཡིན།

གང་དག་དབང་པོ་རྩལ་ལྷུལ་རྣམས་ལ་ནི། །

རྟག་རྟུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་ཅིག །

གཡུལ་ངོར་དབྱ་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས། །

མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱི་བོ་གང་དག་དབང་པོ་རྩལ་གིས་འདོད་པའི་ལྷུལ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་རྟུ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་པར་དེ་ལས་སེམས་ཐག་བསྐྱངས་ནས་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་མི་གནས་པར་དེ་ལས་པར་ཐག་བསྐྱངས་པ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་འདོད་པའི་ལྷུལ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་འཕྲོ་བ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་དང་། ཡང་གང་དག་ཅིག་གཡུལ་ངོར་དབྱ་ཆོགས་ལས་

རྒྱལ་བ་གཅིག་བཅས་གཉིས་ལས། མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་
འཆའ་ཞེས་མཁས་བ་རྣམས་དགྲ་བོའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་དཔའ་བོ་ཞེས་མི་
བརྗོད་ཅིང་། རང་གཞན་བྱང་བར་བྱེད་ཅིང་སྲིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྩ་
འབྱུར་བའི་འདོད་པའི་ཡུལ་གཡེང་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་དཔའ་བོ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བྱད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །

བྲིང་བ་དང་སྒོ་དགུ་དོད་པ་དང་། །

མི་གཙང་ཀུན་སྒོད་འབྲ་བ་དགའ་དགའ་དང་། །

བགས་བས་གཡོགས་པར་རྒྱན་ཡང་ལོགས་ཤིག་གཟིགས། །

ཞེས་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་ཆགས་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་ལྟ་བུར་བྱད་མེད་གཞོན་
ནུའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་དང་བྱུགས་པ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་
མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལོགས་སུ་བྱེད་ནས། བྱད་མེད་ཀྱི་
ལུས་ཀྱི་སྒོད་ལུགས་ངོ་མ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྲིང་བ་དང་།
སྒོ་དགུ་དོད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཀུན་ཀྱི་སྒོད་དང་འབྲ་བ་དང་། དགའ་དགའ་བ་ཞེས་
པ་ནི་ཆོམ་དགའ་བ་དང་། ལུས་གསོ་དགའ་བ་ལྟ་བུར་འབྲེ་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་
བཞིན་བྱེད་ཡི་བགས་པའི་ཁ་དོག་དང་། རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ལོག་ཏུ་ཤ་
དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཁྱག་དང་། རྒྱ་མེར་དང་། མདོར་ན་རུས་པ་དང་རྒྱང་བཅས་ནི།
སྒོད་འབྲུག་དང་། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་བྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
རང་ཚུལ་ལ་པར་བལྟས་ནས་སྦྱང་བོ་ཅི་ཞིག་འདུག་བསམ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་སོ་གཞོན་གཞོན་ནུ་ཞིག་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་
ཆ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་། སྐྱ་ངོས་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་
ཡང་དེ་འདྲའི་ངོས་གཙང་བ་དེ་དག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེ་སྟེ། བྱ་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྔོན་
ལུགས་ངོ་མ་པར་བཅའ་ན་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་
ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། གཙུ་མོ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་དུ་གཏོང་
ཐབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་།

ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྤྱན་བྱས་ཉན་པ་ནི། །

བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀྱན་བསྟེན་གྲང་། །

ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་དང་འབྲ་བར་ནི། །

འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་འང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་མེས་ཆོག་མེས་གཏུགས་ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་བ་སྤྲུག་གི་ནད་ལྟ་བུས་ཏ་ཅང་མི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་མེ་ལ་གཏུགས་ན་རྒྱུ་
ཟད་པར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀྱན་བསྟེན་གྲང་། །ཞི་བར་མི་
འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་ཡིད་ཆེ་མ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བསྟེན་
ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་པ་བསྟེན་པ་ཁོ་ནས་ཡིད་ཆེ་མ་མི་སྤྱབ་ཅིང་། འདོད་པའི་ལོངས་
སྟོད་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོག་ཤེས་ནང་ནས་བསྟེན་པ་དང་། ཆོས་པ་ནང་
ནས་སྤྱབ་དགོས་པ་ལས། དངོས་སོ་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་ཤིང་བསགས་པའི་སྟེང་ནས་
འབྲིགས་སོང་ཞེས་ཡིད་ཆེ་མ་པ་ཞིག་དང་། སྤར་མེད་འབྲལ་སེལ་ལ་བསྟོས་ནས་གྲ་

འོ་མ་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་ད་ཆ་འགྲིགས་སོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་གའི་ངང་ལ་མུ་
མཐུད་ནས་བྱིན་ན་དེའི་སྟེང་ལ་སྟོན་མ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་སྟོན་མ་ཞིག་བཅས་
ཡིད་གཏིང་ནས་ཆོས་པ་ཞིག་ཏུ་ལམ་ཡོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་འཁྲིག་པའི་འདོད་པ་
དང་། དབང་ཐང་གི་འདོད་པ། རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྟོང་གི་འདོད་པ་སོགས་འདོད་པ་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་འདོད་པ་དེ་བསྟེན་ནས་དོན་འབྱུང་བའི་སྟོན་མ་ཡིད་ཆོས་པ་ཞིག་
ཡོང་མི་ཐུབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་བ་
ལས།

གཡན་པ་སྤྲགས་ན་བདེར་འབྱུང་བ། །

དེ་བས་གཡན་པ་མེད་པ་བདེ། །

ཞེས་གཡན་པ་ནི་ཟ་སྤྲག་གི་ནད་ཡིན་ལ། ཟ་སྤྲག་ལང་སྐབས་འཕྱར་འཕྱར་
བཏང་ན་ཏུ་ཅང་སྐྱིད་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཡན་པ་མེད་ན་ལེགས་པའི་དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་འདོད་ལྡན་ཞིག་གིས་འདོད་པ་བསྟེན་ན་ཡིད་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
ལས་འདོད་པ་མེད་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་བདེ་བ་དང་བག་ཐེབས་པ་ཡོང་གི་རེད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །

དོན་དམ་གཟིགས་པར་བཀྱི་སྒྲིད་དངོས་ལྟམས་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་བ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་
ལའང་སྤྱར་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་ལྟར་སྤྱར་ན་གོང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ལུགས་
དེ་དག་འབྲལ་བྱི་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་རགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཟེལ་བྱིས་
གཞོན་པ་སྟེ། འདིས་ཟེལ་བྱིས་གཞོན་པའི་སྟོན་མ་བསུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

དེ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་དགོས་ཤིང་། ཆགས་སྤང་གི་ས་པོན་བག་ལ་ཉལ་བའི་ས་པོན་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་དགོས་པས་ན། དོན་དམ་གཟིགས་པར་བསྐྱེད་དངོས་རྣམས་ལ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་གི་འབྲལ་སེལ་གྱི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་མིན་པར་དེའི་དོན་དམ་པའམ་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་པར་དཔྱད་དགོས། དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ནས་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་མ་ཆིམ་པར་དེའི་སྒྲོད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དཔྱད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོམས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སོ། །

འདིའི་དོན་དམ་ཞེས་པ་ནི་ར་རང་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བདེན་རྒྱུ་གྱི་ཤུན་ལྷ་བྱ་འབྱེད་དགོས་བྱུང་ནའང་། རྒྱུ་བཤའ་པ་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་ཆགས་དེ་རིགས་མིན་པར་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ཅད་གཅོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་འབྲར་སྦྱར་ན་ཡང་ཡག་པོ་མེད་དམ་སྙམ།

མདོར་ན་ར་རང་ཆོར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་སྐྱབས་རང་ལ་གཞོད་གི་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཆགས་སྤང་དྲུ་བྱུང་བ་མིན་པར་རང་གི་ཁྲོའི་ཆ་ཤས་སུ་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེས་ཤིང་། སྐྱེས་པ་དེ་ཆགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ནས་ཆགས་པའི་འདོད་པ་དེ་བྱུ་བ་སྐྱབས་ཡིད་ཆིམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཁོང་ཁྲོའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ནས་པ་རོལ་པོར་གཞོད་པ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་ཡིད་ཆིམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་ལུགས་རྒྱུང་རིང་པོར་རང་དང་

གཞན་ལ་གཞོད་པ་གང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེ་དག་མ་ཤེས་པར་འབྲལ་གྱི་ཡིད་
ཆེ་མ་པ་ཅམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཆགས་སྒང་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཆགས་
སྒང་གིས་འབྲལ་ཕྱགས་ལ་པན་གཞོད་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་
བྱང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོར་ཆགས་སྒང་ལ་སོགས་པ་སྦྲེ་སྒྲུབས། དེས་
འབྲལ་གྱི་ཡིད་ཆེ་མ་པ་ཅམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་ཕྱགས་རྒྱང་རིང་པོར་རང་དང་
གཞན་ལ་གཞོད་པ་གང་འབྲེལ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཆགས་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཅད་གཅོད་བྱེད་དགོས།

ང་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆང་མ་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་ལས་
བཀའ་བཏང་ནས་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་མིན། དོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སྒྲིབ་ཅེས་ང་རང་
ཆོས་སྒྲུང་གི་གནད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེས་འབྲལ་དང་ཕྱགས་སུ་པན་གཞོད་
གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོར་བྱས་ཏེ་ཕྱགས་ལ་པན་བ་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས།

པན་དང་བདེ་བ་ནམས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་འབྲལ་དུ་པན་ཞིང་ཕྱགས་ལའང་བདེ་བ་སྟེ། འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་ལ་པན་
པ་དང་བདེ་བ་ཡིན་ན་བྱ་རུང་ལ་མི་ཆོག་པའི་སྒྲིབ་ཆ་མེད།

དེ་ཡང་མི་པན་མི་བྱའོ། །

ཞེས་འབྲལ་དུ་ཡིད་ཆེ་མ་པའི་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཕྱགས་ལ་མི་པན་པ་
ཞིག་ཡིན་ཆེ་བྱེད་མི་ཆོག་པར་བརྟེན་དབྱེད་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་པན་ནས་སྒྲུང་
བྱེད་དགོས། ང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ལ་

འབྲུལ་ཕུགས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ་འབྲུལ་ཕུགས་ཀྱི་ཕན་གཞོན་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་དེ་
དག་རྒྱལ་པོ་ལ་གསུང་གི་ཡོད་པས་གཟིགས་དགོས་ཞེས་དང་། གཟིགས་ནས་ཀྱང་
སྤང་སྤང་གནང་དགོས་ལ། མདོར་ན་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ང་རང་ཆོས་སྤྱིར་བཏང་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ཀ་གཅིག་ཕྱར་ཆ་བཞག་
ཀྱང་། ཉམས་ཞིབ་དང་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཆགས་བྱས་ཏེ་འཆར་གཞི་བཏོད། བསམ་
འཆར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་ཕུགས་རྒྱང་
རིང་པོའི་ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བའི་དོན་ལ་ཉམས་ཞིབ་
དང་། ཕན་གཞོན་གང་ཞིག་འདུག་གམ་བསམ་སྟོབ་བཏང་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། མ་
བརྟག་མ་དབྱེད་པར་བྱ་ཆོས་ངང་ནས་བྱིན་ན་མི་འགྲིགས་པས།

ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བབྱིད་པ་དེ་གོམས་མཛོད། །

དེ་དང་འབྲུབ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱེད་
ཅིང་། མདོར་ན་ཆོད་མའི་བར་དུ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་
བུ་བཅས་ཆོད་འབྲས་བཤད་པའི་སྐབས་བར་དུ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བ་ནི།
མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་རྣམས་ཆོད་མཐའ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་
ཅིང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་བྱ་སྟོན་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་མདོན་མཐོ་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་ངེས་ལེགས་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། བྱིན་ཅི་ལོག་གམ་མ་རིག་པའི་སྟོན་རྒྱ་ཡི་
ཀུན་སྟོང་མ་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ།

དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་ཡི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་
པའི་མ་རིག་པས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་པར་དགེ་སྤྲུལ་
གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོངས་པ་དེས་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཆད་མའི་
ཐོག་སྤྲུགས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡི་འབྲས་བྱ་སྤྲེགས་ཡོང་གི་ཡོད་པས།

དེ་དང་འབྲས་བར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་མ་སྤྲུག་
པའི་སྤྲུགས་ཇི་ལྟར་ཡོང་བ་དང་། ང་རང་ཆོར་པན་དང་གཞོན་པའི་རིགས་གང་དག་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དེ་དང་
མ་སྤྲུག་པའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་བྱ་རིགས་གཞུགས་ཐོས་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་། །

ཤེས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བྲལ་བ་བཀུར་མ་ལགས། །

དེ་ལྟས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལྡན། །

དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཆོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞེན་སྤྱི་བྱ་གང་ཞིག་རིགས་དང་གཞུགས་བཟང་ཞིང་།
སྤྱིར་བཏང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་

བུལ་བ་ནི་བཀྱར་བར་འོས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྲེས་
བྱ་གང་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་
དང་བུལ་ཡང་མཚོད་པའི་གནས་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གོང་དུ་རིགས་གཞུགས་ཐོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཐོས་པ་དང་ཤེས་
རབ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་གོས་ཤིང་། ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཡང་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་
ཞེས་པ་ཞིག་གོ་ཡོང་གི་འདུག་པས་ནས་རྒྱན་ང་རང་ཆོར་ཐོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་དག་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཁོ་ན་ལས། ཐོས་ནས་ཤེས་པ་དེར་རང་གིས་དབྱེད་
ནས་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོག་མཐའ་མ་ལས།

རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །

ནས་དབྱེད་སྒོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་དབྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན།
ཐོས་པའི་དོན་དེར་ཡང་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། དབྱེད་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱི་
ངེས་པ་ཐོབ་ནས་དེ་ལས་འགྲོ་ས་མེད། འདི་རེད་བསམ་ནས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དངོས་ནས་བསམ་སྒོ་
བཏང་སྟེ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་
དེར་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བས་ཤེས་རབ་དེ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ང་རང་ཆོལ་ཐོས་པ་ནི། དཔེ་ཆར་ཆ་བཞག་ན། དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་མང་པོ་

ཞིག་མཐོང་ཁྱོད་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་མེད་
སྟབས། ལུང་བངས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ལོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
ལོད་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ལུང་ཅམ་ལ་རེ་ནས་བྱིན་ན་དེ་ནི་པལ་ཆེར་ཐོས་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་དུ་བསྡད་པ་ལས། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲེང་ལ་
སྤེབས་མི་འདུག་སྟུང་། དེར་བརྟེན་ཐོས་པ་ནི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནའི་སྤྲེང་དུ་
བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། མོ་མོའི་བསམ་པས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་
ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤེས་རབ་དང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་བཙུན་
པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ར་འོས་པ་ཞིག་མིན་ལ། མཁས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་བཅས། མཁས་པས་བཙུན་པ་མ་
ཆུང་། །བཙུན་པས་མཁས་པ་མ་ཆུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་
ཀྱང་དངོས་གནས་བཀྱར་བར་འོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ལྷ་
མ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་སྒོན་ལམ་ལས།

བསྐྱེད་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་བའོ། །

བྱུང་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་དེར་ནི། །

སྤྲེང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །

ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །

ཅེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་རིང་འདིར་ང་རང་ཆོ་གཙོ་བོ་རྒྱ་རིགས་
ཆོས་སྤྱོད་ཆོར་བཀའ་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་དུ་སྤར་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལྟས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་པལ་ཆེར་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་དུས་

རབས་བདུན་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ལ་
བོད་ལས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་གོང་རོལ་ནས་ནང་ཆོས་དར་འཕེལ་བྱུང་ཡོད། ངས་
ནས་རྒྱ་ཉལ་པར་འདི་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་
རིགས་ཁྱེད་རང་ནམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སློབ་བྱ་རྒྱ་ཆགས་པ་ཆགས་ཡོད། མདོར་ན་
སྤར་ནས་རྒྱ་ཉལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་ལུས་ཡིན་པ་བར་སྐབས་ཉམས་གཏང་
དུ་སོང་བ་ད་ཆ་གཞི་ནས་སྤར་གསོ་ཡོང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ཆོ་ཐའེ་མན་ནང་རང་དབང་དང་མང་གཙོ་ཡིན་སྐབས་གོ་སྐབས་ཏེ་
ཅང་བཟང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ཀྱི་གཅེས་ཅོར་
བདག་པོ་རྒྱ་ཉལ་རྒྱ་ཉི་རྒྱ་མཆན་ལྷན་པ་དང་། བྱ་བ་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན། ལུང་པ་
འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་རྒྱ་མི་པ་མེས་ནས་ནང་པ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱིས་དེར་
སྐབས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་བ་སྤེལ་བ་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་སྐམ་ས་ཆེན་
པོའི་ནང་ཆ་བཞག་ན། རང་དབང་དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་འདྲ་མིན་ལ་དོ་སྣང་
ཡོད་པ་དང་། ཡང་སློས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ལྷགས་ཇེ་
ཆེར་འགོ་བ་ཞིག་ཆགས་འདུག དེ་ཐམས་ཅད་སྤར་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་
ཆོས་ཡིན་བཞིན་པ་དེར་བསྐྱར་དུ་བདག་པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། སྤར་གསོ་བྱས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད།

དེ་མིན་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་སུ་པ་མེས་ནས་ནང་ཆོས་མེད་པའི་ལུང་པའི་ནང་དུའང་
དེར་སྐབས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་མི་ས་ཡ་དང་
བྱེ་བ་མང་པོའི་ནང་འགའ་ཤས་ཁམས་དང་མོས་པར་ནང་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་

ལ་འཕྲོད་པ་དང་རན་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལྟར་
པའི་ནང་ནས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཤིང་། དོ་སྣང་བྱས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་པའི་
དངོས་གནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་ཉམས་སྲོང་ཡང་གང་འཆམས་ཡོད་པ་དེ་འབྲ་
ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ནང་ཁ་ཤས་ཡོད། བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་
ལག་ཐེས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གི་སྟོན། ཡང་ན་ལྟ་ཡི་
རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་སྲོང་ལྟ་བུ་གང་འཆམས་བྱུང་སྟེ། འདི་དངོས་
གནས་ཡག་ཐག་ཆོད་འདུག་བསམ་པ་དེ་འབྲ་རེ་བྱུང་ཡོང་གི་འདུག ལྷན་པུན་རེ་ངས་
ལྷ་མ་ལས་སྟོབ་མ་ལྟག་པ་ཆགས་འདུག་ཅེས་བསྟོད་ར་ཡང་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་འབྲ་
ཡོང་གི་འདུག་ཀྱང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་པ་
མེས་ཀྱི་ཆོས་མིན་པས་ཉ་ཅང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ངས་ཉག་པར་འོད་ཀྱི་
ཡོད།

ངོས་ནས་ནང་ཆོས་བྱུང་སྟེ་ལ་བྱེད་རྒྱུའི་དམིགས་ལྷལ་བ་བྱུང་གི་མེད་ཅིང་།
ནང་ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་སྤྱི་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདུག་
འདིའི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་ཁྱེད་རྒྱུ་ལས། ནང་ཆོས་སྟེ་ལ་བ་དང་ནང་པ་མང་དུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་ལྷལ་བ་བྱུང་གི་མེད་ལ་བ་བྱུང་ནས་དགོས་པ་ཡང་མེད། དེར་
བརྟེན་ནང་ཆོས་མ་དར་བའི་ལུང་པའི་ནང་ནས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཡིད་གཟབ་བྱས་ནས། རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པ་ལ་རན་མིན་ལ་བསམ་སྟོ་
ནན་ཉན་བཏང་སྟེ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། གཉིས་ནས་ནང་
ཆོས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པའི་དབང་གིས་རན་པའི་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་

བྱས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐུ་མཐུད་ནས་གྲུས་བཅི་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡང་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་ཞུ་བར་འདོད་པའི་གནས་རྒྱལ་གཅིག་ལ། དེང་སྐབས་སྤྱིར་དངོས་པོ་
ཡར་རྒྱས་གཅིག་བྱས་ཡིད་མ་ཆོས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདྲ་མིན་ལ་དོ་སྣང་
བྱེད་མཁན་འཛེམ་སྒྲིང་གར་རྩལ་གང་སར་ཡོང་བའི་སྐབས། ང་རང་ཆོའི་ནས་རྒྱན་
ཀྱི་གསུང་སྣངས་ལྟར་བྱས་ན། ཆོས་གསར་པ་རང་གི་རིག་བཟོ་འཕམ་ཉོག་བཟོ་བྱས་
པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་ཆོས་ཡིན་ཆེ་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
གནང་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉོག་བཟོ་འཕམ་རིག་བཟོ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་དེང་སྐབས་
ཡོང་གི་འདུག་ཅིང་། འདི་ནི་ང་རང་གིས་ནང་ཆོས་དང་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ནས་
སྣམ་ཅམ་རེ་སྒྲུང་ནས་ང་རང་གིས་ཉོག་བཟོ་བྱས་པའི་ཆོས་གསར་པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་
གསལ་ཀྱིས་བརྗོད་ན་ཁྱེད་པར་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་དོན་དངོས་ཉོག་
བཟོ་བྱས་ཏེ་འདྲ་མིན་བཟོས་པ་ཞིག་ལ། མིང་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡག་པོ་མེད།

སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཡང་སྟོས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆངས་ཐིག་ལྟར་ཟེན་
ནས་དེའི་རྒྱ་ལས་མ་བརྒྱལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་
ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷ་སྐབ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་

དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་གནད་ལགག་ཆེན་
པོ་ཡིན།

ང་ཆོས་ཁྱེད་རང་ཆོ་རྒྱ་ཡི་ཆོས་གྲོགས་ཆོར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐབས་སྤྱི་
སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་ཞེས་ངས་རྟག་པར་བཤད་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་རྒྱན་མོང་བ་ཆགས་ཡོད།
སྤྱི་ལོ་འདིར་དགེ་སློང་མའི་སྤོམ་རྒྱན་སློར་ལ་ཆོགས་འདུ་ཞིག་འཆོགས་པའི་སྐབས་
སུ་ཐེ་མཆན་ནས་གནས་བརྟན་བཞེས་པོ་ཞིག་ཐེབས་འདུག་པ་ཁོང་དང་ང་གཉིས་ཟུར་
དུ་མཇལ་བ་ཡིན། གནས་བརྟན་ནི་ཞིང་དུལ་བ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག་ བཀའ་
མོལ་འཕྲོས་པར་ཁོང་གིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྒྱས་འདུག་ལ། ཁོང་རང་སྤར་རྒྱ་
ནག་རི་པོ་ཅེ་སྤར་བཞུགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་
ཐེ་མཆན་ལ་བྲོས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བྱུང་བས་ང་དད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱེས་སོང་།
ཁོང་ལ་ང་ཆོ་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཅེ་སྤར་གནས་སློར་ལ་མཉམ་དུ་འགྲོ་གི་
ཡིན། གནས་སློར་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ངས་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
འདོན་གྱི་ཡིན་ལ། ཁྱེད་རང་གིས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདོན་རྒྱ་ཡིན་
ཞེས་ང་གཉིས་སྐད་ཆ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་ཡོད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པར་
བྱེད་པ་དང་། སྤར་མེད་ལ་དོ་སྤར་གསར་བ་སྤེབས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཡང་སྤར་སློབ་སློང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས། བསམ་སློལ་ཡང་ཡང་
བཏང་ནས་བྱེད་རྒྱ་ནི་གནད་ལགག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།

དེ་ཕྱིར་གྱེ་གྱེ་སྒོ་གྲོས་འདུན་ལྟན་དག།
རྣམ་དག་རིགས་པས་སྒོ་གྲོས་མིག་སྒྲོངས་ལ།།
པས་གྱེ་རྒྱལ་བས་བསྐྱོད་བར་མི་རུས་པའི།།
བསྐྱན་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཆོལ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དབྱུང་པ་བྱས་ཤིང་
བསམ་སྒོ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གཞི་དང་། ལམ་དང་།
འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་དད་
པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱུང་པ་
བྱས་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་ཐོག་བསྐྱལ་ནས་ཐོས་དོན་
བསྐྱབ་ལ་གཞོལ་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས།

ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད།།

སྐྱེ་བའི་རྗེང་ལས་ཆེགས་རྒྱུང་ཐར་བར་འགྱུར།།

ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱིས་སུ་གྲུང་ཐར་
རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བསྐྱན་མ་ལས།

མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅའ་བས་མཁས།།

ཐོས་དོན་ངེ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་བཅུན།།

ཀུན་ཀྱང་བསྐྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྡོ་བས་བཟང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ཡིན། འོན་པ་ལྟར་པ་དང་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ལ་ཕན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་ཤར་གངས་
རི་མ་ལས།

དོན་དེ་ལྟར་གོ་བའི་རྣམ་འབྱོར་ང་། །

སྦྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བཀའ་ངེན་བསམ། །

སྒྲོས་ཆོས་མཛད་ཡོངས་ལ་དག་སྒྲུང་སྦྱོངས། །

དགྲ་ནང་ན་འདུག་པའི་ཉོན་མོངས་འདུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཁོང་རང་གིས་ཉམས་བཞེས་གང་ཞིག་གནང་གི་
ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན་ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་ངེན་སྒྲོས་གྱི་
ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སྒྲོས་སུ་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་
ཆང་མར་དག་སྒྲུང་སྦྱང་གནང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་གྱི་རྗེས་
འབྲང་གི་ཆོས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་
དངོས་གནས་ཁ་གཏད་གཅོག་ས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲ་རུ་
བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་འདུལ་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཆོས་པ་ཞིག་
གི་ངོས་ནས་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱུད་མ་
དུལ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཤིང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་
གྱི་མནར་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་སྐབས། རང་གཞན་རོགས་གསུམ་གང་དུ་
བལྟས་ཀྱང་། རྒྱུ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན། ཕྱིའི་རྣམ་

འགྲུར་འཁོར་གྲོགས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ཏུ་ཅང་གི་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། མདོར་ན་དོན་དོ་
མའི་ཆ་ལ།

སྤྲུག་གི་མི་ཆེ་བསྐྱེལ་བ་མཉམ་སྦྲེང་དུ་འདུག་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་རང་ནས་འགྲོ་མཁན་ཤ་སྤྲུག་
ཆགས་ཡོད། དེས་ན། སྦྱོད་འཇུག་ལས།

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །

བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །

ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །

འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱེད་པར་ལྟོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་དོགས་གསུམ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ཁ་འཐབ་
འདི་ལས་མེད་སྤྲུབས་བསམ་སྒྲོ་བྱ་ཆེ་ས་ནས་བཏང་ན། རང་གཅིག་ཕུ་ཉོན་མོངས་
པས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་གཅིག་ཕུ་བསམ་སྒྲོ་མི་
གཏོང་བར། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་
མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས། ཉམ་མཁའའི་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་
སྤྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་། པན་བདེ་སྤྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུམས་པ་ཞིག་བྱ་གི་

ཡིན་ན། དེ་ནས་བཟུང་དངོས་གནས་སྐྱིད་པའི་སྐྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
གོང་དུ་སྐྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། མཐར་ཐུག་རེས་ལེགས་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། འབྲེལ་དུ་ང་རང་ཆོ་སྲིད་པ་
འཁོར་བར་གནས་པའི་རིང་ལའང་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་དང་། བཟ་ཤིས་པའི་གནས་
ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་རེད་ཅེས་
གསུངས།

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པ་ལ་ལྷུང་ནས་བཟུང་ང་རང་ཆོ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལ་བཟ་མི་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་སྟུག་ཆག་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་ན་ཡ་གཤི་ཐར་བ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ནས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྤུན་སུམ་ཆོགས་
ཤིང་། ཅུང་ཟད་ལེགས་པའི་ཆ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་དང་། ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་
གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཞི་
བ་སྟོགས་གཅིག་པ་ལ་ལྷུང་བ་ནས་བཟ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་
སྟོན་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན། སྟོན་སྟོན་པ་སྟུབ་པའི་དབང་པོ་དང་ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་ང་སྐྱིད་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་དང་། ང་སྟུག་བསྐྱེལ་ཉུང་ཅམ་ཞིག་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་
ཐར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་གཅིག་མཆུངས་ཡིན།
འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་སྟུབ་པའི་དབང་པོ་དང་ང་རང་ཆོ་ད་ལྟ་བུ་དཔར་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་གྲུར་
པ་དེ་གང་གིས་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། སྟོན་པ་སྟུབ་པའི་དབང་པོས་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་

ཡོན་ཏན་དུ་གཟིགས་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་ལ་
ཉེས་དཔེགས་སུ་གཟིགས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཡལ་བར་དོར་བའི་དབང་གིས་
སློན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པ་
བྱུང་བ་ཡིན།

ང་རང་ཆོས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་སློ་ཕྱག་དུ་བཅངས་
ཤིང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཁར་གཞན་
གཅེས་འཛིན་ནི་བྱ་བ་རྒྱུད་ཞིག་ལ་བཅིས་པ་སོགས་ཡང་སྤྱིར་རང་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ནི་ཉིན་དང་
མཚན་དུ་ང་རང་ཆོས་ཐུགས་དཔའ་གྱི་མཐིལ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གཞི་ཕྱག་ལྟ་བུར་
འཛིན་ནས་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱབས་དང་སློ་གཏད་བཅོལ་ནས་བསྐྱད་པའི་འབྲས་བྱུང་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་ན་བསམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་མ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་དུས་
ནས་གྱི་ཆེ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟར་འཛད་རྒྱ་མེད་པ་
དང་། བདེ་བ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཏན་དུ་བདེ་བ་ལྟ་ཞོག་འཕྲལ་དུ་འང་
བཀའ་མི་ཤིས་པ་ཤ་སྟག་ཡོང་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

ད་ལྟ་ང་རང་ཆོར་མའི་རྣམ་དཔྱད་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་
སུ་ང་རང་ཆོས་སློ་གང་སར་བརྟག་དཔྱད་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ན། དངོས་གནས་རང་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་
ནི་ང་རང་ཆོ་ཕུང་ལ་སྦྱར་མཁན་གྱི་དུག་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དུག་ཅ་དེ་ངོ་ཤེས་པ་བྱས་
ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བདག་པས་གཞན་

གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ས་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ཀྱི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ས་པའི་ཐོག་ནས་དལ་བ་ཐོབ་
པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

འཛིན་རྟོག་མཐུན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །

བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །

བསྟོད་སྲད་ཅེས་བཀྱི་འཛིན་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །

བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་
མི་གཏོང་བར། མདོར་ན་བཟང་ངན་དང་། བདེ་སྲུག་དང་། རྟེན་མི་རྟེན་དང་། བསྟོད་
སྲད་བཅས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་རྒྱད་ནམས་མགོ་སྟོམས་པའམ་རོ་སྟོམས་མཛོད་དགོས་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཛིན་རྟོག་མཐུན་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབོད་ནས་རྟེན་
པ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་ན་མི་དགའ་བ། བདེ་ན་དགའ་བ་དང་། མི་བདེ་ན་མི་
དགའ་བ། སྟོན་པའི་གྲགས་པ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། མི་སྟོན་པའི་གྲུམ་བྱུང་ན་མི་
དགའ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟོད་ན་དགའ་བ་དང་། སྲད་ན་མི་དགའ་བ་
བཅས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་བཏང་རྟེན་པ་དང་བདེ་བ་
དགོས་ལ། སྟོན་པ་དང་བསྟོད་པ་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། མི་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོང་ནའང་། དེས་རྒྱུན་པས་བསྟོད་ར་ལྟ་
བྱུང་ན་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། སྲད་ར་ལྟ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་མི་དགའ་
བ་བྱེད་པ། རྟེན་པ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་དང་། རྟེན་པ་མ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་སྲུག་པོ་

བྱེད་པ་འདི་རོ་སྟོ་མས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་བྱུང་གིས་ཆོག་ན་ཅིས་ཀྱང་བདེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་འཕང་ཕྱང་ཆེན་པོ་མེད་
པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་དང་བྱ་བ་ཕྱོགས་སའི་
མིའི་གཤེས་ཀ་གཉིས་བསྐྱར་ན། བྱ་བ་ཕྱོགས་སའི་མིའི་གཤེས་ཀར་ཅུང་ཙམ་དགའ་
པོ་བྱུང་ན་འཕག་འཆག་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་ནས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཅུང་
ཟད་སྤྱག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་ནས་སྟོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག མ་
གཞི་འཆོ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་སྟབས་དེ་ལྟར་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

ཡང་སྤྱག་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱག་མཁན་རྣམས་ལ་ཡག་པ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་
འཕག་འཆག་མི་རྒྱག་པ་དང་། སྤྱག་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཡིད་ཏ་ཅང་སྤྱག་ཅིང་འུ་སྤྱག་
པ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། མདོར་ན་ང་རང་ཚོར་དེ་བྱུང་ན་མི་ཆེ་དེ་ཉིད་སྦྱིད་པ་ཡོད།
བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་། ངན་པ་ལ་ངན་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་ངན་པ་མི་
ཡོང་བ་ཞིག་དང་། བཟང་པོ་ཡོང་བར་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་བཟང་ངན་
ཀྱི་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་འཕང་ཕྱང་གི་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོ་བྱས་ན་མཐར་སྤྱག་རང་ཉིད་མ་
སྦྱིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་འཛིག་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སེམས་ཏ་ཅང་འཕང་ཕྱང་
ཆེན་པོ་མི་བྱེད་པར་སེམས་སྟོ་མས་པོ་བྱས་ནས་སྟོད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་
གསུང་གི་ཡོད།

ང་རང་ཚོའི་མི་ཆེའི་ནང་འཛིག་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དགའ་སྤྱག་ཏ་ཅང་འཕང་
ཕྱང་ཆེན་པོ་བྱས་ཆོ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རེ་དོགས་ཀྱང་ཉན་ཉན་མང་བ་

ཡོད། རེ་དོགས་ལུ་གུ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་རེ་དོགས་གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུག་
གིས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་རེ་དོགས་མང་པོ་ཡོང་སྐབས་རང་བཞིན་
གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུངས་ཀྱང་འབྲབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་
ནས་ཀྱང་མཛེས་ཆོས་ལྟ་བུས་འབྲབ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་
བྱུང་བའི་ཐ་མར་རང་ཉིད་མ་སྦྱིད་པ། གཞན་གྱིས་ཆ་འཛོག་བརྒྲག་པ། རང་ཉིད་ཁྲིམ་
པ་ཆགས་པ་བཅས་ཡག་པོ་མི་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རང་རང་ཆོར་རེ་དོགས་ཡོང་ནའང་དེ་ཅུ་གྱིས་འཕང་ཕྱང་ཆེན་པོ་
མེད་པར། བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ནི་རང་ཆོའི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་ལ།
སྦྱག་བསྐྱལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཆོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱག་
བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཆོས་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད། གནས་སྐབས་མངོན་དང་
མཐར་ཐུག་ངེས་ལགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་རྒྱ་འདྲི་ཡིན། ཡིན་
ཡང་སེམས་ནང་ད་ལྟ་བཞིན་པ་བཞིན་དོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་སེམས་ལ་ཏ་
ཅང་དགའ་སྦྱག་གི་ཆོར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འཕང་ཕྱང་ཆེན་པོ་བྱས་ན། དེས་
གཟུགས་པོར་གཞོན་པ་མ་ཟད་མི་ཆེ་སྦྱིད་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་བས་རང་ཆོས་ཆེ་ས་ལ་
རིག་པ་བསྐྱིམས་པ་དང་། ཚུང་སའི་ཐོག་ལ་སེམས་སྟོམས་པོ་བྱས་ནས་སྟོད་རྒྱ་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། རང་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མི་ལ་སྐད་ཆ་ཞོད་རྒྱ་
དང་། ཡང་ན་རང་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་དེ་

རིང་ངོ་སོ་ཏ་ཅང་ཐོན་པོ་ཞིག་དང་། ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་
ཞིག་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ངས་དེ་རིང་ཞབས་འདྲེན་ལྷུས་མི་ཡོང་ངམ་བསམས་
ནས་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན། མཆོམས་རེ་ཡག་ཏུ་མ་བྱིན་པར་སྐྱག་ཏུ་འགྲོ་གི་
འདུག རེ་དོགས་ཆེན་པོ་སླེབས་སྐབས་མཆོམས་རེ་ཅུང་ཟད་འཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་སྐྱག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ཡག་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་
རང་ངོས་ནས་སྐད་ཆ་དང་། ཆོས་སོགས་གང་ཞིག་བཤད་ཀྱང་བསམ་པ་རྣམ་དག་
བྱས་ན་པན་ན་ཡང་དེས་པན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངས་ཞབས་འདྲེན་ལྷུས་མི་
ཡོང་ངམ། འདི་བྱས་ན་ང་ལ་སྐད་གྲགས་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲུལ་ཟུར་
ལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གལ་ཆུང་དུ་བཅིས་ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཤུགས་
བརྒྱབ་ནས་དེ་གའི་ཐོག་ལ་བྱིན་ན་ཅུང་ཅིམ་བསམ་སྒྲུལ་ནང་སྟོད་པ་ཡོང་གི་འདུག

དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛོག་མཁན་ནས་རྒྱུན་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། མཆོམས་རེ་ལམ་འགྲོ་དེ་ཅིམ་མ་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་དེ་རིང་
ལམ་སྟོངས་དེ་ཅིམ་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་གཅིག་ལྷུས་མི་འཐུས་པར་དེ་ལ་རྒྱུན་
གཞན་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛོག་མཁན་དེའི་སེམས་ནང་ཅུང་
ཅིམ་རེ་དོགས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེས་གྲ་མ་འགྲིག་པ་དེ་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་
པ་རེད་སྟུམ། བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱས་ནས་སྟོད་མཁན་དེ་པལ་ཆེར་གྲ་འགྲིག་པ་
ཡོང་གི་ཡོད། དུས་རྒྱུན་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་དངོས་གནས་གཞུང་ཁོག་ཏུ་ཆུད་པ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མཆོམས་རེ་ཐོགས་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དེར་གཞོན་པ་སྐྱེལ་
མཁན་ནི་དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུལ་ཟུར་དེར་འཛིག་ཏེ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་

དོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་པལ་ཆེར་མགོ་འབྱར་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། དེས་
རྒྱན་བྱས་ཏེ་གྲ་མ་འགྲིག་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགེ་སློང་ལྷ་དང་ནི།

མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་དང་བཙུན་མོ་དང་།

འཁོར་གྱི་སྤྲད་དུའང་སྤྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ།

དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་སྐལ་ལོན་འགའ་མ་མཆིས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དང་། དགེ་སློང་དང་། ལྷ་དང་།
སྐུ་མགོན་དང་། དེ་བཞིན་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་། སྲས་དང་། བཙུན་མོ་དང་། དེ་བཞིན་
འཁོར་འབངས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་དུའང་སྤྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ་སྤྲིག་པ་བྱ་མི་འོས་ཤིང་།
གང་ལགས་ཤེ་ན། དགོས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང་། རོ་བོ་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་ན་
མཐའ་མ་འབྲས་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས། མི་གཞན་ལ་བགོ་བཤའ་
རྒྱག་རྒྱ་མེད་ལ་བགོ་བཤའ་ཐེབས་རྒྱ་ཡང་མེད། དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཏེ་མི་དགེ་བ་
སྤྲད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་རན་འགོར་སྤྱི་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན། དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་
རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་ངས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ལ་དག་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་རང་ཉིད་
ཁོ་ནས་སྤྱོད་རྒྱ་ལས་གཞན་གྱིས་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་ནས་སྐལ་བ་ལོན་རྒྱ་འགའ་
ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྲད་པ་འགའ་ཡང་ནི།

དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཅོད་ཀྱང་།

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྲིག་པ་ཡི། །

ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ལགས་མངོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་དུ་ལུས་ལ་ནད་ན་ཆ་ལྟ་བུ་
མཆོན་བཞིན་ལུས་ལ་མི་གཙོད་ཀྱང་། མི་ཆེ་འདིར་དཔེར་ན་སྤྲིག་པའི་ལས་ལྟགས་
ཆེན་པོ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཆེ་སྤྲད་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མིན་སྤྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཡང་ན་ལན་གྲངས་གཞན་
དུ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་འབྲས་དུ་མཆོན་གྱིས་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲས་ཀྱང་།
འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ནས་སྤྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ན་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་མངོན་ཡོང་
གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །

དེ་མེད་ངོ་ཆ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །

ཤེས་རབ་ནོར་བུ་ན་ལགས་པར་སྤྲུབ་པས་གསུངས། །

ནོར་གཞན་པལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་བུ་ན་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་དད་པ་ནི་དད་པའི་ནོར། དེ་བཞིན་སོ་ཐར་རིགས་
བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ། ཡང་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞི་ལ་
བཞག་པའི་སྤྲོམ་པ་གོང་མ་གོང་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་
དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ནོར། གཏོང་པོད་ཆེན་པོས་ཡར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཞིང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དན་སྤྱོད་གི་སེམས་ཅན་

ལ་མར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་སྦྱོན་ཁང་གི་ཐོག་ནས་མི་ལ་ཞབས་
ཏོག་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦོམ་སྦྱོང་སྦྱད་ནས་མི་ལ་ཞབས་
འདེགས་བསྐྱབ་པ། སྦྱི་ཆོགས་གྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། བད་པ་དང་ཆུན་
ཁོག་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱི་ཆོགས་ཐོག་ལྟ་ཏོག་བྱེད་མཁན་མེད་རིགས་ལ་ཞབས་
འདེགས་བསྐྱབ་པ། ལྷག་པར་ནད་གསོ་ཐབས་དང་ནད་བྱ་རྒྱ་མེད་པའི་ནད་པ་ལ་
ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་པ། ཡང་ན་འཆི་བ་ལ་མདོན་དུ་སྦྱོགས་པའི་མི་ཆུན་དང་། སྦོ་
བྱར་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་འཆི་མཁན་ཆོར་ལྟ་ཏོག་དང་རོགས་རམ་བྱེད་པ་རྣམས་
ནི་མི་འདིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་ཡོན་སྦོམ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་
གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་འང་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྟུམ། མདོར་ན་མི་ལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱིན་པ་
དང་། མི་འདིགས་པའི་སྦྱབས་གྱི་སྦྱིན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་ཡིན།

ང་ཉི་ཆར་ཉི་ཏོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོན་ཁང་ཞིག་ལ་སྦྱེབས་སོང་། སྦྱོན་
ཁང་དེའི་ནང་ནད་པ་མང་ལ་ནས་སྦྱེ་བའི་སྐབས་ནས་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་
མི་ཆེ་གཅིག་རིང་ཉལ་ནས་སྟོད་དགོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བལྟ་ཏོགས་རོགས་རམ་
འོག་སྟོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་འདུག དཔེ་མཆོན་ལྟ་བུ་གཅིག་ནི། གྲང་སྦྱོན་གྱིས་གྲང་
པ་ཀ་ལའི་ནང་མ་རྒྱུད་པར་གྲང་པ་ཏ་ཅང་རྒྱས་ཏེ་མིག་རིལ་གཏོང་གི་སྟེང་དུ་མར་
དོན་པ་ཞིག་འདུག་ལ། ཡང་གཞན་ཞིག་ནི་མིག་རིལ་མར་དོན་པའི་ཐོག་ལ་མགོ་ཏ་
ཅང་ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་ལུས་པོས་མགོ་མ་འཁྱུག་པར་བསྐྱད་པ་ཞིག་འདུག དེ་
རྣམས་ནི་མི་ཆེ་ཆ་ཆང་འདི་ལྟར་སྟོད་དགོས་ལ། མི་ངོ་ཤེས་ཅམ་ལྟ་བུ་ལས་སྐད་ཆ་
བཤད་རྒྱ་ཡང་མེད། དེ་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་ལ་ང་ཏ་ལས་

སོང་། བདེ་གཡོག་དང་ལྷ་རྟོག་གི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་ནི་དངོས་གནས་ཉ་ལས་པ་རེད་འདུག་བསམ་སོང་། རྗེས་སུ་ཞབས་ཁུ་བ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་མིན་སྐད་ཆ་བྲིས་པར། ཁ་ཤས་བྲང་བྲང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་བྱུང་། བྲང་བྲང་དུས་ལུན་ཅི་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པར། བདུན་སྟག་གཅིག་ཙམ་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག། བདུན་སྟག་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་ཆེར་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཉ་ཅང་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་དང་ཉ་ལས་པ་རེད་འདུག་དེ་དག་ནི་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་གཏོང་བའི་ཞོར་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་ནི་རང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པ་མ་རུང་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་བསམ་པ་ནི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་མི་དགའ་བ་དང་འཕྱ་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིང་པ་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་པ་བཙས་དང་། ཤེས་རབ་ནི་གོང་དུ་སོང་བ་བཞིན། ཅི་ལྟ་ཅི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས། དཔེར་ན། རང་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཆོས་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། རོ་ཕོ་དང་། བན་རུས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཙས་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། མདོར་ན་ཅི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གནས་ལུ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞོར་ཡིན། ཞོར་ངོ་མ་ནི་རང་ཉིད་ལ་པན་འདོགས་

མཁན་ཞིག་དང་། རང་གི་དཀའ་སྤྱད་སེལ་ཞིང་འདོད་དོན་བསྐྱབ་པ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཞོར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་
ཉིད་ལ་བཞག་པའི་རེ་བ་བརྒྱབ་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ངོ་མར་སྐབས་རེ་ཞོར་གྱིས་རང་
ཉིད་ཕྱང་བ་སྟེ། ཆོ་ཕྱི་མ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཆོ་འདི་ལ་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་པས་སེམས་
འབྲལ་མང་བ། དག་ཡང་མང་བ་ཡོད་གི་ཡོད།

ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་ག་ལེགས་དེ་ཉིད་ཞལ་ཤོབ་ཆོ་བོ་ཡོད། སྐབས་རེ་ཀམ་
པའི་མཐའ་ལ་རྒྱུ་མ་བརྒྱ་ཡོད་ཅེས་འབྲལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད་ཅེས་ཟེར། འབྲལ་བ་ཕྱལ་མཁན་གང་ཅམ་ཡོང་སྐབས་འབྲལ་བར་ལྟ་མཁན་དེ་
འདྲ་ཡོང་སྲིད་པས་རིན་པོ་ཆེས་སྐབས་རེ་ཞལ་ཤོབ་དང་བཅས་དེ་ལྟར་གསུང་གི་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མདོར་ན་ང་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མི་ཏུ་ཅང་འབྱོར་ལྡན་བཟོ་བྲལ་ཆེན་
པོའི་རྒྱུན་བདག་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་སྐབས་རེ་ད་ཕྱག་པར་ཡོང་སྐབས་སྐྱེ་རེར་སྐྱེ་ཆ་ཨ་
སྟོར་ཁྱིམ་འབྲལ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་དངོས་གནས་ཏུ་ལས་པ་དེ་འདྲ་འདྲུག་ལོ་གཉིས་ཅམ་
ཀྱི་གོང་དུ་ཨ་རིར་མི་ཞིག་ཕྱག་བྱུང་། ཁོ་རང་སྟོབ་བྲལ་ཆེན་མོའི་འགོ་བློད་ཤེས་ཡོན་
ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདྲུག་ བཟོ་བྲལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་ལོ་རེར་ཁེ་
བཟང་ཁོ་ནའི་ཡོང་འབབ་ཨ་སྟོར་ས་ཡ་གཅིག་ལྟག་ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
སེམས་འབྲལ་ཏུ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། སེམས་མ་སྐྱིད་པར་འདྲུག་ནས་ད་ཕྱག་འདོད་ཀྱིས་
ཐོག་མར་ང་ཆོ་མི་གང་འཆོམས་ཤིག་དང་མཉམ་དུ་ཕྱག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ད་གཉིས་
ཟུར་དུ་ཕྱག་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་དང་ཡིན་ཞེས་ཕྱག་པ་ཡིན། ཁོ་རང་

གིས་ང་ལ་སྒྲོས་བཀའ་ནས་ཁོ་རང་གི་བདེ་སྤྱད་ཆང་མ་ང་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདུག ངས་དེ་
ལ་བྱིན་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པས་མཉམ་དུ་སྤྱད་སྒྲིང་ཏོག་ཅམ་བརྒྱབ་
བ་ཡིན།

མིའི་མི་ཆེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུ་མི་ཤིས་པ་ཡོད་པ་ལས་བཟུ་
ཤིས་པ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་
ཡོངས་རྒྱུགས་མ་སྒྲོག་ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་
ཅམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ངེད་གཉིས་སྒྲིང་ཆ་ཏོག་
ཅམ་བྱུང་། ངས་ཁོ་རང་གི་ལག་པ་ནས་འཇུག་ནས་བྱམས་པོ་གང་འཆོམས་ཤིག་
བྱས་བ་ཡིན། རེས་སུ་ངའི་ངོ་ཤེས་གཞན་ཞིག་བརྒྱད་ནས་ཁོང་གིས་ལན་ཞིག་
བསྐྱར་བར་ཁོ་རང་སེམས་ཏ་ཅང་སྒྲིད་དུ་བྱིན་འདུག དེས་ན་དངོས་པོ་ཏ་ཅང་མ་སྤྱད་
རྒྱུ་འཛོམས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཏ་ཅང་མ་སྒྲིད་པ་ཡོད་པ་
རེས་སུ་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཕྱོགས་ཤིག་གི་སྤྲེང་ནས་འགྱུར་བ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་
ཡང་སེམས་བ་སྒྲིད་པོ་ཆགས་བ་དང་། མི་སེམས་བག་ཐེབས་པོ་ལྟོད་ལྟོད་ཆགས་
སྤུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་དག་ནི་ནང་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་བྱི་ཡི་
རྒྱ་ཁོར་ཡོངས་སྒྲིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ཆོམ་བ་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཆབ་
ལ་སྐབས་རེར་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོལ་མ་དང་། མ་སྒྲིད་པ་མང་དུ་འགྲོ་བ། དག་ཡང་མང་དུ་
འགྲོ་བ། ཕྱག་དོག་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་ཡོང་སྤྱད་པ་ཡིན། སྤྱང་པོ་
སྤྱང་རྒྱུ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ན་ཕྱག་དོག་བྱེད་མཁན་གང་ཡང་མེད། སྤྱད་པོ་གང་

འཆམས་ཆགས་ན་ཐག་དོག་བྱེད་མཁན་ཡོད་ལ། དངོས་དང་ལྷགས་ཀྱིས་མགོ་
སྐོར་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བས་རང་ཉིད་ནམ་དུ་ཡང་གྲོགས་
མེད་གཅིག་ལུང་སྟོང་བ་ལས། མི་སྲུ་དང་ཐུག་ཀྱང་སྦྱིད་པོ་མེད་བཞིག་ཡོང་སྟེ།

དེར་སྐབས་ཐེ་མཉན་དུ་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡོང་ན། དེ་ནི་དདུལ་སྟོང་མཁན་ཡིན་པ་ཏེ་
ལམ་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དངོས་སྲུ་བརྗོད་
ཀྱི་འདུག། དདུལ་ཅུང་ཟད་སྟོང་ནས་ཁོང་ལ་དགོས་པ་ནི་འདི་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད་ཆོད་འདུག་པས་མིའི་མཐོང་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་
ཁོར་དེ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ནང་ཡིད་ཆེས་བ་དང་། རང་ཉིད་བཟ་གིས་བ་
ལག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་རེ་ནོར་ཀྱི་ལྟས་ངན་འགྲུག་
པའི་བྱར་ལ་ཕྱིན་ནས། ལག་ཏུ་མ་ཕྱིན་པར་སྲུག་ཏུ་འཕྱོ་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོང་གི་འདུག།
ཡང་ངས་ནོར་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་ནས་ང་ཆོ་སྤང་པོ་སྤང་རྒྱུ་བྱས་ནས་སྟོང་
དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ང་ཆོར་དདུལ་དགོས་ལ། དདུལ་བཟོ་ཡང་དགོས་པ་
ཡིན། ཡིན་ཡང་མཐའ་ལ་ལྟུང་སྟེ་དདུལ་ཁོ་ནར་སྐབས་སྲུ་མཆིས་ནས། ཨ་སྐོར་ལ་
སྐབས་སྲུ་མཆིའོ། །ཉིན་སྐོར་ལ་སྐབས་སྲུ་མཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་འགྲིགས་པས་
དེ་ལྟར་མིན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེས་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཞེས་བ་ནི། ང་རང་ཆོའི་ནང་བསམ་སྒྲེའི་སྟེང་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྟེང་
ནས། དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པ་དང་། ངག་གི་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པ་དང་།
རྣམ་དཔྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ནམས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་

རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་པས་འཕྲོག་པའི་ཉེན་ཁ་མེད། འོན་ཀྱང་རང་
ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་མ་ཤེས་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩེད་ཟད་ཤེས་པ་དེས་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་
གཞན་ལ་མཐོང་རྒྱུད་དང་ཁྱད་གསོད་བྱས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱིས་རྒྱན་པས་
གཞན་གྱིས་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་པར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དངོས་གནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་
བསྐྱབས་ཏེ་ཉམ་རྒྱུད་དང་། བསམ་པ་རྣམ་དག བྱང་པོ་བྱང་བཞག བདེན་པ་བདེན་
ཐུབ་བྱས་ནས་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་དངོས་གནས་ཕྱི་
རྒྱུ་ལ་ནང་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་
གསུངས་པ་ཡིན།

རྒྱན་པོ་འབྲེད་དང་འདུས་ལ་བལྟ་བ་དང་། །

ལེ་ལོ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་བ་དང་། །

ཆང་དང་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་ངན་སོང་བ། །

གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དྲུག་སྟོང་། །

ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤོ་ལོ་གཅིག་གིས་གཞན་ཡང་བྱ་མི་འོས་པ་འདི་ལྟར་
ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱན་པོ་འབྲེད་པ་ནི་རྒྱན་ཆེན་པོ་བཙུགས་ནས་ཅེད་མོ་
ཅེད་པའི་རིགས་རྣམས་ཡིན་ལ། རྒྱན་པོ་འབྲེད་པའི་ཅེད་མོ་ཅེ་སྐབས་ཐོག་མར་
བསམ་སྒྲུབ་ནང་བསྐྱབ་སེམས་ཏེ་ཅང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་བ་ཀྱི་ཡོད། ཕ་རོལ་
པོའི་དདུལ་དེ་ང་ལ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་འདོད་པ་སྤྱི་གི་ཡོད་པས་བསྐྱབ་སེམས་ཏེ།
བདག་གིར་འགྱུར་ཅིག་བསམ་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྤེལ་བ་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་བཙན་པོ་

དབང་ཡོད་གྱིས་འཕྲོག་པ་མིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཐབས་གྱིས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་གྱི་
ཡོད། དདུལ་ཤོར་མཁན་དེས་པ་རོལ་པོ་དདུལ་ཤོར་ས་དེར་དདུལ་སྦྱིན་བསམ་
པའི་ཀུན་སྒྲིང་མེད་པས་དེ་ནི་མ་གྱིན་པར་སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་ལྟ་བུར་སླེབས་གྱི་ཡོད།
དེ་འདྲའི་རང་ནས་ཐོབ་མཁན་གྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་
སོགས་གྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་གྱིས་མ་གྱིན་པར་སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་སླེབས་
གྱི་ཡོད། ཤོར་མཁན་དེ་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ཟ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་
ན་དདུལ་དངོས་ཐོབ་ཤོར་གྱི་རྒྱན་པས་གང་འཆོམས་ནས་འབྲུག་པ་ཤོར་བ་ཡང་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱན་པོ་འབྲེད་པ་ནི་ཐ་ཆད་ཅིག་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད།

འདུས་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་པ་དེས། ང་རང་ཆོར་དགེ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་
དག་འཕྲོན་ལྟ་བུ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་མིན་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་དུ་
འཕྲོ་བའི་འདུས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། འདུ་འཇི་སྟེ་ནས་གཡེང་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་།
ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་འདུ་འཇི་ལྟ་བུ་ལས་ཐག་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་དང་། སྟོག་པའི་
ཁྱོགས་པོ་འཕ་སྟོག་པའི་ཁྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི། གུང་ཐང་ཆང་གིས་
གསུང་ལས།

སྟོག་ཁྱོགས་ཡིན་ཞེས་དུ་ཅན་མི་འབྱུང་གིས། །
གཅེས་ཤིང་པན་པའི་ཐོལ་གྱིས་འཇུ་མ་བསྟན་ནས། །
ཅེ་ཆོད་གཡེང་བའི་ཁྱོགས་བྱེད་བག་མེད་གྱི། །
ལས་ལ་སྦྱར་དེ་སྟོག་པའི་ཁྱོགས་ཡིན་པས། །
འགོ་བའི་ནད་བཞིན་རིང་དུ་སྤྲངས་ཤིག་ཨང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲིན་གྲོགས་ཞེས་པ་ནི་མགོ་ལ་རྩ་ཙོང་མཁན་ཞིག་
མི་ཡོང་ཞིང་། སྤྲིན་པའི་གྲོགས་པོ་ཞེས་པ་ནི་རང་ལ་ཉེ་ཞིང་མཛའ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་
སྟེ། དེའི་ཤུགས་རྒྱན་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གྲོགས་སུ་བྱངས་མཁན་ཞིག་དང་།
རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་སློ་ཉམས་དམས་སུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག་
ན་དེ་ནི་སྤྲིན་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན། སྤྲིན་གྲོགས་དེ་རིགས་འགོ་བའི་ནད་བཞིན་རིས་
པས་སློང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆང་འཕྱང་བ་ནི། གོང་དུ་སོང་བེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བྱང་ནས་དུས་རྒྱན་མི་ཆང་ཏ་ཅང་མང་པོ་འཕྱང་མཁན་ཞིག་དགེ་
བསྐྱེན་བསྐྱབས་ཤིང་། དགེ་བསྐྱེན་སྐྱབ་སྐྱབས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་ལྷ་པོ་རྣམས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཆང་འཕྱང་མི་ཉན་ཚུལ་གསུང་སྐབས།
མི་དེས་ངས་ཆང་ཅ་བ་ནས་བཞག་སྐབ་པ་མི་འདུག ང་ནི་ཆང་ཏ་ཅང་མང་པོ་འཕྱང་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པར། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཉིག་ལྟ་བུ་གསུངས་
ནས་ཅུང་ཅ་མ་འཕྱང་། དེ་ཅ་མ་མང་པོ་མ་འཕྱང་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ནི་དངོས་
གནས་ཡིན།

དེ་སྤྲོན་ང་ལ་ངོ་མེས་ཞིག་སྤྲིན་བྱུང་། སྤར་མོ་བོད་ལ་སྤོད་མཁན་ཞིག་ཡིན།
ངས་ཅི་དུ་མོ་དང་བཅས་འདི་ཁྱལ་རྒྱ་གར་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཆང་ཞེས་པ་འདུག་གམ།
བོད་ཀྱི་ཆང་ཞེས་པ་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། བོད་ཀྱི་ཆང་ཞེས་པ་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་ཀྱི་འདུག་ལ། ཁོ་ལ་རྒྱས་གང་འཆམས་འདུག

མདོར་ན་བྱིས་པ་དག་གིས་ཆང་ཆོད་མེད་འཕྱང་རྒྱ་མེད་ལ། ལྷག་པར་རིན་

གོང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྲད་པའི་ཆང་རག་འཐུང་ཡང་དེས་པན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད།
དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱས་པོར་གཞོད་པ་མ་ཟད། དཔལ་འབྱོར་ལའང་གཞོད་པ་བཅས་
པན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། སྒྲིམ་ཆང་ཞེས་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་སེལ་
བའི་དོན་དུ་སྤྲོད་བྱ་རེ་འཐུང་བ་ལས་ཆོད་མེད་ཅུ་བ་ནས་འཐུང་རྒྱ་མེད། སྒྲིམ་ཆང་
ཞེས་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱུང་དུ་གཏོང་བའི་ཁྱལ་མིན་ནས་དེར་རྒྱ་མཆོན་ཏྲིག་ཅམ་
ཡོད། དེས་ན་ཆང་འཐུང་བ་དེ་སྤོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

མཆོན་མོ་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ། སྤྱིར་བཏང་
དེར་སྐབས་མཆོན་ཆོགས་འཆོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་མ་རུང་པ་བསྐབ་པ་དང་།
གཉིད་ཐེབས་བཅག་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་དོ་རྒྱབ་ཕྱི་པོར་ཉལ་བས་སང་ཞོགས་
སྤྲོ་པོ་ལངས་མ་ཐུབ་པ་དང་། རིམ་བཞིན་ཉིན་མཆོན་གོ་ལྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཉེན་
ཡོད།

སྤྲོ་ལོ་ཞིག་ང་འཇར་མན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་དུ་སྐྱེབས་སྐབས་ང་ཟ་ཁང་རྒྱུང་རྒྱུང་
གཅིག་དུ་བསྡད་པ་ཡིན། ཟ་ཁང་གི་ཉེ་འཁྲིམ་སྤྱ་རྒྱ་ལམ་འཁེལ་གྱི་འདུག་ལ། ཐོག་
མར་ཉལ་སྐབས་ཆོ་བ་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ཆོད་གསུམ་པ་ཅམ་བར་ཆོ་བ་ཉ་ཅང་ཆེ་
བས་གཉིད་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཁུག་པ་དང་། མི་རྒྱལ་ས་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་བཅས་ཀྱི་
སྐད་སྒྲ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་རྒྱ་ཆོད་བཞི་པ་ཅམ་ལ་གནམ་གཤིས་རྒྱུང་
ཟད་བསིལ་ཁུག་པས་སྐད་སྒྲ་ཡང་རིམ་བཞིན་འཇགས་སྐབས་ང་ལངས་རན་པ་
ཡིན། དེར་བརྟེན་དེའི་དགོང་མོ་གཉིད་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་
ཅམ་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མེད། ཐེངས་གཅིག་ཅམ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཆེར་མེད། དེ་མིན་

འཆར་ཅན་མཆན་མོ་མཆན་ཆོགས་དེ་འབར་བྱེན་ནས་དུས་ཆོད་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་
ན། སང་ཞོགས་སྤྱོད་ལངས་མ་སྤུབ་པ་ལྟ་བུས་རིམ་བཞིན་ཉིན་མཆན་གོ་ཐོག་ནས་
འགྲོ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཡག་པོ་མིན། དགོང་མོ་སྤྱོད་ཅམ་ཉལ་
ཞིང་། ཞོགས་པ་སྤྱོད་ཅམ་ལངས་ན་ལེགས།

ངའི་ངོ་ཤེས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གོགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་དང་ང་གཉིས་ཉིན་
ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་འགྲོ་སྐྱེད་ས་ཉ་ལམ་འབྲུག་པོ་རེད་འདུག རོས་རང་ཞོགས་པ་རྒྱ་
ཆོད་གསུམ་དང་བྱེད་ཀ་ཅམ་ལ་ལངས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དགོང་ཤོ་སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ཆོད་
བརྒྱད་དང་བྱེད་ཀ་ཅམ་ལ་ཉལ་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་དང་བྱེད་
ཀར་ལངས་ཀྱི་འདུག་ལ། དགོང་ཤོ་རྒྱ་ཆོད་བདུན་དང་བྱེད་ཀར་ཉལ་གྱི་འདུག་པས་
རེད་གཉིས་བར་ལ་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཅམ་ལས་དོན་ལ་གཅིག་མཚུངས་
ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ཆོའི་གྲས་ཡག་པོ་རེད་འདུག ཞོགས་པ་སྤྱོད་ཅམ་ལངས་ནས་
བསམ་སྒྲོ་ཉོག་ཅམ་བཏང་། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན། རང་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སྒྲོམ་སོགས་བྱེད་ཁོམ་མི་འདུག་
ཅེས་ང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་དུས་ཆོད་ལ་ཉ་ཅང་ལེ་ཁག་བྱེད་ཀྱི་འདུག བྱེད་ཁོམ་ཡོད་པ་
ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུད་ཅམ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཞོགས་པ་སྤྱོད་ཅམ་
ལངས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཉོག་ཅམ་བཏང་བ་སོགས་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་
སྤྱོད་གཉིད་ཀྱི་ཐེབས་མ་བཅག་པར་དགོང་ཤོ་རྒྱ་ཆོད་སྤྱོད་ཅམ་ཉལ་དགོས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་མཆན་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་མི་དགོས་པ་ཡིན། འགྲོ་སོང་ཡང་
འདང་ཆོད་ལ་མི་འདང་བ་བྱེད་ཉིན་ཡོད་པས་མཆན་མོ་རྒྱ་བ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་

བུའི་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པས་སྤྱི་མ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་གྲགས་པ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ངན་དུག་པོ་སྤོངས་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དེར་སྐབས་ཐ་མག་ཉལ་ཐ་འཐེན་བ་དང་། སྤྱི་མ་ཐས་ཐ་བ་སོགས་ནི་
རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་དང་། གྲགས་པ་ངན་པ་ཡོང་བ། སྤྱི་ཆོགས་ལའང་
གཞོན་པ་དེ་དག་སྤོངས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཐ་མག་ཆོད་མེད་འཐེན་པ་དེ་ཡང་།
དེར་སྐབས་སྤོངས་པས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འོད་ཀྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤྱི་མ་འདས་གོངས་སུ་འགྲོ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནད་ན་ཆས་གཏུངས་པ་དང་།
ནད་ན་ཆའི་ཡོང་རྒྱུ་ཙ་བ་ཐ་མག་དང་། ཆང་རག་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་ཡོང་ཚུལ་
བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེས་ན་འཕྲོད་བསྟེན་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།
དེས་འབྲལ་སེལ་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིའི་རྣམ་
དཔྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། འབྲལ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཆུང་ལ་བསམ་
སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྤོངས་པ་ང་ཆོའི་གཞུང་ཞབས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་མ་ཁོང་ལོ་ཤས་གོང་འདས་
གོངས་སུ་སོང་ཞིང་། ཁོང་རྗེས་སུ་མཆིན་པའི་ནད་མནར་གྱིས་ཉ་ཅང་ཉམས་ཐག་
པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་ང་དང་ཐུག་བྱུང་། ང་གཉིས་ནང་ཆགས་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་
ངས་ཁོང་རང་ལ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཞིག་སྟེ། ཆང་རག་ཆོད་མེད་འཕྱང་
བའི་རྒྱུ་གྱིས་མཆིན་པར་སྤྱོད་པོར་ནས་ད་ཆ་ཁ་འཐབ་འདི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན།
ད་ཆ་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་པོ་འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན། འབྲལ་སེལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཕན་

ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། ཕྱགས་སུ་རང་ལ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་གོང་མ་འཆོ་གཞེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱན་གསལ་སྒྲིང་ཁར་ཨར་
པོ་ཞིག་སྐྱོན་པའི་དུས་དེར་རྟོག་པོ་དམ་དམ་པོ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན། ཉིན་ཞིག་སྐྱེ་
གོང་མ་ཨར་པོ་རྒྱག་སར་ཕྱག་འཁར་བཅུགས་ནས་གཞིགས་སྒྲོར་དུ་ཕྱེབས་སྐབས།
གཞིམ་རྒྱུད་གསར་བ་རྒྱབ་བཞིན་པའི་རྟོག་པོ་ཁ་ཤིག་ཤིག་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ནས་
རྒྱབ་ངོས་སུ་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་མ་མིང་སྐྱེ་དང་བཅས་འཐེན་ནས་ཁ་སྐྱོམ་པའི་
སྐབས་སུ་འདིས་པན་ཀྱི་འདུག། གྲོད་ཁོག་ལྟོག་པའི་སྐབས་སུ་འང་འདིས་པན་ཀྱི་
འདུག། ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་ལ་འང་འདིས་པན་ཀྱི་འདུག། ད་ཆ་འདི་འཐེན་མི་ཆོག་
ཅེས་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྟེན་པ་དེ་སྐྱེ་གོང་མས་གསན་སྐབས། ག་ལེར་
ཕྱིར་ལོག་སྐྱོན་ནས་ཕྱེབས་ཚུལ་ཞིག་བརྟེན་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་ཐ་མག་འཐེན་པ་
སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་པན་ཞིང་། གྲོད་པ་ལྟོག་པའི་སྐབས་
སུ་འང་ཏོག་ཅུ་པན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཕྱགས་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཆ་ལ་དེས་
གཞོད་ཀྱི་ཡོད།

འོར་ནམས་ཀྱན་ཀྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ།

རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྷ་མིའི་སྐྱོན་པས་གསུངས།

ཀྱན་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཐུན་ན།

འོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་།

ཆོག་ཤེས་ཅན་ཀྱི་སྒྲོ་ཁ་ན།

ཕྱག་པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་གྱི་ཡོད། །

འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཆོར་གདལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་ཞོར་གསོག་གི་ཡོད་ལ། ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་ཡིད་ཆེས་
གྱི་ཡོད་པས་ཞོར་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོང་ཆེད་དུ་ཡིན། ཡིད་ཆེས་པ་ངོ་མ་ནི་
ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དབུལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ལ་མ་སྤྱན་
རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་ཡང་སེམས་ནང་ཆོག་ཤེས་ཡོད་པས་དོན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་
ཞིག་ལྷགས་གྱིས་ཆགས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་པ་བདོག་མང་ཅི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་བ། །

འདོད་པ་ཆུང་ནམས་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། །

དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་འབོད་ནས། བདོག་པ་སྤྱོད་དངོས་ཐུས་ཅི་ཅུ་
མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་གྱིས་སྤང་བ་དང་། གསོག་དགོས་པ་བཅས། དེ་ཡང་སྤྱོད་
འབྲུག་ལས། སྤང་དང་བསགས་དང་བཞུག་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན། མདོར་ན། བདོག་པ་མང་པོ་ཅི་ཅུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོད་གྱིས་ཅི་ལྟར་སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཡོད་པ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། དཔེར་
ན།

ལྷ་མཆོག་ནམས་ལ་མགོ་བོ་ཅི་སྤྱོད་བ། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་སྤྱོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དོན་དངོས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་

སོ། །

རང་བཞིན་དགར་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། །

བྱིས་ཐབ་བརྟན་བྱེད་ཟེ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །

ཅུང་དུའང་རྒྱ་བ་ཆོས་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡི། །

ཅུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱིས་པ་ཁྱོ་ག་ཞིག་གི་ངོས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེ་དམན་
བཟའ་ཆང་གཞན་ཀྱི་ཁྱོ་ག་འབྲེལ་ནས་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་རང་ལ་རྟག་ཏུ་
བྱིས་ཐབ་ལ་བརྟན་པ་བྱེད་མཁན་ཟེ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ཅུང་དུ་ཡིན་ཡང་འཕྲོགས་ཏེ་
དཔར་གཤེད་བྱེད་མཁན་རྒྱན་མ་ལྟ་བུའི་ཅུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤང་
དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་བྱད་མེད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ཁྱོ་ག་བྱད་མེད་གཞན་དང་
འགབ་འབྲེལ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེ་དམན་ལ་ཏ་ཅང་ཐ་ཆད་བྱེད་མཁན་ཀྱི་
གཤེད་མ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་སྟེ། རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ཆར་ཉེས་བརྒྱུང་གཏོང་མཁན་
སྤྱག་ཆག་དེ་འདྲ་ཡོང་བའི་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ཆ་ལ་
བརྟན་སྟོང་དང་། མཐོང་ཅུང་བྱད་གསོད་བྱེད་པའི་ཟེ་མོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་གཉིས་
ཀར་འབྲེལ་ཆོག་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་གསུང་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་ལ་གསུང་གི་
ཡོད། ཁོང་གི་ངོས་ནས་དེ་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད། དེར་ང་ཆོས་རིགས་འབྲེ་གཏོང་རྒྱ་
ཡིན། འོ་ན་བསྟེན་པར་འོས་པའམ་དགོས་པ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན།

སྤང་མོ་ལྟ་བུར་ཟེས་མཐུན་གང་ཡིན་དང་། །

མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ལ་འབབ་བ་དང་། །

མ་བཞིན་པན་པར་འདོད་དང་བྲན་མོ་བཞིན། །

དབང་གྲུར་གང་ཡིན་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བཞིན་བཀུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིང་མོ་ལྷར་རང་དང་སྤྱོད་ལམ་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་བ་གང་
ཡིན་པ་དང་གཅིག་མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ལ་འབབ་བ་དང་གཉིས། མ་བཞིན་པན་
པར་འདོད་བ་དང་གསུམ། བྲན་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཁ་ལ་ཉན་ནས་དབང་གྲུར་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་བཀུར་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་
བཞིན་བྱད་མེད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོ་ག་རང་དང་རྗེས་སུ་
མ་སྤུན་བ་དང་། སྤྱིང་ལ་འབབ་བ། པན་པར་འདོད་བ། དབང་དུ་གྲུར་བ་ཞིག་བསྟེན་
དགོས་བ་དང་། དེ་ལ་ལྷ་བཞིན་དུ་བཀུར་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཁ་ཟས་སྤྲན་དང་འབྲ་བར་རིགས་བ་ཡིས། །

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བཀྱི་སྟེ། །

རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྟེམས་བའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །

མཆོག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིགས་བ་དང་། གཤམ་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་
བ་དེས་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཉལ་བའི་ཆེ་འི་ལྷར་བྱ་བ་ཞེས་གཙོ་
བོ་སྤུན་མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཁ་ཟས་ནི་སྤྱད་ཞེན་མེད་པར་
འཆོ་བའི་སྤྲན་ལྷ་བྱའི་འདུ་ཤེས་སྤྱིས་ནས་བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་པར་བཀྱི་སྟེ་ཞེས། ཀུན་སྤོང་ལ་ཆགས་

སྤང་མེད་པ་དང་། ལུས་རྒྱས་ནས་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་དུ་མི་འགྲོ་བ་
གསུང་གི་མེད་དམ་སྙམ། རྒྱགས་པའམ་དྲེགས་པའི་སྤྱིར་མ་ལགས། བསྐྱེམས་
པའམ་ངོམ་པའི་སྤྱིར་མ་ལགས། ཡན་ལག་མཆག་དམ་པའི་སྤྱིར་ཡང་མ་ལགས།
མདངས་བཟང་བ་སྟེ་མཆག་དམ་པའི་སྤྱིར་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། མདོར་ན་ཆོས་བསྐྱུབ་
པའི་ལུས་ཉེན་འདི་ཉིད་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་རང་ཆོ་བྱིས་
ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་ཚུལ་སྤོང་ནམས་ལ་བྱི་བོའི་ཁ་ཟས་མི་གནང་
བར་དགོང་བཅད་བྱེད་དགོས་པ་ནི། འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དག་མཆན་ཡོད། དེ་བཞིན་
དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་གསུངས་ཡོད། ལུས་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཉེན་ལ་འཆོ་
བཅུད་མ་འདང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་བཞིན་དཀར་
ཟས་བསྟེན་དགོས། སྤྱིར་བཏང་བྱེད་རང་ཆོ་བྱི་ཆོས་གྲོགས་ནམས་དཀར་ཟས་
ལ་བསྟེན་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་ཆོས་པ་དཀར་ཟས་ལ་བཏེན་ནམས་ནི་
ངོ་མཆར་སྟེ་བའི་གནས་ཡིན། ཡང་སྤྱིར་བཏང་བྱི་མིས་འབྲུ་ཚུང་ཚུང་མང་པོ་ཞིག་
ཟ་གི་ཡོད། དཀར་ཟས་བསྟེན་པའི་ཐོག་ལ་དམར་ཟས་བསྟེན་མཁན་ཆོས་འབྲུ་ཉུང་
ཅམ་ཟོས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་ཞིང་། ཉལ་བའི་
ཆོ་ངི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །

མཆན་མོའི་ཐུན་གྱི་སྟོང་སྟང་འདས་ནས་ནི། །

མནལ་ཆེ་འད་འབྲས་བྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །

བྲན་དང་ལྷན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོལ། །

ཞེས་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབོད་ནས་ཉིན་པར་མཐའ་དག་
དང་། མཆན་མོ་ལ་འད་ཐུན་གྱི་སྟོང་སྟང་གཉིས་ལ་གཉིད་དུ་མ་སོང་བར་བསམ་སྟོ་
བཏང་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བཙོན་དགོས་ཤིང་། དེ་འབྲ་བའི་སྟོང་སྟང་འདས་ནས་ནི་
མཆན་མོའི་གྲང་དེར་ལུས་འཆོ་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རིགས་གཅིག་ནི་གཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་པས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་ཅེས་མནལ་ཆེ་འད་ཞེས་མནལ་
དགོས་པ་དང་། མནལ་བའི་སྐབས་སུ་འད་མ་ཉལ་བའི་པོར་དུ་དགེ་སེམས་ཡག་པོ་
ཞིག་གསལ་བཏབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས། མགོན་པོ་ཐུང་ན་ལས་འདས་གཟིམས་
ལྟར། ཉལ་བ་སོགས་བྱས་ཆེ་མི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་འད་དགེ་སེམས་སྦྱེ་བྱབ་
པའི་ཐོག་ནས་གཉིད་དགེ་བ་ལ་འགྲོ་བྱབ་པ་ཡིན། གཉིད་གཞན་འགྱུར་ཡིན་པས་
གཉིད་ཁྱག་ཁ་དེར་ཀུན་སྟོང་དགེ་བ་བྱུང་ན་དེའི་གཉིད་ཐུན་གཅིག་གི་ཡུན་དེ་ཉིད་
དགེ་བ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མནལ་ཆེ་འད་འབྲས་བྱ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། ལྷང་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། ཞོག་ཉལ་བརྒྱབ་ནས་མི་སྟོང་
པར་སྡེ་པོ་ནས་ལངས་བསམ་པའི་ལྷང་བའི་འདུ་ཤེས་ལྷན་པའི་སྟོན་མས་རབ་ཏུ་
མཐོལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱ་སོགས་རིགས་འགའ་
ཞིག་གིས་བྱ་གསོ་ཁང་དང་། བག་གསོ་ཁང་། ཉ་གསོ་ཁང་། བ་སྦྱང་གསོ་ཁང་།

སོགས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་དེ་དག་མི་དགོས་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིན། བོད་པ་བཅན་གྱིས་བའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དེ་རྣམས་ང་ཆོས་
ཐོག་མ་ནས་བྱས་མེད། བྱ་གསོ་ཁང་སློང་འཛིན་དོན་དུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་བྱ་
དེ་མང་པོ་ཆགས་སྐབས་དེ་ཡང་རྟོག་བྱ་ཉ་ཅང་ཆ་པོ་རེད་འདུག་ བོད་པའི་སྤྱི་ཆོག་ས་
དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་རྗེས་སུ་བྱ་གསོ་ཁང་གཅིག་ཀྱང་མེད། གཞིས་
ཆགས་ཁག་གི་ནང་ཅམ་མ་ཟད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལྷང་ཁག་ལའང་
མཆོམས་རེ་ཐབས་ཤེས་ཅ་བ་ནས་མེད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ལས། དེ་མིན་ལྷ་
རབས་བྱུང་ན་བྱ་གསོ་དང་། བཀ་གསོ་ཁང་། ཉ་གསོ་ཁང་ལྷ་བྱ་ནང་པའི་བྲིམ་ཆང་
ཞིག་གི་ངོས་ནས་མེད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཤ་བ་མིན་གྱི་
སློང་ནི། སྤར་ནས་དེའི་སློང་ལ་དོགས་སློང་དང་གསལ་བཤད་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་
ཡོད། དཔེར་ན། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས།

དེ་ཆེ་དེ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་མིན་པར་ཤུགས་དུ་
ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོངས་སུ་དྲན་འགྲིགས་པ་ལས། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
མངགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་གསུམ་མ་དག་པའི་ཤ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་
ལའང་། དེའི་ཆེ་བས་ད་ཐེན་པས་ཁོ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་པ་སྟེ།

དེ་ཆེ་དེ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྤེའི་སྐབས་སུ་
ཡང་། སྐབས་རེ་ཤ་ཅ་བ་ནས་བཀག་གཞན་ཡོད་ལ། ཡང་སྐབས་རེ་ཤ་ལ་བྱེ་བྲག་བྱེ་

ནས། དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཤིང་ལ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་
རེ་ཤིང་ལ་རྣམ་གྲངས་སམ་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་བཀག་པ་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད། སྙིང་དོན་ང་རང་ཆོས་ཤིང་བ་དང་། གང་སྤྱབ་ཀྱིས་ཤིང་ཉུང་ཉུང་སྟེ་
དཀར་ཟས་བསྟེན་རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་པར་ཆོགས་པ་སྦྱིད་སྦྱག་
དང་། དགོན་པའི་འདུས་སྡེ་ལྟ་བུས་དཀར་ཟས་བསྟེན་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
ཡིན། དེ་མིན་ཆོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐབས། རྒྱགས་མ་སྤྱབ་ཀྱིས་སློག་ཆགས་འགྲོ་
བ་དེ་རྣམས་ཏ་ལམ་དམིགས་ཤིང་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་། །

བཏང་སྟོམས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བསྟོམ་པར་བགྱི། །

གོང་མ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་། །

ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། ལྷག་བསྐུལ་དང་
བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ། བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་བསམ་པའི་དགའ་བ་དང་། ཉེ་རིང་
ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད་དང་།
སྙིང་རྩེ་ཆད་མེད། དགའ་བ་ཆད་མེད། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བཅས་དེ་དག་
དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ན་པན་ཡོན་ཆད་མེད་ཡོད་པའི་ཆ་
ནས་ཆད་མེད་ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མེད་བཞི་ལ་
རྟག་ཏུ་སྟོབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མེད་བཞི་ཉམས་སུ་བྲལ་ནས་བསྟོམ་ན། གོང་མ་སྟེ་ཐུང་ན་

ལས་འདས་པའི་སའམ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པར་འགྱུར་
ལ། འབྲས་ཏུ་ཡང་གོང་མ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྤྲིན་དུ་འང་། ཆངས་པའི་འཛིག་
རྟེན་ཏེ་མངོན་མཐོ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

འདོད་སྤྱོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྦྱལ་བསྐྱལ་དག།

རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འདུན་བ་སྟེ། འོག་སར་ཆགས་བ་སོགས་ཞི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་མིན་ནམ། མངོར་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའམ་
འདོད་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་
ནས་རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། དགའ་བ་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་
གསུམ་པ། བདེ་བ་དང་སྦྱལ་བསྐྱལ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཅས་
ཡིན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་པ་འདིར་གསལ་པོ་མི་འདུག་ཀྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བུ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པ་
གསུམ་པ་བཞི་པ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རིམ་བཞིན་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིམ་བཅུ་བདུན་གསུངས་པ་ནི།

ཆངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་། །

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྡན་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། །

རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །

ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །

དག་དང་མི་དག་ནམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ།

དེ་བས་དག་བ་སྟོང་ལ་བཙོན་པར་བགྱི།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་སྟེག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དུས་དང་། ཀུན་སྟོང་། དེའི་
ཐོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་སྟེག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོང་གི་ཡོད། དག་
སྟེག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལན་རེ་ལགའ་མ་ཡིན་པར་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་བ་གཅིག་
དང་། མངོན་ཞེན་བླག་པོ་ཞེས་དག་སྟེག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དེའི་བསམ་པའི་
ཀུན་སྟོང་ཤུགས་བླག་པོ་ཡོད་པ། དེ་ནས་དེའི་ཐོག་ཆེ་སྟེག་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་ཀུན་
རས་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། ཡང་རྒྱན་དུ་དག་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་
ཡིན་ན། སྟེག་བ་ལན་གཅིག་བསམགས་ཀྱང་ཆུང་ཟད་ཤུགས་ཆུང་བ། མདོར་ན་དེའི་
ཐོག་ཆེ་ལེན་པོའི་ཕྱོགས་དེ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ཐོག་ཕྱོགས་ནས་ཤུགས་དེ་ཙམ་
མེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཡང་པ་མ་ལྟ་བུ་པན་ཐོགས་པའི་ཞིང་བཅས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀུན་ས་
འཛོམས་པའི་ཐོག་ནས་གཞི་དེ་དག་ལ་དག་བ་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱང་། དག་བ་སྟོབས་
ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེག་བ་ཞིག་བསམགས་ཀྱང་སྟེག་བ་དེ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན་སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོ་སྤར་གྱི་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་
ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྟེ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་
སྟོང་ཐོན་སྐབས། སྤྱིར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་ཞེན་བླག་པོ་མེད་པ་
ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་

ཤེས་བྱ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་དངོས་གཞིའི་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་ལའང་གང་སྐབས་ཀྱིས་
འུགས་གང་ཚུངས་ཀྱི་དང་། མཐུག་ཏུ་འགྲོད་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་བ་མི་དགེ་བའི་
ཚྭ་གས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མ་ཆང་བའམ། སྒྲོར་དངོས་
རྗེས་གསུམ་གང་གི་སྒྲུབས་སྤྱད་དེ་འུགས་ཚུངས་ཐབས་ཀྱི་དང་། དཀར་པོ་དགེ་
བའི་ལས་བསྒྲུབ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། གུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་བ་ཞིག་གསལ་བཏབ་བ་
དང་། དེ་ཡང་འུགས་བྱུང་པོའི་ཐོག་ནས་དངོས་གཞི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་བ་དེ་དག་སྒྲུས་
དག་པོ་ཞིག་དང་། བློ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གཡང་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་
བར། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་གཞི་དགེ་བ་དེ་བསྒྲུབ། མཐུག་ཏུ་
ཡི་རང་དང་བསྒྲོ་བ་ཀྱི་དང་། ཡང་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་དང་། ལྟ་བུ་
མཆོན་པའི་དགེ་བ་སྤྲ་ཁ་ཚུངས་ཀྱི་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བྱུང་། གང་བསྒྲུབས་བ་དེ་སྒྲུས་
དག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དང་། སྒྲིག་པའི་ཆོགས་ངང་འུགས་ཀྱིས་ཡོང་
གི་ཡོད་ཀྱང་། འགྲོད་པས་སྤངས་སྐབས་ལས་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་བསྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ་
མིན་པར་གང་སྐབས་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་ནས་སྒྲོ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་ཀྱི་དང་སྐབས་ན།
དེའི་ཆོད་ཀྱིས་མན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ལན་ཚུ་སྤང་འགས་ཚུ་ནི་ཉུང་དུ་ཞིག །

རོ་སྒྲུར་བཀྱིད་ཀྱི་གཞུང་སྤྱང་མིན་ལྟར། །

ཞེས་རོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུར་བའི་ལན་ཚུ་ལྗོད་ཆད་སྤང་འགས་ཤས་ཀྱིས་ཚུ་ཉུང་དུ་
ཞིག་ཚུ་སྤྱང་བཞེས་སྐབས་ཀྱང་། གཞུང་སྤྱང་ལྟ་བུ་ཚུ་མང་པོའི་ནང་ལན་ཚུ་སྤང་འགས་
སྒྲུར་མོ་བཞེས་སྐབས་མི་སྐབས་ཅས་གསུངས།

དེ་བཞིན་སྤྲིག་པའི་ལས་ནི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དགེ་རྩ་ཆེན་པོ་མེད་མཁན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྲིག་
པ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་བསྐྱད་ཐུབ་ཅིང་། སྤྲིག་པ་རྒྱུད་དུ་དེས་འབྲལ་དུ་པན་ཅུས་འདྲེན་
ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དགེ་ཆོག་གས་
ནས་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་མཁན་དེ་ལ་སྤྲིག་པ་རྒྱུད་དུས་གཞོད་མི་ཐུབ་ཅེས་གོང་གི་
དཔེ་དང་འབྲལ་ཡོང་གི་འདུག དུས་རྒྱུན་ནས་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྲིག་ལས་རྒྱུད་དུ་ཞིག་གིས་ལམ་སང་གཞོད་མི་ཐུབ་ཅེས་
གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་སྤྲིག་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཡང་། དཀར་
པོ་དགེ་བའི་བྱོམས་རྒྱབས་གང་ཆེ་དང་། གང་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ཆེ་བ་བྱུང་ན་
དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོན་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་བར་པན་
ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཐབས་མཁས་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད།

ཁོད་དང་འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་སྒྲགས་པ་དང་། །

གཉིད་དང་འདྲོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །

སྤྲིབ་པ་ལྡེ་པོ་དེ་དག་དགེ་བའི་ནོར། །

འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཁོད་པ་ནི། སེམས་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དེར་ཁོད་པ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན། འགྲོད་པ་ནི་

འདིར་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་འགྲོ་གི་མེད་དམ་སྟུམ། མདོར་ན་ཁོད་པ་དང་
འགྱོད་པས་སེམས་བརྟན་པོར་མི་གནས་པར་སེམས་གཡོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་དགྲ་ཅམ་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་རང་གི་གཉེན་དང་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། གཞོད་
པ་བྱེད་བཞིན་པ། གཞོད་པ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་བཅས་གསུམ་དང་། རང་དང་རང་གི་
གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་བཞིན་པ། བྱ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་
གསུམ། རང་གི་དགྲ་དང་དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཕན་བཅུགས་པ་དང་། འདོགས་བཞིན་
པ། གདགས་པར་འགྱུར་བ་བཅས་དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་གསུམ་བཅས་དགྲ་ནི། ད་ལྟར་
བྱེད་མཁན་གྱི་ཡུལ་དེར་རང་རང་ཆོ་སེམས་མི་དགའ་བ་མནར་སེམས་སྒྲེ་གི་ཡོད་
པས་དེ་འབྲེལ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་རྩལ་མོ་ཡོད་པའི་གཞོད་སེམས་དང་། ཟུགས་
པ་ཞེས་པ་ནི། བསམ་སྒྲོ་གང་ཡང་མི་འཁོར་བར་ནག་འཛོམ་མེད་ལུས་སྡི་བོ་ལྟ་བུ་
ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲོ་དེ་ཡང་བསམ་རྒྱ་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་འཐིབ་མེད་སྟོད་
མཁན་ཞིག་ལ་ཟུགས་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། ཟུགས་པས་བྱིང་བ་སྦྱེས་ཡོང་བ་
ཡིན། བྱིང་བ་འབྲས་བུ་དང་ཟུགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན།

བྱིང་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱིང་བ་ལ་ཤ་རགས་མང་པོ་ཞིག་དང་། བྱིང་བ་ཤ་མོ་བཞད་
སྐབས་དགེ་བ་ཡང་ཡོད། ཟུགས་པ་ནི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་གས་ཞིག་ཡིན། གཉིད་དང་
འགྱོད་པ་གཉིས་ནི་དགེ་བ་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱེས་ན་མི་དགེ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་
སྦྱེས་ན་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཉིད་ཀྱང་གཉིད་དུ་སོང་མཁན་གྱི་ཀུན་སྒོར་ལ་
བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི། གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སེམས་འདུན་ཞིང་དེ་ལ་སྦྲུག་པའམ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡིན། ཐེ་ཆོམ་ནི་སྒོ་ཅེ་
གཉིས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཆོད་འགྱོད་གཉིས་བྱེད་ལས་མཚུངས་པས་གཅིག་
ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་གཉིས་ནི་སེམས་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་
ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས། དེ་ལྟར་ཆོད་འགྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། གཞོད་
སེམས་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་གཅིག་ཏུ་བགྲང་། དེ་ནས་འདོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་
བཅས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་སོ་འདི་དག་དག་པའི་ནོར་འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་
མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དད་དང་བཙུན་འགྲུས་དག་དང་བྲན་པ་དང་། །

ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཆོས་མཆོག་ལྟ་ཉིད་དེ། །

འདི་ལ་མངོན་བཙུན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། །

སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྲི་ཅེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་ལྟ་བུར་དད་པའི་དད་པ་
དང་། མི་ཉལ་བའི་བཙུན་འགྲུས། རྣམ་པ་མི་བརྟེན་པའི་བྲན་པ། སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཉིང་འཛིན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ལྟ་ནི། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གསུང་སྒླབས་ལུས་བྲན་པ་ཉིར་
བཞག་ལ་སོགས་པ་བྲན་པ་ཉིར་བཞག་བཞི་དང་། མི་དག་པའི་ཆོས་སྟོང་བ་སོགས་
ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། དད་སོགས་དབང་སོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་བཅས་ལམ་ལྟ་ལ་
སྟོར་སྒླབས། སྟོར་ལམ་ཐོད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྒླབས་སུ་དབང་སོ་ལྟ་དང་། དེ་ནས་བཟོད་

བ་དང་ཚོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སྟོབས་ལྡན་བཅས་དེ་ལྟར་སྦྲར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དང་
སོགས་དབང་པོ་ལྡན་དང་། སྟོབས་ལྡན་བཅས་ལ་མངོན་པར་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག
འདི་དག་ནི་སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་ཞེས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་བ་དང་ཚོས་མཆོག་གི་
སྐབས་ལ་དང་སོགས་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བ་དེ་དང་། དེའི་གོང་དུ་བྱོད་དང་ཅེ་མོའི་
སྐབས་སུ་དང་སོགས་དབང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཅེ་མོར་གྱུར་པའང་
ལགས་ཞེས་བ་འདིའི་འགྲེལ་ལུགས་གཅིག་ལ་དང་སོགས་སྟོབས་ལྡན་ནི་སྦྱོར་ལམ་
བྱོད་དང་། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཆོག་བཅས་བཞི་བཤད་པའི་བཟོད་བ་དང་ཚོས་
མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཤད་གྱི་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱོར་
ལམ་ཚོས་མཆོག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་སྟེ། འདིའི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་སྟེ་
འཕགས་ལམ་ཡིན་པས། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་ལུས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་སྤར་ཡང་རོབ་ཅམ་
ཐོན་ཡོད་ལ། གཤམ་ལའང་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག ལུས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་དང་། ཚོར་
བ་བྲན་བ་ཉེར་བཞག སེམས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག ཚོས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་དེ་དག་
གཞུང་གོང་འོག་ནས་སལ་ཆེར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་བཞི་ནི།
ད་ལྟ་འདིར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྲིག་བ་སྦྱོར་ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་
ཚོས་སྦྱེས་བ་སྦྱོར་ཞིང་། མ་སྦྱེས་བ་མི་སྦྱེས་བར་བྱེད་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྦྱེས་
བ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ། མ་སྦྱེས་བ་གསར་དུ་སྦྱེས་བ་བཅས་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་
བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད།

རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་བཞི་ནི། ད་ལྟ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱད་ཐབས་གསུངས་པ་དེ་དག་
ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་བཞི་པལ་ཆེར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་བཞི་པོ་ཐོན་ཡོད། ད་ལྟ་འདིར་དད་སོགས་
དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལྟོབས་ལྟ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གཤམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་གཤམ་དུ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག
དེས་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པལ་ཆེར་ཆ་ཆང་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

ན་གཤམ་སྤྱད་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ།

ལས་ནི་བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་ཞེས།

དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི།

དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་སློན་སྐྱེས་རྒྱགས་མི་འགྲུལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ན་བ་དང་། ག་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་འཕྲུལ་ཕྱོགས་ནས་ནད་མེད་བདེ་ཐང་གི་སློན་སྐྱེས་
དེགས་པའམ་རྒྱགས་པ་སྦྱེས་པ་དང་། ག་བའི་སྤྱད་པ་ལྟལ་གྱི་ཕྱོག་ཆེན་ལྟ་ལང་
ཆོ་དར་བའི་རྒྱགས་པ། འཆི་བའི་ཕྱོག་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས། དཔེར་ན། ད་ལྟ་
གསོན་པའི་མཐུན་ཆེན་ནད་མེད་པ་དང་། མཐུན་ཆེན་འཛོམས་པ། ཡོ་བྱང་ཆང་བ་
སོགས་ཀྱི་སློན་སྐྱེས་རྒྱགས་པ་སྦྱེས་པ་ལྟ་ལྟོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་འཁོར་
གཡོག་བཟང་པོ་འདུས་པ་སོགས་སྤུན་སྦྲུལ་ཆོགས་པའི་སྤྲོད་ནས་རྒྱགས་པ་སྦྱེས་པ་
ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ན་བ་དང་། ག་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་ཞེས་རང་རང་གིས་ལས་

གང་ཞིག་བསགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱས་པ་རྩལ་མི་ཟ་བ་རེད་ཅེས་
དང་། ལས་འབྲས་ལ་བསྐྱབ་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤངས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། དེ་
ཡི་གཉེན་པོ་ལས་ལྡོག་སྤྱོད་ཀྱི་ངོས་ནས་བྲེགས་པ་སྦྱེ་བ་དེ་དག་མི་ཡོང་བ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་བ་མངོན་བཞེད་ན། །

ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་དག་གིས་དགོ་བ་སྦྱབ་སྤངས་དང་། ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་
པ་བཅས་གསུངས་པ་ཡིན། དགོ་བ་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་དགོས་པ་
དང་། དགོ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་སྤྲིག་པ་རྩུང་དུས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ། དེ་ནས་
སྦྱིབ་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་དགོས་པ། དེ་
ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བཅས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་གསུངས་པ་
ཡིན། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་
ཐར་བ་བཅས་གལ་ཏེ་མངོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡང་
དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོད། །ཅེས་མཐོ་རིས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི། ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་ནས་
མཐོ་རིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བ་ནི་འཛིག་ཅེན་
པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ཐར་བ་ནི་བཅེངས་པ་ལས་ཁྲོལ་བ་སྟེ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར།
མངོར་ན་གང་གིས་བཅེངས་སམ་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་བཅེངས་པ་དང་། གང་དུ་

བཅེངས་ཤེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ཁུར་གྱི་སྤྲེང་དུ་བཅེངས་ཡོད་པས་ལས་
ཉོན་ཟད་ན་ཐར་པ་ཡིན་ལ། ལས་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
གྱིས་བཅོམ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ན་ཐར་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་བཞེད་
ན་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པར་
མཛད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྲད་ཀྱང་། །

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མི་བཟད་ལྟ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
མེད་པར་ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ། མཛོད་ལས།

མེད་པར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཙོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་རྩ་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་
སྤྲོད་དོན་དགོ་རྩ་རྩ་བ་ནས་ཆད་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། དགོ་བ་ཉམས་པའམ་མེད་པར་
བྱེད་པ་ལ་ལོག་ལྟ་ནི་ཉ་ཅང་འགན་ཁུ་པོ་བཤད་ཡོད། དེས་ན་གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་
བས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡང་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ལོག་སྟོགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའམ་བདག་ཏུ་མཛོན་
པར་ཞེན་པའི་སྟོན་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྲད་དེ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
དང་། དེ་བཞེན་གཞོད་འཆེ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་ལེགས་པར་སྤྲད་ཀྱང་། ལོག་པར་
ལྟ་བས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་སྦྱིན་མི་བཟད་པ་ལྟ་ཞེས།
དགོ་བ་ཐུན་ཆེགས་བྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་སྦྱིན་མི་བྱུང་ཅེས་

གསུངས་ཤིང་། ལེགས་སྤྱད་དེ་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་ན་ཡང་། དཔེར་
ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་པ་སྒྲ་ཡི། །

ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག ལྟ་བ་ལས་ཉམས་ན་ལྟ་བའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་
ཉིད་ཉམས་འགོ་བས་དེ་ནི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོར་བརྩི་བ་ཡིན། དཔེར་ན་ལས་འབྲས་མེད་
པར་བལྟས་ཤིང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པར་བལྟས་ན་ཐར་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ལས་
བཟང་པོ་སྤྱད་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་པལ་
ཆེར་མེད། འབྲལ་སེལ་གྱི་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་སྤྱད་ཐོན་བུ་བྱས་
ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བཟང་པོ་གྲོལ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་
མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟེ། སྐབས་འདིར་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་དགོས་སོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་། །

མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་པར་བབྱ། །

དན་པ་ཉི་བར་མ་གཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་ཕྱང་ཁྲོལ་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་བཞི་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཡང་
དག་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་མི་དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་བདེ་

བར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་ཅིང་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
ལ་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་མེད་པའམ་རང་རྒྱ་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་
བ་དང་། མི་གཙང་པའི་རྣམས་སོ་དུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་ལ་
གཙང་བར་ལྟ་བ་བཅས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་བཞིན་པོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བླ་བ་ཉེ་བར་མ་བཞག་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བླ་བ་ཉེ་བར་མ་བཞག་
པའམ་རྒྱ་མཆན་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོམ་གཏོང་བར། ལྷན་ཆོད་དམ་
མངོན་ཞེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བར་བལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་
པར་བལྟ་བ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བལྟ་བ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་བལྟ་བ་
བཅས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་བ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པའི་
དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞེར་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་ཕྱང་ཁྲོལ་གྱི་རྒྱ་རེད་ཅེས་གསུངས་
པ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་ཀྱང་དུང་། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་
གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཡང་དག་པ་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་
མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་ཞེན་ནས་དེ་བྱང་ན་གཅིག་དང་མ་བྱང་ན་གཉིས་ཀྱིས་
ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོ་བདག་དང་། སྤྱད་བུའི་ལོངས་
སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མི་བརྟན་ཅིང་། མི་རྟག་པ་འགྱུར་པའི་རང་བཞིན། མཐར་གྱུད་སྤྱད་
འཕྲོ་བ། འཛིག་པ་དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འཛིག་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་
པས། གང་ལྟར་རྟག་བརྟན་ཡིད་བརྟན་འཕེར་བ་མེད་པའི་བསམ་སྒྲོམ་འཁོར་བར་དེ་
ཉིད་ཏུ་ཅང་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཞེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་རང་ཆོ་རྒྱ་གར་

ནང་ཁུལ་དུ་འགྲོ་སྐབས། སྒར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་སུ་བཅིགས་པ་
རེད་ཅེས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷགས་རི་ཡང་ཏ་ལས་པ་
བཅིགས་ཡོད། སྐབས་དེའི་ཅིག་མཁན་གྱིས་ཏ་ཅང་ཉག་པ་བཏན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
བསམ་སྒོ་བཏང་ནས། མིའི་བཅའ་གསེག་དང་དཀའ་སྤྱུག་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་ཅ་བ་
ནས་མི་གཏོང་བར་ཏ་ལས་པའི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཡོད། ཅིག་པའི་སྐབས་མིས་
དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་དང་། ཁོ་རང་ཚོས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་
རྣམས་རང་ཉིད་གྱིས་སྤོང་དགོས་ཤིང་། ཕོ་བྲང་དང་ལྷགས་རི་སོགས་བཅིགས་པའི་
དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། རང་ཉིད་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་ནི་ད་ལྟ་
མིང་ཅ་མ་ཡང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན། ང་རང་
ཚོ་བཟའ་མི་ཤིས་པ་དང་། ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་ཡོང་བ་མང་པོ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
གི་ལྟ་བུས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག །

གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན། །

བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །

ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་སྤོང་རྟོགས་བསྒྲི། །

ཞེས་གསུངས་པས་འདྲི་བ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་
མེད་པ་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་
པ་ལས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག །

བར་དུ་བདག་ནི་བསྒྲིག་པར་བྱེད། །

མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བསྒྲིག་པ། །

དེ་ཤེས་དེ་ནི་མཁས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་ལེན་གྱི་འགྲོ་སྤངས་འདི་ལྟར་ཡིན། ར་རང་ཆོ་
ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པ་འདི་སྐབས་དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསལ། དེ་སྐབས་བྱེད་གྱི་
ཐབས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་སྤང་འདས་དང་། ཐར་
པ། འགོག་བདེན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བཞག་ནས། དེ་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཐོག་ནས་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཐར་པ་བསྐྱབ་
རྒྱ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཡང་། སྤོན་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉེན་པོ་ལས་
སངས་སྤྱོད་རྒྱ་ལྟ་མེད་པས། ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཐོན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་
སྤོན་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་གིས་ཐོན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤོན་ན། གནས་
སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མངོན་མཐོང་ལུས་རྟེན་ཐོབ་གྱི་ཡོད། གནས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
མངོན་མཐོང་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྤྱོད་ནས་བདག་མེད་སོགས་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྤྱོད་ནས་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་དངོས་གྱི་གཉེན་པོ་སྤྱེས་ནས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐར་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་
ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་སྐབས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅམ་སྤྱོད་པ་ལ་
སྤྱོད་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངས་དགོས་ཀྱང་། མངོར་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱོམས་
ཉི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྲས་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་གྱི་ཡོད། དེས་

ལེགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞག་པའི་
བག་ཆགས་སྒྲོང་དགོས་པས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཟབ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས་ཀྱང་། སྒྲོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོན་མ་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་།
དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་སྒྲེང་ནས།

མཐའ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀྱན་བསྐྱོག་པ། །

ཞེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཡང་སྤངས་པའི་རྣམ་མཐུན་རྒྱལ་བའི་
གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་རྩ་བ་འདི་
ལྟར་ཡིན།

དང་པོ་ཉེས་སྒྲོང་སྤྱི་བ་པའི་ལས་རྣམས་བསྐྱོག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱུང་མངོན་
མཐོའི་ལུས་རྟེན་གྲུབ། དེའི་མངོན་མཐོ་རྒྱན་མར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ལས་ཉམས་
ལེན་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤངས། དེ་ནས་དེ་
འབྲའི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེར་སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྒྲོང་
པ་ཉིད་བསྒྲོམས་པའི་ཐོག་ནས་རྣམ་མཐུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་
གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་སྒྲོ་ལ་བདག་གམ་ང་ཞེས་བརྟོག་
སྐབས། སྤང་པོ་སྒྲོ་ལུལ་དུ་བྱས་ནས། ཡིན་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་
བདག་ཅས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་དབང་སྐྱུར་མཁན་གྱི་རྩི་པོ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་པོ་དེ་འཁོལ་
པོ་ལྟ་བུ་སྤེ་དེ་ལྟར་རྩི་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཆོའི་སྒྲོ་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད། ང་ཞེས་བརྟོག་

སྐབས་དབང་སྒྱུར་མཁན་ཐེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་མོངས་སྒྱུད་བྱམས་དབང་བསྐྱར་བུ་
ང་ཡི་ལུས་དང་། ང་ཡི་སེམས། ང་ཡི་ཆོར་བ། ང་ཡི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་
རྒྱ་ཡོད་ལ། གློ་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཤར་གྱི་ཡོད། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་གློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་ཕུང་པོ་
ཁག་ཤིང་འཁོགས་པ་ཞིག་གམ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ནད་གིས་མནར་བ་ཞིག་དཔེར་ན།
ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་རང་ལུན་རིང་ནད་གིས་མནར་ནས་ད་ཆ་ཤ་ཆང་མ་
ནད་ཤ་ཆགས་སོང་ཞེས་བཟོད་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་ཕུང་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་
མཐིལ་བར་ནད་ཤ་ཆགས་ནས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ལ། པ་རོལ་པོ་ཞིག་གིས་བྱེད་རང་
གི་ནད་ཤ་དེ་ཚུར་བྱེད་ཤོག ངས་ལུས་ཤིག་ཐང་གོ་ཐང་ཞིག་པར་སྤྲད་ཆོག་ཅེས་
བཟོད་ན་ཏྲ་ལམ་བཟུང་པོད་པ་ཞིག་ཡོད། གློ་ལ་ཤར་སྒྱུངས་ལུས་ཞེས་བཟོད་ན་ཅ་
དངོས་ལྟར་པར་བཞག་ན་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཆོའི་ལུས་གྱི་
དུམ་བུ་བཟུང་པོ་སྤྲོག་གི་ཡོད་ལ། སྤྱིང་དང་། གློ་བ་དང་། མཁའ་མ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་
པོ་སྤྲོག་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་རྣམས་ལ། སྤྲོན་ཞིང་གཉི་ཐུག་པའི་
གློ་ཅན་ཏེ། བོད་པའི་ཁ་རྒྱུན་ལ་ཀ་བོང་བུའི་མགོ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མི་ཤེས་ཞེས་བཟོད་
སྤོལ་ཡོད་པ་ལྟར། མདོར་ན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་རྣམས་དཔྱིད་
ལུན་པའི་གློ་ཞིག་དང་བཟུང་པོ་སྤྲོག་རྒྱ་བྱུང་ན། དེ་ཡང་ཏྲ་ལམ་བཟུང་པོ་སྤྲོག་པོད་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ང་ཆོའི་གློ་ལ་སྐྱེབས་གྱི་ཡོད།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་སློ་ལ་ཤར་བའི་བདག་གམ་ང་ཞེས་པ་ནི། བར་
བཅའ་བར་བྱེན་ན་གཟུགས་དེ་བདག་མིན་ལ། གཟུགས་དང་བདག་གཉིས་གཞན་
དུ་བདེན་པའི་ཐ་དད་དང་། རང་དབང་བའི་ཐ་དད་དུ་མེད། ཡོད་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་
གིས་མི་བརྟེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རེ་སྤྲུམ་པ་སློ་ལ་འཆར་སྐབས་གང་ཟག་གཞན་
ཞིག་གི་ཕྱང་པོ་སློ་ལ་ཤར་མི་དགོས་པས། མདོར་ན་བདག་ཕྱང་གཉིས་གཞན་དུ་
ཡོད་པ་དང་། བདག་ཕྱང་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན། གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་སློ་ལ་དུ་ཤར་ནས་ང་སློ་ལ་
ཤར་དགོས་དོན་མེད། དེ་ང་རང་ཚོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་གསལ་ཡིན། དེ་
ཅུ་དུ་མ་ཟད་ལུས་སེམས་དབྱེ་བ་བྱེན་ས་དེ་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་བདག་ནི་འདི་
རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་མེད། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་ཅ་བ་
ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་ནམས་ལས་གཞན། །

ཕྱང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་གཙུག་པོ་གཅིག་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་
གཉིས་ཡིན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཞེས་བརྗོད་སའི་གཞི་དེ་དང་གཅིག་དུ་ཡོད་
དམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཅིག་དུ་མེད། རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྗོད་
ཀྱང་། ད་ལྟ་འདིར་དབྱེད་ཡོང་གི་ཡོད། ལྟར་ཅུ་དེའི་སྤྱིང་ནས་ཐ་དད་ཅེས་བཤད་
སྟབས་པ་དང་། གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་ཞེས་བཤད་སྟབས་ཀྱང་། ལྟར་ཅུ་དེས་མ་
ཆོས་པར་དབྱེད་སྐབས། རང་བཞིན་འཆོལ་བ་ལྟར་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རང་

བཞིན་འཆོལ་བ་ལ་ལྟར་བྱས་པའི་རྩོད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་འཆོལ་བ་ལྟར་
བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དེའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་སྐབས།
གཞན་དུ་ཡོད་ན་རོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐ་དད་ཡིན་ན་
དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱི་གཞན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པའི་གཞན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེས་
ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་ན་མི་འགྲིགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེན་
པ་ཡང་མི་འཐད་པ་དང་། སན་ཚུན་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཅ་བ་
ཤེས་རབ་ལས།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྟར་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་པོ་པར་བརྟེན་པ་ཡང་
མིན། སྤང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚུར་བརྟེན་པ་ཡང་མིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་སྤང་པོ་ལྟར་པ་ཡང་མིན་ལ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཅའ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་རྟེད་རྒྱུ་མེད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྤང་གི་སྤངས་དང་། སྤང་གིས་ང་རང་

ཚོར་ཕྲེ་མིག་ལྟར་བྱས་ཏེ་ལུང་གི་ཁུངས་དེའི་ཐོག་ནས་རིགས་པས་དབྱད་ཅིང་
བཅའ་པའི་སྐབས་བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གཟུགས་མིན
བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་སྦྱར་སྐབས། མདོར་ན་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་དབྱད་ཀྱང་གཅིག་ཐ་དད་བདེན་པ་དང་། སན་ཚུན་བརྟེན་
པ་གང་གི་ཐོག་ནས་དབྱད་ཀྱང་། བདག་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མེད། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་
ལྷག་མ་བཞི་ལའང་དབྱད་པའི་སྒྲིང་ནས་བསྒྲོམ་ན། བརྟེན་ཅིང་དབྱད་ན་ཉིད་རྒྱ་མེད་
པ་ཞིག་དང་། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ང་རང་ཚོའི་མཚུབ་མོ་འཚུགས་སའི་ངོས་ནས་
ཉིད་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲིང་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲིང་རྟོགས་བཞི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ནང་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་གསུང་སྐབས། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁྲོན་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྡེ་ཆན་སོ་སོར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་
ཐམས་ཅད་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པ། རོ་བོ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་
སོགས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲིང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། སྒྲིང་ཉིད་
བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྒྲིང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེ་སྐབས་སྒྲིང་གཞི་ཚོས་
ཅན་ལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་འཛོག་གི་ཡོད། སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིང་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་
འཛོག་གི་ཡོད། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིང་པ་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་ཅེས་
པ་དེ་དག་གི་སྒྲིང་གཞི་ལ་སྒྲིང་ཉིད་དེ་སྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲིང་དཔོན་གྱི་
སྒྲིང་གིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གཤམ་ཏེ་སྒྲིང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །

སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤམ་ཏེ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན།
སྟོང་པའང་སྟོང་པ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་ཆོག་ཅེས་དང་།

མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

སྟོང་པ་ཡོད་པ་གཤམ་འགྱུར། །

མི་སྟོང་པའི་ཆོས་གཏན་ནས་མེད་ན། སྟོང་པ་ཡོད་པ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ཡོད་
མེད་ཅེས་པ་ནི། རང་བཞིན་ལ་སྦྱར་གྱི་ཡོད་པས་སྟོང་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མི་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
ལྟ་བ་གཞན་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་བསུན་འབྲིན་སྟབས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་སྟབས་
དུ་འཛིན་ན། དེ་ནི་སོན་མི་གནས་པའི་ལྟ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་
ན། གཞི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལ་འདི་ལྟར་དབྱེད་སྐབས། གང་ཟག་ནས་པ་བདུན་དུ་
བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་སྟོང་སང་ཞིག་ཤར་ཡོང་བ་ཡིན།

ཡང་ཁྱད་གཞིའམ་སྟོང་གཞི་སྟེ། མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་གང་གི་སྟོང་དུ་བཅའ་སའི་
གཞི་གང་ཟག་ནི་སྟོ་དེའི་ངོ་བོར་མི་གནས་པར་དམིགས་གཏད་བཤིག་ནས། སྟོ་དེའི་
ངོར་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་སང་ཞིག་སྟོར་ཤར་ཡོང་བ་
ཡིན། གཤམ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཡག་སོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
བསམ་སྟོལ་ཆོས་ཅན་བཅའ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟེན་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་
ཉིད་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཁོ་
རང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་དེའི་

རང་ལ་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་གང་ཟག་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་བཅའ་ན།

ཕྱང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན། །

རང་བཞིན་ལས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན། །

དབང་ཕྱག་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ། །

མི་ཤེས་ལས་དང་སྲེད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་ཞེས་ཕྱང་པོ་ནི་འདོད་རྒྱལ་ལས་རང་དགར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ལ། དུས་ལས་མིན་ཞེས་དུས་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན། རང་བཞིན་ཞེས་པ་འདིས་སྤྲུལ་གསུངས་པའི་འདོད་པ་བཀག་ཡོང་གི་ཡོད། རང་བཞིན་ལས་མིན་ཞེས་གངས་ཅན་པའི་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བ་ཤད་པའི་ནང་གི་སྤྱི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་ཞིང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སམ་བདག་ཉིད་ལས་སྦྱེས་པ་ཡང་མིན། མདོར་ན་གངས་ཅན་པས་བདག་སྦྱེ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྦྱེ། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་སྦྱེས་པ་མིན་ལ། དབང་ཕྱག་ལས་མིན་ཞེས་སྤྲུལ་གསུངས་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པ་བཞིན་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་བཤད་པའི་དབང་ཕྱག་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དབང་ཕྱག་རང་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྦྱེས་བྱར་བཤད་སྐབས། རྒྱ་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས་འབྲས་བྱ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་

ཞིག་མི་ཡོང་བས་ན་དབང་ཕྱག་ལས་མིན་ཞེས་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྦྱིས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞིག་ཡོད།
དེ་ཡང་སྦྱོ་ཞིང་འདྲིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ང་རང་ཆོའི་སྤྱོད་བས་བྱུང་གི་ཡོད།
དེས་ན་སྦྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དགོས་ཤིང་། སྦྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེན། མི་ཤེས་ལས་དང་
སྦྱོད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །ཅེས་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་མ་དག་པའི་ཕུང་ཁམས་སྦྱོ་མཆེད་
དང་། མདོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཕུང་པོ་འདི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པའི་སློ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕུང་པོ་བྱུང་བའི་
ཅ་བ་མི་ཤེས་པའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཞིག་གིས་ཡོང་བས་ན། མི་ཤེས་པའམ་མ་
རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དང་། ལས་དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ན་སྦྱིན་ཞིང་འབྲས་བུ་
འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་སྦྱོད་
བས་ལས་དེར་གསོས་བཅུ་བ་ནས་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སློག་མེད་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་
པས། མི་ཤེས་ལས་དང་སྦྱོད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ནང་། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྦྱིས་པས་འདི་སྦྱོ། གང་མ་
རིག་པ་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོང་གསལ་འདི་ཡོད་པས་
འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དེའི་རྒྱུ་ཞིག་གི་སྦྱོར་
ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྦྱོ་བ་ལས། གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་སྦྱོ་བ་མི་ཡོང་།

བས་གཏན་མེད་པ་ཞིག་དབང་ལྷག་ཏུ་བྱེད་སྒྲིལ་གཡོ་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མིན། དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་ནང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

དེ་ནས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་འདུས་བྱས་ཤིག་དགོས། དེར་བརྟེན་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་འདི་སྐྱེ་བེད། སྐྱེས་པ་དེས་རང་འབྲས་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན། སྡོན་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ནས་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་བཀག་ཅིང་། དེའི་མཐུག་ཏུ་མི་ཤེས་ལས་དང་ཞེས་པས། གང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུང་སྐབས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམས་པའི་རྒྱུན་ལས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སྐྱེས་པའི་འདུས་ཤིང་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་། དེ་དང་རིགས་སམ་རྣམས་པ་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་རྒྱས་སྐྱེ་དགོས། དཔེར་ན། ས་བོན་མངར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མངར་བ་དང་། ས་བོན་ཆ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཆ་བ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་པ་དང་མཚུངས་པའམ་རིགས་མཐུན་པའི་སྟེང་ནས་འགྲོ་དགོས། དེར་བརྟེན་རྣམས་པའི་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོས་སྟེ། །

ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་བ་ཡི། །

ཁྱོད་ཁྱེད་སྒོ་འགོག་ལགས་པར་མཐུན་པར་མཛོད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཚུལ་
ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་གཅིག་རང་ལུས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་
ཞེས་པ་ནི་འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྦྲུམ་བ་སྦྲུམ་སའི་
འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྦྲུམ་དུ་འཛིན་
པའི་འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་དང་གཉིས། དེ་ནས་ཐེ་ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ་
ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི།
ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་བ་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་
བས།

འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་དེས་ཐར་བ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོས་
སྦྱེ་བས་སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའམ་ཐར་བ་འགྲོ་བ་ལ་བགོགས་བྱེད་གྱི་
ཡོད། དེས་ན་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་པོ་དེ་ཐར་པའི་ཁྱོད་ཁྱེད་སྒོ་འགོག་ལགས་པར་
མཐུན་པར་བགྱི་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི་ལམ་ནོར་བ་དང་།
འཛིག་ལྟ་ཐར་བ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་ནི་ཐེ་ཆོས་དེ་རང་ཡིན།

ཐར་བ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །

གཞན་གྱིས་ཁྱོགས་བགྱིད་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། །

ཐོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡིས། །

བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་བར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལ་འཁོར་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
ཤེས་པ་འཇམ་མ་རིག་པ་འདི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཤིང་། ལས་ཞེས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་
སེམས་པ་ལ་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་རུང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ལ་སྦྱར་ནང་འབྲ། ཡང་སྦྱར་
རང་རྒྱུད་ཀྱིས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེར་གསོས་བཏབ་མཁན་
ཀྱི་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན། དེར་བརྟེན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་
ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆིང་བས་ན།
ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་སྦྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་སེལ་ནས་ཐར་བ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཀྱིས་དེར་རོགས་
རམ་བྱེད་རྒྱ་མེད།

དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དེ་
རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀས་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བུར་སྤྱོད་ཀས་ཐར་བ་
རྒྱ་འབྲས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ། བདེན་པ་
བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲོ་སྦྱངས་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་ནི་
བདེན་བཞིའི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ་དང་གཅིག་ དེའི་སྤྱོད་ཀས་

སྤྱི་བསམ་གཏན་ཉིད་འཛིན་དང་། དེའི་གཞི་མ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དགོས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་བས་
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
འགྲོ་སྤངས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། བདེ་སྤྱད་ཆང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པར་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན།

སྤྱི་མོན་ས་ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཨ་མ་རྒན་མོ་ལོ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཅན་ལ་སླེབས་པ་
ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས་རྟག་པར་ང་དང་སྤྱག་སྐབས་ང་ལ་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱར་
ནས། འི་དཔུལ་བ་ལ་མི་གཏོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འི་དཔུལ་བ་ལ་མི་གཏོང་ཞེས་
བརྗོད་སྐབས། དཔུལ་བར་གཏོང་མི་གཏོང་ཏེ་ལམ་སྐྱོ་མའི་ལག་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་ཨ་མས་མཆོན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དཔུལ་བར་གཏོང་དང་
མི་གཏོང་ངའི་ལག་པར་མེད་ལ། སལ་ཆེར་ངས་ཁ་ཤས་དཔུལ་བར་གཏོང་བསམ་
ཀྱང་གཏོང་སྤྱབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། གསུང་སྤངས་འདི་ལ་བསམས་ན་ང་རང་ཆོའི་
སེམས་ལ་སློབས་པ་སླེབས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག རྩོགས་གཅིག་ནས་ཆང་མ་ང་
རང་གིས་བྱེད་སྤྱབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོགས་གཅིག་ནས་འགན་ཆ་ཆང་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སླེབས་པ་དང་། ཡང་རྩོགས་གཅིག་ནས་སོ་སོར་སློབས་པ་དང་
སྤྱིང་སློབས་སླེབས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་མཆར་ཞིག་འདུག དེ་ནས་འདིའི་ཐོག་ལ་རྒྱུད་སྐྱོ་
མའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཞེས་པ་དེ་དག་སྟོན་
མ་བརྒྱབ་ནས་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྐབས། སེམས་ནང་བྱུང་མཆར་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་འདུག

ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང། །

ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་སྤྱུ་སྟེགས་པ་ལ་འང་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་བརྟུལ་ཞུགས་ཡོད་
ལ། དེ་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ཡོད་
གི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ཡོད། དེ་ནས་གནས་ལྡ་
རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྟེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ཨ་ཅང་ཅང་། དེ་བཞིན་ཉིང་རེ་
འཇིན་ཡང་ཡོད་རྒྱ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་ལྷ་བ་དང། ཀུན་སྒྲོང་དང། བསྐྱབ་བྱ་
སོགས་མང་པོའི་སྒྲོན་ས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང། ཉིང་རེ་འཇིན་དང། ཤེས་རབ་བཅས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་ཆོས་ཡོད་པས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་དང། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང། ལྷག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་
བཅས་ལ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཐར་པ་བསྐྱབ་
པ་ལ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནུས་པ་གསུམ་ཞེས་པ་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་
དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ལྟ་བུ་ལྷག་གཅིག་ནི། །

གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ཞེས་གསུངས་པས།
ད་དུང་ཡང་བརྒྱ་སྟོན་མ་བརྒྱབ་པས་ཉིས་བརྒྱ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་དངོས་སུ་
སྒྲོམ་པས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང། སྤར་ཡང་གོང་གི་གསུམ་པོ་སྟོན་མ་བརྒྱབ་པས་
ཁྱིམ་ས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལྟར་མིན་

ནམ་ལྷམ། འདི་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྱིམ་ས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙུག་གསུམ་དེ་དག་འདིར་སྤྱག་
ཅིས་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་མེད། དེ་ཡང་ཏ་ཅང་དཀའ་གནད་ཅིག་
དང་། གོ་བ་ཏ་ཅང་གི་ཟབ་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཙུག་
ནམ་མེད་པས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཙུག་ཞེས་པ་
ནི། རའི་བསམ་སྒྲོང་འདིར་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཙུག་ཞེས་པ་ནི། ར་རང་ཆོ་དགོས་ལྷོང་གི་
ཁྱིམ་ས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙུག་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དགོས་ལྷོང་པའི་ཁྱིམ་ས་སུམ་བརྒྱ་
དྲུག་ཙུག་བཞི་གསུངས་པ་བཅས་བསྐྱབ་གངས་སམ་བསྐྱབ་པའི་གནས་རི་ཙམ་
ཡོད་མེད་ཀླམས་སྒྲོས་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅེས་པ་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བའི་ནང་དྲུ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལྷ་བཅུ་ར་བདུན་གསུངས་པ་དེ་ཀླམས་ལ་གསུང་གི་མེད་
དམ་སྤྱམ། བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཙུག་དང་། ཡང་ལྷ་བཅུ་ལྷག་བཅས་ལྷ་བཅུ་ར་བདུན་རིན་
ཆེན་སྒྲེང་བའི་ནང་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་རིགས་ཀླམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྤྱམ།
གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞི་རྒྱ་བཤེས་སྤྱིང་གི་ཡོང་སྤངས་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བའི་ཡོང་སྤངས་དང་ཏ་
ཅང་འདྲ་པོ་འདུག དེ་ཡང་མངོན་མཛོ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་སྤྲེ་ཚན་
གཅིག་དང་། དེས་ལེགས་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་སྤྲེ་ཚན་གཅིག་
བཅས་གཉིས་ཡོང་གི་འདུག

དབང་ཕྱུག་ལུས་གཏོགས་ཏོགས་དེ་བཞེད་གཤེགས་ཀྱིས། །

བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །

དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྟུང་བཤི་སྟེ། །

ཐན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འཕྱུར། །

དབང་ཕྱག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་ལ་འབོད་ནས། ལུས་རྟོགས་ཞེས་པའི་
རྟོགས་ནི། གཏོགས་ཞེས་བྲིས་ན་གཙོ་བོ་ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་སྟོང་ལམ་དང་། དེ་
བཞིན་རག་གི་སྟོང་ལམ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་
མེད་ཐན་ལེས་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐན་ལེས་བསྟེན་པ་ནི་བདེ་
གཤེགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཡང་གཏོགས་ཞེས་མ་བྲིས་པར་རྟོགས་ཞེས་བྲིས་ན། དབང་ཕྱག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་
ལ་འབོད་ནས། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྟོགས་སུ་ལ་བག་ཡོད་བསྟེན་པའི་
ཐོག་ནས་རྟོགས་དཔྱོད་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས། རྟོགས་དཔྱོད་བཏང་ནས་སྟོགས་སུ་ཀྱི་
སྟོང་པ་ལ་བརྟག་པའམ་རྟོགས་པའི་སྟོན་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཐན་པ་བསྟེན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་རེད་ཅེས་སྟོང་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྟུང་བར་བཤི་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། སྟོགས་སུ་ཀྱི་
སྟོང་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱེམས་ནས་བག་མེད་ཉེས་སྟོང་ཀྱི་ཐོག་ལ་མི་འགྲོ་བར་
བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྟུང་བར་བཤི་སྟེ་ཞེས་དང་། བཤིད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཐན་པ་ཉམས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འཕྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་བསྟུན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ངེས་ལེགས་བསྟུན་པའི་འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ཞིག་

བསྐྱོམས་ཀྱང་། ཆེ་མི་ཉག་མི་བརྟན་འདིག་ཅིང་ཟད་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་
གཤོལ་གྱིས་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི།

ཆེ་ནི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །

རྒྱལ་ཁྱེད་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་ཉག་ན། །

དབྱུགས་རྩལ་དབྱུགས་དབྱུང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལས། །

སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་འདིར་གཞོན་པ་མང་བས་གསོན་པའི་རྒྱུ་ཉུང་ཞིང་
འཆི་བའི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། གསོན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་
འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་མང་བས་རྒྱུ་དམར་གྱིས་བཏབ་པའི་མར་མེ་བཞིན་
ཉམ་རྒྱུད་ཡིན་པས། དབྱུགས་ནང་དུ་རྩལ་བ་དང་སྤྱི་རུ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་
འཆི་བ་ཡོང་སྲིད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཉིད་ལོག་པའི་ངང་ལའང་འཆི་བ་ཡོང་སྲིད་པ་
ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་ང་རང་ཆོ་དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མི་འཆི་བར་
གསོན་པ་འདི་ངོ་མཚར་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡིན། མདང་རྒྱབ་གཉིད་ལོག་ནས་དེ་རིང་ང་ཆོ་
གསོན་པོར་གནས་ཡོད་པ་འདི་ངོ་མཚར་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་འབྱུང་ཞིང་། །

ཐ་མར་མི་གཅང་སྤྱིང་པོ་མ་མཆིས་པར། །

རྣམ་པར་འདིག་དེངས་ཐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

སོ་སོར་འགྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་ཞེས་པ་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་
སྦྱར་བ་ནས་བཟུང་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་ཏ་ཅང་གཅེས་པོ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
ཡོད་པའི་ལུས་ནི། མཐར་ལུས་སེམས་སོ་སོར་བལ་སྐབས་ལུས་བསེག་ནས་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱམ་
ནས་མཐར་རུས་གོང་ཆགས་པ་དང་། ཡང་ན་མཐར་རུས་འབྱུལ་བ་སྟེ། རུས་བརྒན་
ཞིང་འཛིག་ནས་རུལ་ཏེ་འབྱུལ་འགོ་བ་སོགས་མཐའ་མར་མི་གཙང་བ་སྟེ་སྦྱག་པོ་
བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས། སྤྱང་པོ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་
འཛིག་དངས་ཞེས་རྣམ་པར་འཛིག་ནས་རུལ་ཕན་དུ་འཐོར་ནས་ཞིག་པ་སྟེ་དངས་
པའམ། དངས་ཐུགས་ཞེས་པ་ནི་རུལ་ཞིང་ཐུགས་པ་སྟེ། རོ་ཐུགས་འདས་ཞེས་མི་
གཙང་བ་བྱིང་བ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རུལ་ཞིང་ཐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།
སོ་སོར་འགྲེས་ནས་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མཐེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཆོ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཛོད་ལས།

སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཐོད་དང་ནི། །

རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆེ་འཕ་སྟོག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་མཐར་འཛིག་
ནས་ལུལ་མེད་དུ་གྱུར་རྒྱ་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་། རྣམ་
འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་ལོངས་སྟོན་གཉེན་བཤེས་གང་གིས་
ཀྱང་མི་པན་པ་རྩལ་རྣམས་ང་ཆོས་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་འཛིག་
རྟེན་ཕྱི་མ་མེད་པ་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་སྟོང་བའམ། ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་

རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།
སྤྱིར་བཏང་ཆེ་སྤྱི་ལས་སྤྱོད་རྒྱུ་མི་བྱུང་ལ། མེད་པར་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཀྱང་
བསྐྱུབ་བྱུང་གི་མེད། དེ་བཞིན་ཆེ་སྤྱི་ཡོད་མེད་བཟླ་དབྱེད་བྱེད་མཁན་རིགས་
གཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་མ་ཉིད་པ་ལས་མེད་པར་ཉིད་པ་མིན། ཆེ་སྤྱི་ཡོད་མེད་
གཉིས་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མ་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། མ་འོངས་
པའི་སྤྱོད་པའང་རགས་ཅན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོང་མཁན་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་
ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་པལ་ཆེར་སྐྱབ་བྱེད་མང་བ་ཡོད།

གཉིས་ནས་ནམ་ཤེས་གི་རྒྱན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་བཤད་ན།
བཅུད་གི་འཛིག་ཉེན་གི་སེམས་ཅན་ལའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཆགས་པ་ཡིན། བཅུད་གི་
འཛིག་ཉེན་གི་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་གི་འཛིག་ཉེན་ཡང་ཅ་བ་
གཟུགས་ཅན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བཅུད་གི་འཛིག་ཉེན་ལའང་ཆེ་ངེས་ཅན་
ཞིག་ཡོད་པས་གནས་པའི་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་བསྐྱུལ་བ་ཞེས་ཡོང་གི་ཡོད་ལ།
དེ་བཞིན་ཆགས་པའི་བསྐྱུལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཅུད་གི་
འཛིག་ཉེན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་གི་འཛིག་ཉེན་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤྱོད་གི་འཛིག་ཉེན་ལ་ཐོག་མ་ཞིག་འཛིག་དགོས་བྱུང་
ན། དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་པའི་དྲི་བ་ནམས་
སྤྱོད་པ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ནམ་གངས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་སྤྱོད་བཏང་
ནས་དབྱེད་ན། ནམ་ཤེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། བཅུད་གི་འཛིག་ཉེན་གི་
སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཆ་ལ་པལ་ཆེར་གཞིན་བྱེད་ཅུང་བ་དང་།

འདི་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འབྲེལ་བ་འདད་བརྒྱབ་ན་འབྲེལ་བ་འདད་མང་བ་རྒྱབ་སྐྱབ་པ་
ཞིག་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ན། སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཟིན་སྐྱབས་ཆེ་འདི་དང་འབྲེལ་
བའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་མན་པ་ཏྱ་ཅང་གསལ་པོ་
ཡིན། ལྟུང་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་མགུར་ལས།

ཆེ་འདིར་ནོར་འདོད་ཁོ་ནས་ཉིན་མཆོན་མེལ་ན་ཡང་། །

འདི་གཉེན་ཕྱི་མར་འགྲོ་ཆེ་སྤྱོད་མོ་ལག་སྤོང་འབྲུམ། །

དེ་རིང་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་པའི་གདེང་ཆོད་མ་མཆིས་པས། །

མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་བདག་ཅག་སྐྱགས་མེས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཆེ་འདིར་ནོར་འདོད་དང་། ཆེ་འདི་རིང་པོར་སྤོང་
པ། ཆེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་སྤྲོད་གྲགས་སོགས་དོན་དུ་འབད་བཅོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉིན་
མཆོན་མེལ་ནས་མི་ལས་ཚུན་ཆད་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ནས་སྤོང་
མཁན་ཡོད་ཅེས་དང་། འདི་གཉེན་ཕྱི་མ་ཞེས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཉིན་དང་བཞེན་
པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་ཉིན་དེར། ད་ལྟ་བར་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ཆང་མས་མན་
སོགས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་མོ་ཞེས་པ་ནི་དམར་ཤེང་གཅེར་བུ་བཞིན་ལག་པ་
སྤོང་པར་འབྲུམ་ནས་འགྲོ་རྒྱ་རེད་ཅེས། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ནམ་ལོང་ངེས་པ་མེད་
པ་སྟེ། དེ་རིང་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་པའི་གདེང་ཆོད་མ་མཆིས་པས། །ཞེས་དོ་རྒྱབ་མི་འཆི་
བར་སང་ཉིན་ང་ཆོ་སྐྱག་སྐྱབ་ཅེས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྩུ་གོ་དགུ་བའདད་སྐྱབ་ཀྱང་། བརྒྱ་
ཆ་བརྒྱ་བའདད་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན། དོ་དགོང་གང་ཞིག་བྱེད་གྲབས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་
པས་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་དོ་དགོང་མི་འཆི་བར་སྤོང་སྐྱབ་ཅེས་བའདད་

ཐུབ་པ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་ཡིན། བརྒྱ་ཆ་དགྲུ་བཅུ་གོ་དགྲུ་ཤི་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་
ཐུབ་པས། དེ་རིང་ཅམ་ཡང་སྤྲོད་པའི་གདེང་ཆོད་མ་མཆིས་པས། །མགོན་མེད་ཉམ་
ཐག་བདག་ཅག་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་
ཉག་པ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་
དང་། བར་དུ་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པའི་
དབང་གིས་རེ་དོགས་དང་། ཆགས་སྤང་མང་པོ་སྦྱེ་བ་དེ་དག་ལའང་མི་ཉག་པ་
བསྒོམས་ན་པན་གྱི་ཡོད།

ཡང་མི་ཉག་པ་བསྒོམས་པས་བསམ་སྒོ་བྱ་བ་ཚུང་ངམ། བསམ་སྒོ་གཏི་ཐུག་ལྟ་
བྱས་ད་ཆ་གང་ལའང་སྤྲོད་པོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡང་པལ་ཆེར་མིན། ད་ལྟ་
བཤད་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན། མི་ཉག་པ་
བན་པའི་སྒོ་རྗེ་འབྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ཉག་པ་བསྒོམས་ན་གདེང་
ཆོད་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཨ་ཅི་ངའི་གཉེན་ཉེ་དུ་དང་ཁ་བྲལ་འགོ་གི་རེད་ཅེས་བ་
ལྟ་བུའི་མི་ཉག་པ་བན་ལུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐ་མལ་པའི་བྱེད་
སྤངས་ཡིན། དུད་འགོ་ལའང་ཁོ་རང་ཆོའི་རོགས་པ་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་ཐུ་བན་བྱེད་
ཀྱི་འདུག དཔེར་ན། སྤང་ཆེན་གྱིས་ཐུ་བན་ལྟ་བུ་ཏ་ཅང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་ལྟར་
མིན། འདི་བྱ་བ་ཚུང་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷོག་ཏུ་མེད་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་ཞིག་ལ་སེམས་
ལུས་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་ནི་བྱ་བ་ཚུང་ཡིན།

ད་ལྟ་འདིར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མི་ཉག་པ་བསྒོམ་
པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ངའི་མི་ཆེ་འགོ་བརྒྱུ་ཏུ་བྱིན་ན་ཏ་ཅང་འཕངས་པོ་ཡིན། ཅམ་

ཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཡིན་
པས་ཉིན་རེ་བཞིན་གསོན་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ས་བསམ་
པའི་མི་ཏྲག་པ་བྲན་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན། མི་ཏྲག་པ་བྲན་ལུགས་འདིས་མི་ཆེ་དོན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པ་ཡིན། རང་དགར་ང་མེད་པར་ཆགས་འགྲོ་གི་འདུག
ངའི་གཉེན་ཉེ་དུ་དང་ཁ་བྲལ་འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་སེམས་འཁྲལ་བྱས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་གང་
ཡང་མེད་པས་དེ་ནི་བྱུང་ཆུང་ཡིན། དེ་ཡང་འཆི་བ་བསམ་ནས་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་བྱས་ན་འཆི་བ་མེད་པ་ལམ་སང་བྱེད་མི་བྱུང་ཀྱང་། འཆི་བ་ལ་མི་སྐྱག་པ་
དང་མི་འཛིག་ས་པ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་པ་ཡིན། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་
ནས་མི་ཆེ་འདི་ཉིན་ཞག་ནས་བདུན་པ་དང་། བདུན་པ་ནས་ཆེ་བ། ཆེ་བས་ལོ་
དང་ལོ་འཁོར་བཅས་རིམ་པས་འདི་ལྟར་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དངོས་
གནས་འཆི་བའི་གནས་སྐྱབས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་གོང་མའི་གསུང་སློབ་སུ་ཆོས་པ་
རབ་འཆི་བ་ལ་བྱོད། བྱོད་ཅེས་པ་ནི་བྱོད་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་དགའ་པོ་དང་། འབྲིང་མི་ཆེར་
ཉེ་འཆར་སྤང་མེད་པ། ཐ་མ་མི་འགྱོད་ཅེས་གསུངས་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

དཔེར་ན། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ནང་འདས་གོངས་སུ་བྱིན་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཆུང་ཅམ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་འཆི་ཁར་སྒྲོ་བདེ་པོ་
དང་སེམས་ཐག་ཆོད་པོས་ད་ནི་ཤི་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པས་འགྱོད་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་
འདུག ཁ་ཤས་སྤྲོན་ཁང་ལ་སྤྲོན་ནད་ལྟ་བུ་པོག་སྐྱབས་ཞེས་རྗེས་བརྗོད་མ་པོད་པ་ལྟ་
བུ་བྱེད་སྐྱབས། སྤྲོན་ནད་ཡིན་ན་བཤད་རོགས་གྱིས་ང་རང་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པ་ཡོང་བ་
འདུག་ཅེས་པར་སྐད་ཆ་འདྲི་གི་འདུག ཁོ་རང་འཆི་བ་ལ་བྱ་སྐྱག་ཞང་གསར་ཡོད་པ་

ལྷ་བྱ་བྱེད་སྐབས་ཏ་ཅང་སྒོ་བདེ་པོ་འདུག ང་ཚོ་ཐུག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་
སུའང་གསོན་ན་ཨང་གི་དང་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་ཉི་ཡང་འགྲོད་པ་གང་ཡང་མེད། མདོར་
ན་སྒྲེ་བ་ནས་སྒྲེ་བ་དང་། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཚོས་
བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་གྲོན་གོས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཉི་ཡང་ཉི་ཡང་གང་ཡང་
མེད། བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ང་ཚོ་མན་ཚུན་ཆང་མ་གཤེད་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་དང་། སྒོ་ཁོག་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད་སྐབས་སྒོ་བདེ་པོ་ཞིག་འདུག

དེ་ལྷ་བྱའི་བསམ་སྒོ་མེད་མཁན་ཏེ། ངས་ངོ་ཉེས་པའི་ནང་དུ་ཁ་ཤས་འདི་ལྟར་
ཡོང་གི་འདུག་པས་ཁག་མེད། ཁ་ཤས་ད་ལྟ་ལྟག་ཡོད། དེ་ཆོའི་གསུམ་ཁ་ཤས་ཉི་རན་
ཡོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་རིང་ཉི་མ་མ་རེད་ཅེས་ཁོ་རང་ཚོས་ཚུར་ཤོད་མཁན་ལྷ་བྱ་
དང་། སོ་སོས་ཀྱང་ཨ་ཁུ་ཅམ་མིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག
འཆི་བའི་གཏམ་ཡང་སྒྲིང་མ་ཐོད་པ་ལྷ་བྱ་ཡོང་གི་འདུག བསམ་སྒོ་མེད་མཁན་གྱི་
རིགས་ལ། དཔེར་ན་སྐྱན་ནད་ཅེས་པའི་ན་ཆའི་མིང་ཡང་བརྗོད་མ་ཐོད་པ་བྱེད་གྱི་
འདུག གང་ལྟར་ཉི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་ཞིང་། ལུས་བྱུ་ནས་སྒྲིས་བྱིན་ཆད་ལ་
ཉི་རྒྱུ་ཡིན། འཆི་བ་ནམ་འོང་ལ་ཆ་མེད་པར་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་བསམ་སྒྲུབ་
ནང་བར་བསྐྱེགས་ནས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་འཆི་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཆིག་
དང་། འཆི་བའི་འཆི་ནད་སྐྱན་ནད་ཅེས་ལྟོག་ཏུ་མེད་པའི་ན་ཆའི་མིང་ལྷ་བྱ་བརྗོད་མི་
ཐོད་པ་བྱེད་དགོས་དོན་ཅ་བ་ནས་མེད། དེས་ན་སེམས་འཁྲལ་དང་མ་སྒྲིད་པ་སྟོན་
མ་རེད་འདུག འཆི་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐོག་མ་ནས་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆའི་ཆ་
ཤས་ཉི་ཡང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིས་ནས་ང་ཚོ་འདིར་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་དགོས་

དོན་མེད། སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཤི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེའི་མཐུག་བསྐྱོག་
མཁན་ཡིན་པ་དང་པོ་ནས་ཁས་ལེན་དང་། དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་རང་བཞིན་ནས་
ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རང་སྤྱིང་ལ་མ་འོས་པ་ཞིག་སྒྲོ་བུར་ཐོག་
འབབས་ལྟར་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་ན་བསམས་སྒྲོའི་ནང་བྱུང་བར་ཡོད། དེ་ནི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞིག་ལ་བཅིས་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་བཤད་མ་འོས་པར་
གཡོལ་ནས་བསྐྱད་ན། ནམ་ཞིག་འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅོས་ནས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་དངངས་སྐྱག་ཅིག་ཡོང་
ཉེན་ཡོད།

ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན།

འབར་བས་བསྐྱེགས་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་།

ཐལ་བ་ཅེས་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན།

ཤིན་དུ་ཉམ་རྒྱུ་མི་ལྟ་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ། མདོར་ན་དེ་ཡི་
ལྷན་པོ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་ཡང་། ང་རང་ཆོའི་འཛམ་གླིང་འདི་ནམ་ཞིག་མེད་པ་ཆགས་
འགྲོ་རྒྱ་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་པལ་ཆེར་མེ་འཛིག་ཞེས་
པ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རྣམ་གཤིས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱིན་ན་མེ་འཛིག་ལྟ་བུ་
ཆགས་ཡོང་གི་འདུག རྒྱ་འཛིག་ཀྱང་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་འཛིག་ཅེས་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་ལྟར་པར་ཞིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱལ་བ་མེ་འཛིག་
དང་། རྒྱ་འཛིག་ རྒྱ་འཛིག་ཅེས་འབྱུང་བཞིའམ་འབྱུང་བ་ལྟ་ལས་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་

ལ། མཐར་པར་ཡལ་འགྲོ་སྐབས་སུའང་འབྱུང་བ་ལྗེ་ནང་ལ་ཡལ་འགྲོ་བྱུ་ཡིན།
རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ཞེས་རྩེ་ཡོང་
སྐབས། ཉམ་མཁའ་བཅས་དེ་ལྟར་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ལུས་རགས་པར་བཅིས་ཀྱང་པལ་ཆེར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཉམ་མཁའ་རྒྱུང་མེ་རྩེ་ས་
བཅས་དང་། ཡང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་རྩེ་ཡོང་བ་དང་པར་ཐིམ་པ་བཅས་དེ་
ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལའང་། སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་
ཤོས་གསུང་གི་ཡོད། རྣམ་ཤེས་རགས་པ་ནས་བཟུང་པར་སྤྱོད་པར་ཐིམ་པ་དང་། ཡང་
རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནས་རྩེ་ཡོང་བ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྣམ་ཤེས་དང་
ཆབས་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱིས་འདུས་པའི་གཡོ་བ་རྒྱུང་སྤྱོད་པས་རགས་པ་རྩེ་ཡོང་བ་
དང་། ཡང་པར་ཐིམ་པ་བཅས་འདི་ལྟར་འགྲོ་གི་འདུག་པས།

འཆི་བ་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་རྒྱུང་མེས་ས་རྩེ་ཡོང་ནས་ཤར་བ་ནི་
གསོན་པ་དང་། པར་ཐིམ་པ་དེ་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པ་ཡོང་བ་གསུངས་པ་
ཡིན།

ཐལ་བ་ཅོམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །

ཞེས་སྟོན་བྱ་ཆེ་ཞིང་ཏུ་ཅང་མཐུགས་པོ། མཚན་རིག་པས་བྲག་བརྟག་དབྱེད་
བྱས་ནས་ལོ་གངས་བཅིས་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་ས་ཡ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། ས་ཡ་ཁྱི་འབུམ་

ཕྱིན་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན། དེ་ལ་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་
ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཁ་གྲགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་འགྲུར་
བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་འདི་ཆགས་ནས་ལོ་ཐེངས་འབྲུམ་རྒྱུད་བ་ལྔ་འམ་
དྲུང་ལྷུང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་ཡང་ལོ་དྲུང་ལྷུང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་
ཕྱིན་པའི་མཆམས་སུ་རིམ་པས་འཛམ་གླིང་འདི་ཞིག་ཅིང་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། ལྷིང་
དོན་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཆགས་ཤིང་འཛིག་པ་དང་། ཡང་ཆགས་འཛིག་གི་ཐོག་ནས་
སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཡང་ཞིག་ཅིང་སྟོང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ངོས་ནས་བསམ་སྟོ་
བཏང་ན་དངོས་གནས་ང་ཚོ་མི་ཆེ་གཅིག་རི་ལྟར་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སྟེང་
ནས་ཤོད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལྟར་བསམ་སྟོ་གཏོང་སྐབས་འཛིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ང་རང་ཚོ་ཆང་མ་མི་གཅིག་གྲུར་གྱི་འདུ་ཤེས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་བཏགས་ཤིང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
རོགས་ཕན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པ་ལས། འདི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁོའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཅེས་འབྲུག་པ་རྒྱག་རིན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེར་སང་འཛམ་གླིང་གི་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་ཆུན་རིག་པ་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་སྟོན་
སྐབས། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་སྐར་ཚོགས་འདི་དང་སྐར་ཚོགས་གཞན་ཞིག་གཏོང་བྱུག་
བརྒྱབ་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་ཚོད་སྐར་ཆ་རེ་རེ་ནས་བར་ཐག་རེ་ཉིར་འགྲོ་གི་
ཡོད། ལོ་དྲུང་ལྷུང་མང་པོའི་རྗེས་སུ་དེ་གཉིས་པལ་ཆེར་གཏོང་བྱུག་རྒྱག་གི་ཡོད།
སྐབས་དེར་ཆང་མ་ཆང་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་བཤད་རྒྱ་གང་ཡང་ལྷག་མེད། དེ་དག་ནི་
མདོན་སྲུལ་ཆད་བྱུབ་ཆགས་ཡོད། མདོན་ན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྗེས་འཐོར་ཞིག་

འགྲོ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འབྱུང་
ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདི་ཀུན་མི་རྟག་བདག་མེད་དེ། །

སྐབས་མེད་མགོན་མེད་གནས་མེད་དེ་སྤང་བུ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་སྟོང་བཅུད་འདི་ཀུན་མི་རྟག་པའམ་མི་བརྟན་
བ་དང་། ཡིད་བརྟན་མེད་པ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་རྟག་པ་དང་བརྟན་པའི་
བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་། ཡང་ན་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོས་
བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ། གཞན་ཡང་སྟོབ་པའི་སྐབས་མེད་བ་དང་། བན་པའི་
མགོན་མེད་པ། བརྟན་པའི་གནས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་ཆུང་དེ་ལྟར་ཡིན་བ་དགོངས་
པའི་སྟོན་དེ་ཡི་སྤང་བུ།

འཁོར་བ་རྒྱ་ཤིང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལ། །

མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱགས་ནི་འབྱུང་བར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན། མྱིད་པ་འཁོར་བའི་མི་རྟག་པ་རྣམས་
གསུངས་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་དོན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་རྣམས་གསུང་གི་ཡོད།

རྒྱ་མཆོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་དང་། །

རུས་སྐལ་ཐང་བ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས། །

མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །

དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་

ལས་དང་། ལས་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མར་འབོར་ནས་སྐྱེ་ག་ན་འཆིའི་སྐྱག་
བསྐལ་སོགས་སྐྱག་བསྐལ་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱོང་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་དགོས་ཞེས་
གསུངས། དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་ཐར་བའི་མངོན་
མཐོའི་ལུས་ཉེན་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གང་ཞིག་
བསྐྱབ་ཀྱང་ད་ལན་ཐོབ་པའི་ལུས་ཉེན་འདི་དོན་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེད་དཀའ་བ་སྟེ།
དཔེར་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། རྒྱ་མཚོའི་གནས་ངེས་མེད་དུ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་གཉའ་ཤིང་
བྱ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་དང་། རུས་སྐལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཆམས་སུ་རྒྱ་ཁར་
ཐེངས་གཅིག་ཐོན་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། རུས་སྐལ་གྱི་མགོན་པ་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གའི་
ནང་ཚུད་པ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་ལས་ཏ་ཅང་ཡོང་དཀའ་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་མི་
ལུས་ཐོབ་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་དཔེའི་སྟོན་ཆེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་དང་། དཔེའི་སྟོན་ཆེད་དཀའ་
བ་བསམ་སྐབས། དེ་ནི་དཔེ་རེད་བསམ་པ་ང་ཆོས་བླན་གྱི་ཡོད་པས་ངོ་བོའི་སྟོན་ཆས་
ཉེད་དཀའ་བ་སྟེ། དངོས་སུ་ང་རང་ཆོའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟངས་མི་འབོར་ཏ་ཅང་མང་
པོ་ཡིན། ད་ཆ་དུང་སྤུང་བྱག་ཅུ་བེན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་གངས་ཀ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན།
དཔེར་ན་ཉ་ལྟ་བུ་བཅིས་སྐབས་ཀོན་བཅིས་པ་ལས་ཉའི་གངས་ཀ་བཅི་སྟོལ་མེད།
ཀོན་ཞེས་ལྗོད་ཆོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞད་པ་ལས། ཉ་ལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་སྟོག་ལ་
གངས་ཀ་བཅི་སྟོལ་མེད། གཞན་ཡང་འབྲུ་སྲིན་གངས་མེད་སོགས་ལ་བསམ་སྟོ་
གཏོང་སྐབས་མིའི་ལུས་ནི་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གིས་གངས་འབོར་ཉུང་ཉུང་ཡིན།

ཡང་དུང་ལུང་ལྷ་བཙུང་དང་དུག་ཅུ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་གང་མཆམས་མང་པོ་ཡོད་
སྐབས་དཀོན་པོ་ཨེ་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད། དེང་སྐབས་འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མི་
འཁོར་ཏེ་ཅང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་དེ་ཅམ་དཀོན་པོ་ཨེ་ཡིན་སྐྱམ་གྱི་ཡོད།
སྦྱིར་མི་འཁོར་འཕེལ་གྱི་ཡོད་མེད་རྒྱུར་ཡང་། ང་རང་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ལུས་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་ཆོགས་གདེང་འཁེལ་བ་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་དབྱེད་ན། མི་ལུས་
འཐོབ་པ་ལ་མི་དགེ་བཙུ་སྤོང་གི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་
གྲོགས་བྱས། སྒོན་ལམ་རྩི་མ་མེད་པས་མཆམས་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱང་ནས་མི་
ལུས་སྦྱས་དག་པོ་ཞིག་འབྲུབ་དགོས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་རྒྱལ་བསམ་སྒོའི་བྱེད་སྒོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་
གོམས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འགྲོ་ཞོར་སྤོང་ཞོར་གང་གི་གནས་སྐབས་སུའང་། ཉན་
མོངས་ངམ་འབྲུགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། ཉན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་སྒོ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། ཉན་མོངས་ངམ་ངམ་འབྲུགས་འབྲུགས་ཀྱིས་སྦྱེས་པ་དང་། ཉན་མོངས་
སྦྱེས་པའི་རྗེས་སུའང་ཉན་མོངས་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཉེས་པ་
མཐོང་བཞིན་དུ་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་ང་རང་
ཆོ་རྒྱལ་བཞིན་ཀྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། བསྐྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་
ང་རང་ཆོས་ཁས་སྐྱེས་པས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་
དེའི་སྦྱང་དུ་སྦྱོན་མ་སྦྱེབས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྐབས། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་དང་མཇུག་། དགེ་སྤྲིག་སྤྱང་དོར་གྱི་གནད་ཐན་བྱ་ཤེས། ཉན་མོངས་དྲུང་དུ་
མི་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་ཁ་ཐབས་འདི་ལས་མེད་སྐབས། སྤར་པན་ཆད་ཀྱི་

སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་སྤངས་པའི་རིང་ལ། ཉོན་
མོངས་དྲང་དུ་ལེན་མཁན་ཇི་ཅམ་ཡོང་བ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོན་པའི་ཉེས་
སྦྱོད་ལ་དགའ་བ་ཞིན་སྦྱོ་བ་ཞིན་དུ་འཇུག་མཁན་ཅི་ཅམ་ཡོད་ལ། དེའི་ལས་ཀྱི་ཐ་མ་
ད་དུང་ཡང་མ་སློན་པར་བསྐད་ཡོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
བུའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་སྒྲ་གཏོང་སྐབས་ར་རང་ཆོའི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་གསུང་
སྒྲོས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར།

སྤྲ་མའི་སྐྱེ་བ་རིན་པོ་ཆེས། །

ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟུལ། །

ད་ལྟའི་དགེ་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆེ། །

བྱི་མ་གཡང་དུ་མ་བསྐྱར་ཨང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་དངོས་གནས་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་མི་ལུས་དགོན་པོ་ཡིན་མིན་གང་
ལྟར་ཡང་། རང་ངོས་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་གདང་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་
མེད་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཁག་པོ་རེད་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ཡོང་
སྐབས། དངོས་གནས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་སྒྲོ་
འཁོར་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། རྟེན་ན་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་བདེ་སྐྱབས་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་བཟང་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ནས། བྱ་བ་པལ་བ་ཞིག་གིས་མི་ཆེ་དུས་འདས་ནས་བྱིན་ན་ཏུ་ཅང་
འཕངས་པོ་དང་། སློན་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི།

གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྤྲུལ་བ་ཡིས། །

ངན་སྤྲུགས་འབྲུག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང། །

གང་ཞིག་མི་རུ་སྤྲེས་ནས་སྤྲིག་པ་དག། །

བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྤྲོན་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་བཟང་པོ་ལ།

མ་ཐུན་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང། །

སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང། །

བདག་ཉིད་ལེགས་སྟོན་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །

འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྟོད་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་སྟེ་མ་ཐུན་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང། བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་དང། ད་ལྟ་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བསམ་པ་དག་བ་དང་སྦྱོར་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་རུས་པའི་གོ་སྐབས་དང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མ་ཐུ་ལས་བྱུང་བས། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤྲུལ་སྤྲོད་ནས་རྟེན་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངལ་སྟེ། ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་ཞེས་ཆོས་མ་ཐུན་གྱི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང། སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ། བདག་ཉིད་དབང་པོ་ལྟ་དག་བའི་སེམས་དང། སྤར་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ལག་ཐེས་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང། རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱི་མར་

ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་སྤྱི་མཐུན་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་ཏུ་ཡོད་པ་བཅས་འཁོར་
ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྲིད་ལ་མངའ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་འབྲེལ་དུས་སྐབས་འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱ་གཡ་ཆེན་བས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བརྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ཆངས་པར་སྟོད། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱུང་བས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར། །

སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་བརྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ། །

བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་བརྟེན་
དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བྱིས་ནས་
བྱིས་མེད་བར་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་ཐབས་
མེད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱུང་བས་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱ་
མཆོན་དེའི་ཕྱིར་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་བརྟེན་བར་གྱིས་ཤིག་གས་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་བརྟེན་
པར་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་བྱ་རབ་ཏུ་
མང་པོ་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས་སྤྱིར་
ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟར་རེད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །

དེ་ནས་གཡའ་ཏེ་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྤྱིས་ན་ཆོས་
བསྐྱུབ་པའི་བསམ་པ་ཡང་སྤྱི་དཀའ་ལ། ཆོས་བསྐྱུབ་པའི་བསམ་པ་སྤྱིས་ཀྱང་ཆོས་

བསྐྱབ་ཅུས་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འོན་མེ་ཁོམ་པའི་གནས་གང་ཡང་ཡོད་
ཅེ་ན། མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་བཅས་གསུངས།
དེ་ཡང་།

ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་དང་དྲུང་འགོ་དང་། །
ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །
མ་མོར་སྐྱེ་དང་སྐྱེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད། །
ཆེ་རིང་ལྷ་དང་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །
སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྲི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །
དེ་དག་དང་བཅས་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །
སྐྱེ་བ་བརྒྱུག་པའི་སྐྱད་དུ་འབད་བར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་དྲུང་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་བཅས་ངན་
འགོ་གསུམ་དང་། ཆེ་རིང་ལྷ་བཅས་བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ཡིན། དེ་
ནས་མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ནི། སྐྱོན་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའམ་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་མེད་པ་ཞེས་སུན་བསྐལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་གཅིག་སུན་བསྐལ་མིན་པར་སྐྱོན་
མའི་བསྐལ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཡུལ་
དུ་སྐྱེས་ན། སྤྱིར་འཛིག་ཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྐྱེས་པའི་
གནས་དེར་ཆོས་མེད་པས་དེ་ལྷ་བུའི་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་གཉིས། ཡུལ་
དབུས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡིད་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱོན་པ་དང་། དག་

ནས་སྤྲི་མི་ཤེས་པའི་སྐྱགས་པ་བཅས་སྐྱེན་སྐྱགས་ཡིན་པ་དང་གསུམ། དེ་ལྟ་བུའི་
སྐྱེན་སྐྱགས་མིན་ན་ཡང་སྒྲོན་མེའི་བསྐྱལ་བར་སྦྲེས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་
སྦྲེས་ཤིང་དབང་པོ་ཆང་ཡང་གྲོགས་ངན་དང་། སྒྲོན་གྱི་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
དབང་ལས་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་སྦྲེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱལ་
བས་ཐོངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་བཅས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོར་སྦྲེས་
ན་ཆོས་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ད་ལན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་ནས་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་བ་རྟེན་པའི་
སྐབས་སུ་དལ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། འཁོར་བ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱོགས་
ལ་འབད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འཁོར་བ་བསྒྲོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། འཁོར་བར་སྦྲེས་ན་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད། འཁོར་བ་འདིར་ཆོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་
སྦྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་སྣ་ཆོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པས་དེ་འབྲའི་འཁོར་བར་ངན་འགོ་
ངན་སོང་ཡིན་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་འཁོར་བར་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་ལ། ཆོར་བ་བཏང་
སྟོམས་ཡང་ཡོད། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་མི་བཟོད་པ་ཡིན། ཡིན་
ཡང་ཉག་ཏུ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤངས་ནས་མི་སྟོད་པས་འཁོར་བ་ཏུ་ཅང་གི་སྤྱག་པ་
ཞིག་ཏུ་བཅི་དགོས་དོན་མི་འདུག་བསམ་པ་ང་ཆོས་འདྲན་ཉེན་ཡོད། དེ་ལ་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་མཚན་གྱི་གསུངས་དེ་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་ཡོད།

ཟག་བཅས་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་སྤྲོན་ནས་

ཐར་འདོད་དུད་འགོ་ལའང་ཡོད་ཅེས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཟག་པ་
དང་བཅས་ཞེས་ཆོག་སྟོན་མ་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་བ་ཏང་བདེ་བའི་ནང་ཐར་བའི་བདེ་བ་
ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བདེ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་དག་ནི་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེ་
བ་ཡིན། ད་ལྟ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཅ་བ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་དག་
པའི་བདེ་བ་ཞིག་མིན་ལ། དེ་ཉིད་འགག་ཅིང་འཛིག་འགོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
མཐར་ཀླད་པས་སྦྱས་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས།

ཟག་བཅས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས། །

ཡིད་འབྱུང་ཕྱི་རོལ་བ་ལའང་མཆིས། །

ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཡིད་སྤྲོད་ཉེ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་བལྟས་
ནས་དེ་ལས་ཀྱང་གོལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཕྱི་རོལ་སྤྲོ་སྤྲུགས་པ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལའང་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཡིད་སྤྲོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
ང་རང་ཆོས་མཐོང་རྒྱ་འདུག་ཅིང་། སྤྲོ་སྤྲུགས་པའི་ས་ཏུ་དངོས་གནས་དཀའ་ལས་ཏེ་
ལས་པ་བརྒྱུ་བ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བ་ཏང་གི་མི་ཆེའི་
འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འདོད་པར་ལྷ་གི་ཡོད་པས། ཟག་བཅས་ཀྱི་
ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཞིག་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་ཐར་བ་ཡང་ཕྱི་
རོལ་བ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་འདྲ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི། །

སྦྱག་བསྐྱེད་བྱུང་དང་སྦྱབ་པའི་སྟོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་དམ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱབ་
པའི་རྒྱུན་གྱི་མཁའ་དང་། ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཁྱེད་མཁའ་གི་རང་དབང་
མེད་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ། གཞན་གང་གི་དབང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉོན་
མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་། ཆགས་སྣང་གི་གཞན་
དབང་། རྩ་བ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེས་ན་མ་རིག་པ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་བཟ་ཤིས་པ་
ཞིག་མིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་སྒྲེས་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་མ་རུང་བ་དང་མ་ཞི་བར་གྱེད་མཁའ། མ་དུལ་བར་ཕྱང་ལ་སྒྲོར་མཁའ་གྱི་
གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་དབང་དུ་གྲུབ་པའམ་སྒྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ།
འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་གཞན་ཅན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཆགས་ཡོད།
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྤྱགས་བཟང་པོ་མི་འདུག་
བསམ་པའི་ཞེ་གཏིང་ནས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་གཏོང་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པ་
ཞིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ལས་ཐར་བ་དང་། བྲལ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་
པའི་བསམ་སྒྲོ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་སྣངས་ཤིག་
ཡིན།

དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དེར་འདུ་གེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོའི་སྒྲེ་བ་ནི། གཙོ་བོ་ལས་
ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ནས་འགྲོ་དགོས་པས་
དེར་འདུ་གེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་

ཡིན། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་ན་དེ་
ཅམ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་ཐུབ། ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་ཡག་པོ་ཞིག་མཐོང་ན།
དེའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ཞེན་ཆགས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེ་
ནས་བྲལ་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་བྲལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་།
བྲལ་ཐབས་མེད་ན་བརྗོད་ན་ཡག་ཤོས་ལས་བྱ་ཐབས་མེད། བྲལ་ཐབས་ཡོད་ན་མུ་
ཚུགས་བརྒྱབ་དགོས་བསམ་པ་ཞིག་བྲན་རྒྱ་ཡོད་པས་གཙོ་བོ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་
དབང་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཉེན་
བྱེད་མཁའ་ཡིན།

ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་དང་། །

དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་ན་བྱིང་གཡོ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་ཡག་པོ་ཞིག་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ། ཉོན་
མོངས་པའི་ལག་རྒྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲ་མིན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནམས་བསམ་ན་པན་ཐོགས་
ཡོད། དེ་དག་ནི་བང་བསྐྱིགས་ནས་བདེ་འཕྱོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁོར་བ་
སྤྱིའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི་ཐོག་མར་མི་ལ་
སྤར་ནས་གསུངས་པ་ནི།

དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །

ན་དང་ཁ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་མ་ཡི། །

འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་། །

འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདོད་ནས། འདོད་པས་ཐོངས་
པ་དང་། འཆི་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། སོགས་སྤྱད་བསྐྱུ་བས་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་བཅས་སྐྱེ་ཁྲོན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཞི་དང་། དེ་ནས་འདོད་པས་ཐོངས་པ་
ཞེས་པས་འདོད་པ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་
བབས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནས་གངས་མང་པོ་ཞིག་གི་འབྲུང་གནས་
འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤས་ཀྱང་སྐྱེ་
ཆ་ཤས་ཡན་ནས་གསུང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤམ་དུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། རོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་
མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་སོགས་བང་བསྐྱིགས་ནས་གསུང་གི་འདུག མདོར་
ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱས་བསམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་སུ་
གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་བ། སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ཡིན།

དེས་ན་འཆི་བ་ནི་ང་ཆོ་ཆང་མས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། ཁ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དང་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་ཆང་མས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བ་
ཐོག་མར་ལེན་སྐབས་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། ཁ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་བཅས་ཡོང་བ་དེ་ནམས་སྐྱེ་བ་དེས་ལེན་གྱི་ཡོད། སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ལས་
ཉོན་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྟོད་
བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲེན་པའི་ཕྱིན་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྤངས་

སྐབས། སྐྱེ་བ་འདི་གཞི་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། བཟ་མི་ཤིས་པ་ཐོག་
མ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ནས་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་པོ་མེན་པའི་
སྐབས་ནས་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་མཐུག་ཐོག་པ་དེ་ཡང་སྐྱུག་
བསྐལ་གྱིས་མཐུག་ཐོག་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་དུ་འང་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་
པ་དང་། འདོད་པ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཏུ་འཇོམས་ནས་བསྐྱད་
པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ར་རང་ཆོ་མིའི་སྐྱུག་བསྐལ་ད་ལྟ་ཁྱས་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཁྱ་
ན་འཆིའི་སྐྱུག་བསྐལ་རྣམས་མིའི་ཉམས་སྲོང་གི་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཡིན།
དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏང་ན་ད་ལྟ་རང་ཆོར་མཛོད་མཐོང་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོད། མི་
ལུས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་ད་ལྟ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་ལམ་བྱུབ་
པའི་སྐབས་ཀྱི་མིའི་ཁ་ཐབས་འདི་ལས་མེད་ན། འདི་ལས་སྐྱུག་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་བ་རྣམས་
ལ་སྟོས་མ་དགོས་པ་ཡིན། བོད་དུ་མིའི་སྐྱུག་བསྐལ་གསུངས་ཤིང་། ད་ནི་ངེས་པ་
མེད་པའི་ཉེས་པ་གསུངས་པ་ནི།

པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྣམ་མ་ཉིད། །

སྐྱེ་བོ་དབང་གྱུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། །

བསྐྱོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྤང་དུ། །

འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ངོམས་མི་
ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི།

རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །
འོ་མ་འབྲུངས་ཏེ་ད་དྲུང་སོ་སོ་ཡི། །
སྒྲེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་བས། །
དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཆའ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངོམས་པ་མེད་བའི་ཉེས་པ་ཡིན། དེ་ནས།
རེ་རེས་བདག་ཉིད་རྩས་བའི་ཕྱང་པོ་ནི། །
ལྷན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྲུང་ཏེ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་པལ་ཆེར་ངོམས་པ་མེད་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཡང་
ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་པ་ནི།
མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་ཅམ། །
རིལ་བྱར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། དེ་ནས་
ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གསུངས་པ་ནི།
བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྲུང་ནས་ཀྱང་། །
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་། །
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྲུང་ནས་ཀྱང་། །
འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱན་ཆོགས་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟན་ཞིང་མཐར་ཐུད་པས་སྤྱས་འགྲོ་བ་གསུངས་པ་ནི།

མཐོ་རིས་བྱ་མེད་ཀྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ། །

རེག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྤྱིང་ནས་སྤྲ། །

དཔུལ་བར་འཐག་གཅོད་དབད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །

རེག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ནས་འདོད་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་
པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་པ་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་རྩོགས་
པའི་མཆམས་སུ་སྤྲ་ཡང་རན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་ལུས་འཐག་པ་དང་། ལུས་གཅོད་
པ་དང་། ལུས་དབད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རེག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྟེན་དགོས་
པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན།

ཀྱང་པའི་རེག་པས་ནེམས་པར་བདེ་བཅོད་པ། །

ལྟན་པོའི་སྤོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །

སྤྲ་ཡང་མེ་སྤྲར་རོ་བྱགས་རྒྱ་བ་ཡི། །

སྤྲག་བསྐྱེད་མི་བཟད་འཕྲོག་སྤྲུམ་བབྱིད་འཆའ་ལོ། །

མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །

རྣམ་པར་མཛེས་ཆའ་སོན་པར་ཅེས་ནས་སྤྲ། །

ཞེས་ལྟ་ཡི་སྐྱེས་མོས་ཆའ་ལས་དགའ་ཆའ་ལ་ལྟ་ཡི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དག་
འབྲོགས་ནས་བདེ་སྐྱིད་ལ་འོངས་སྤྲད་ནས་སྤྲ་ཡང་དེའི་ལས་རྣམས་རྩོགས་པའི་
མཆམས་སུ།

འདབ་མ་རལ་གྱི་འབྲ་ཆའ་གནས་རྣམས་གྱིས། །

ཀར་ལག་ན་བ་སྒྲ་གཙོད་འཛོལ་བར་འགྱུར། །

དལ་གྱིས་འབབ་བར་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ནི། །

གཤོང་མཛེས་གསེར་གྱི་བརྒྱར་ལྷན་ཞུགས་ནས། །

ཞེས་བརྒྱ་དང་ལྷན་བར་ལྷན་དུ་བཞུགས་ནས་ཞེས་བ་ལྷ་བྱ་དང་།

སྒར་ཡང་དཔུལ་བར་ཚུ་བོ་རབས་མེད་པ། །

ཚུ་ཞོ་བཟོད་སྒྲགས་ཚུ་ཆན་འཇུག་འཆལ་ལོ། །

ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །

ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྒར། །

ཞེས་གསུངས་བ་ལྷར་ཆངས་ཉིད་དེ་འདོད་བའི་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་ཁམས་གོང་
མའི་ལྷ་ཆངས་བ་དང་། ཆངས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་རེ་ཞིག་
འདོད་པའི་ཆགས་བ་དང་བྲལ་ནས་ཆོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། རེ་ཞིག་ནས་
ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མེད་པར། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ནས་ཆོར་བ་བཏང་
སྟོམས་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་བ་དང་། དེ་ལྷ་བྱའི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་།
ཡིད་སྐྱབས་བ་ལྷ་བྱ་མེད་བར་ལྷན་ནེར་སྟོད་པའི་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་སྐྱིད་ཉམས་དོད་
བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་བ་ཡི། །

སྐྱབས་བསྐྱེད་ཆུན་མི་འཆད་བ་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །

ཉི་མ་རྒྱ་བཞིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །

འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྒྲང་བྱས་ཏེ། །

སྤར་ཡང་སྤྱན་ནག་སྤྲུག་ཏུ་སྤྱན་གྱུར་ནས། །

རང་གི་ལག་པ་བརྒྱངས་པའང་མི་མཐོང་འགྲུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཆོག་གས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་
བ་བདེ་བའམ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཟད་མེད་པས་སྤར་
ཡང་སྤྱན་དང་འཕྲད་ན་ངན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་ལྷུང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་
ཡིན།

འདིའི་ལེ་ལན་གྱི་རྩ་བའི་མདུལ་ཁུང་སྤྲད་ས་ནི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་འདི་མ་ཟད་
བར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱེ་གནས་བཟང་པོ་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
ལ་ཡིད་བརྟན་རྒྱུང་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཉོངས་པར་འགྱུར་འཆའ་བསོད་ནམས་ནི། །

རྣམ་གསུམ་མར་མའི་སྤར་བ་རབ་བཞེས་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་དང་། ཡང་ན་སྤྱིན་
པ་བཏང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤར་བ་ལས་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་དགེ་
རྩ་གསུམ་ཡིན།

གཅིག་དུ་ཉི་མ་རྒྱ་བས་མི་བཞི་བའི། །

སྤྱན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འཇུག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱིད་པའི་སྤྱན་ཆོག་གས་ཇི་ཙམ་པ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། མཐར་ཁྱད་པས་སྤྱད་འགྲོ་བ་དེ་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་མན་ཆད་
ནས་ངན་སོང་ངམ་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུང་གི་ཡོད།

སེམས་ཅན་ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྤོང་རྣམས་ལ། །

ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། །

བསྐྱས་འཛོམས་དུ་འབོད་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི། །

དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་ཆ་དཔྱལ་དེ་དག་སློམ་གིང་། དེ་ནས་གང་
དཔྱལ་དེ་དག་གྲང་གསུང་གི་ཡོད། འོན་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
ཅེན།

ཁ་ཅིག་ཉིལ་བཞིན་འཆིར་ཉེ་དེ་བཞིན་གཞན། །

ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་ཆོག། །

ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་གཞན། །

སྒྲ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤགས། །

ཅེས་བཤགས་གཏུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁོ་ཆུ་ལྷས་པ་ཡི། །

ཁུ་བ་འབར་བ་འཁྲིགས་པ་ལྟར་པར་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁུ་བ་འབར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཁོ་ཆུ་ལྷས་པའི་ཁུ་བ་མེ་འབར་
ཞིང་། མེ་སྟག་འཁྲིགས་པ་དཔྱལ་བའི་ཁ་ནང་དུ་ལྟར་པར་བགྱིད་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གིང་མེ་འབར་བ། །

ཆོར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འཕོངས་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་ཡར་ལྷག་པའམ་

འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་རལ་གྱི་འཁོམ་འཁོམ་ནགས་ཆའ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ལྟ་བུ་འཁོམ་ལྟ། །

གཏུམ་པོས་དབད་ཅིང་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྐྱེད། །

དབང་མེད་གཞན་དག་ལྷགས་མཆུ་རྟོན་པོ་དང་། །

སེན་མོ་མི་བཟད་ལྟ་བུ་འཁོམ་ལྟ་རྟུམ་པ་འཛོག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱ་རྟུམ་པ་ཉེ་བྱ་བྱ་ཉ་ལྟ་བུ་མིག་འཛོག་པ་དེ་གསུང་གི་
ཡོད།

ཁ་ཅིག་མིན་བྱ་སྐྱར་བ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །

ཤ་མང་མང་མ་ནག་པོ་ཁྱི་སྐྱག་དག། །

རེག་ན་མི་བཟད་མ་སྤོལ་ཆེར་འབྱིན་པས། །

ཟ་བར་བཀྱིད་ཅིང་འདྲེ་ལྟོག་སྤྲེ་སྤྲེ་གསུང་འདོན། །

ཁ་ཅིག་མདག་མ་འབར་བའི་ཆོགས་སུ་ནི། །

རྒྱན་མི་ཆད་པར་རབ་བསྐྱེད་ཁ་ཡང་བབས། །

ཅེས་སྐད་མི་ཐོན་པར་ཁ་བབས་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །

སྤྱི་ལུ་ཆུགས་འབྲས་ཀྱི་ཅུང་མེད་བཞིན་འཆེད། །

སྤྱི་ལུ་ཅན་དབྱགས་འབྱུང་འགག་པ་ཅམ་ཞིག་གི། །

དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་རྟུམ་དུ་སྤྲེལ་བ་ཡི། །

སྤྱི་ལུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ཞེས་ནས་རྟུམ་པ་ཉེ་བྱ། །

མི་འདྲིལ་གང་ལགས་དྲེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཚོ་ངན་འགྲོ་ལ་འཕེན་ཀྱི་སྤྲིལ་པའི་ལས་མང་
པོ་ཞིག་སྤར་ནས་བསགས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ཆོ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་
བྲག་པོའི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོག་ངན་ཞིག་ཐོན་ཡང་། དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འཕེན་
པའི་རྒྱས་པ་བལ་ཆེར་འདད་གི་ཡོད་པས་ང་རང་ཚོས་ཀྱིས་པར་དུ་སྤྲིལ་པའི་ལས་
ཞེས་བརྗོད་ན། མི་བསད་པ་དང་། རྒྱན་མ་རྒྱ་བ་དང་། བཙན་གཡེམ་བྱས་པ་སོགས་
ཁྲིམས་ལ་ཐུག་པ་གཅིག་བྱར་བརྗོད་རྒྱ་མེད་པར། ང་རང་ཚོར་ཉོན་མོངས་བྲག་པོ་
སྤྲེལ་པའི་ཐོག་ནས་ངག་ནས་ཆོག་ངན་ཐོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་
འདྲ་མིན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་ལོག་ལྟས་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཐོགས་འབྱུག་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་ལ་
འཕེན་རྒྱུའི་ལས་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་དང་། ད་དུང་ཡང་གསར་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་
དུ་གསོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་འོག་ནས་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ན། ངན་འགྲོ་
ངན་སོང་གི་གནས་ལ་རྒྱ་ཆོད་སྐར་མ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད་པས་དེ་ནི་ཐག་རིང་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྤྲིལ་བསྐྱེད་པ་རང་ཚོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོད་གཞལ་དུ་མེད་
པ་ན་བར་ཐོས་ནས་རང་གི་སྤྱིང་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་གསུངས་ཀྱི་འདྲིལ་པར་འོས་པ་ཞིག་
རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྲིལ་བསྐྱེད་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ་གསུངས་
འོས་པ་ཞིག་ལ། དེ་ལྟར་མི་འདྲིལ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ང་རང་ཚོའི་སྤྱོད་རྗེ་ལྟར་
སྤྲིལ་བརྟན་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་འོ། །

དཔལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །
བཞུགས་པ་དང་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། །
འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །
རྣམ་སྤྲིན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་ན་སྒོམ་ཅི་འཆའ། །
བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྤྲོད་ཟད་པའི། །
བདེ་བའི་བདག་པོ་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ། །
དེ་བཞིན་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །
མནར་མེད་དཔལ་བའི་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་རབ་མི་བཟད། །

དཔེར་བརྗོད་ལྟ་བུ།

འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །
རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཉམས་སུ་སྤྲེལ་གང་ལགས་པ། །
དེས་ནི་དཔལ་བའི་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཆུང་ཏུ་ལའང། །
འོལ་ཡང་མི་བསྐྱེད་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །

ཞེས་འོལ་ཡང་སྤྲོ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མཆོན་མི་ཐུབ་ལ། དེའི་བརྒྱ་ཡི་ཆ་དང་།
སྐྱོང་གི་ཆ་ཡང་མཆོན་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །
བྲེ་བ་སྤྲེལ་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་ཡང་ནི། །
རི་སྤྲོད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །
དེ་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་བཅས་བར་མི་འགྱུར་པོ། །

ཅེས་དཔྱུལ་བར་འཕེན་པའི་སྡིག་པའི་ལས་ར་རང་ཆོའི་རྒྱད་ལ་སྤར་བསགས་
ཟེན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་འགྲོད་
བས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་བཤགས་སྟོམ་བྱས་ན་འདག་རྒྱ་ཡོད། སྡིག་པའི་ཡོན་ཏན་
གཅིག་རང་ཡོད་པ་ནི། བཤགས་ནས་འདག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུན་ལ་
ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

མི་དགའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི། །

ཅི་ནས་དེ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །

དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་ཅལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྲད་ཕྱིན་ཆད་སྡིག་པ་མི་དགའི་བའི་ལས་ལ་ར་རང་
ཆོས་དྲང་དུ་མི་ལེན་པར་དེ་ལ་སྒོ་ཀྱན་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཤིང་། མི་ཆེ་
གང་པོར་སྟོམ་ཐུབ་ན་སྟོམ་པ་དང་། མི་ཆེ་གང་པོར་སྟོམ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཉུང་དུ་གཏོང་
བ་དང་། ལོ་ཁྲི་ཞག་གིས་བཅད་ནས་གང་ཉུང་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྟོག་གཏོང་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དྲུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི།

དྲུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །

བཅིངས་དང་བདེག་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་སྣ་ཆོགས་པ། །

ཞེ་འགྱུར་དགའ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །

གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །

ཁ་ཅིག་སྤྱ་ཉིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །

ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །

དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །

ལྷག་དང་ལྷགས་ཀྱི་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་པའི་དུད་
འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། དུད་འགྲོར་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་མིས་བསམ་སྒྲུབ་དང་བྱེད་སྒྲུབ་མང་ཞིང་། ཉམ་པ་
ཆ་ལོ་བྱས་ནས་དུད་འགྲོའི་སྟེང་དུ་མིས་ཉ་ལས་པའི་བཀོལ་སྟོན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་མའི་ཐོག་ཏུ་གཞན་གྱིས་བཀོལ་སྟོན་སོགས་བྱས་ཆེ་འགྲོ་
བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་སོགས་མང་ལོ་ཞིག་གིས་ཐོག་ནས་སྐད་བརྒྱབ་སྒྲུ་
ཡོད། དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཨ་ཅི་ང་ཆོས་ཉམ་པ་བྱས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་དུད་འགྲོ་རང་རང་གིས་རང་ཐོག་ཏུ་
སྟོང་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན།

ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྣ་ཆོགས་གྱིས་
མནར་སྤྱི་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགེ་བའི་སྒོ་སྟེ་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ་ལ། མེན་ཞིང་གཏི་སྤྱག་པ་
ཡིན་པས་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་སྤངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་སྒོ་སྟེ་མི་སྤྱབ་
ཅིང་། རྒྱུ་གྱི་དབང་ལས་སྤྲོ་བུ་རེ་ཡོང་གས་ཆེ། དེ་མིན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་སྒྲུབ་རིགས་ཅ་བ་ནས་ཡོང་སྒྲུ་མེད་པས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།

ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། །

བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །
བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་ཐོང་ལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས། །
བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྐྱེན་འཆའ་ལོ། །
ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། །
ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བཀྲེས་པས་ཉེན། །
མི་གཙང་གྱི་ནར་ཐོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །
འཆའ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །
ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཙེར་བྱ་སྟེ། །
ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །
ཁ་ཅིག་མཆོན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །
ཟས་སྤྱ་འབར་བའི་ཁ་བབས་བྱེ་མ་འཆའ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་པགས་རུས་ཅམ་ལུས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་མཆོན་ཞིང་སྟེ་
མཆོན་མོ་རེ་རེ་ཞིང་ཁ་ནས་མེ་འབར་ནས་སྟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་
གསུངས་པ་ཡིན། ཡང་ཡི་དྲགས་སྤང་རིགས་འགའ་ཞིག་ནི།
སྤང་རིགས་འགས་ནི་ནག་དང་ཕྱི་ས་དང་། །
ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་ཉེད་དེ། །
ཕན་ཚུན་གཤོང་དུ་འཆོག་ཅིང་མགྲིན་པ་ནས། །
ལྷ་བ་བྱང་བ་སྤྱིན་པའི་ནག་འཆའ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་དྲགས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་ཅིང་གཤོང་སྤྱག་བྱས་ཏེ། ཕན་

ཚུན་གདོང་འཆོག་གི་རྒྱུན་པས་སྤྲ་འབྲས་རྟོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་མགྲིན་བ་ནས་ལྷ་
བ་བྱང་བ་སྤྲིན་པའི་རྣལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོ། །

ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི། །

ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །

ལྷོན་གིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །

བལྟས་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་ཡང་བསྐྱམས་པར་འགྱུར། །

བར་ཆད་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེན་སྤྱར་བ། །

ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་བ་ནི། །

སྤྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །

ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྱིར་ཡང་འཆིར་མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་ཆོགས་པའི། །

སྤྱག་བསྐྱལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་རོ་གཅིག་ཅེས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཡོད་
ཅིང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ནས་སྤྲ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྲེ་པོ་འབྱུངས་དགའ་བ། །

སེར་སྤྲ་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། །

ཞེས་བ་འདི་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དང་། དེའི་
རྒྱ། ཡི་དྲགས་སུ་སྤྲེ་བའི་རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེར་སྤྲ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེ་རེད་

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྷ་ཡི་སྤྱག་བསུལ་ནི།

མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི།

ཞེས་བསམ་མིའི་སྤྱག་བསུལ་གོང་དུ་གསུངས་ཟིན་ཅིང་། འདིར་འདོད་པའི་བདེ་
ཆེན་ཉི་འདོད་པའི་བདེ་སྦྱིད་དམ་འདོད་ཡོན་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་པ་ལྷ་བྱ་ལྷ་ཡི་ཆེ་
གཤེང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། མཐའ་མ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ན་རིང་བའི་འཆི་
ལྷས་ལྷ་དང་། ཉི་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་མ་ཡོང་སྐབས་དུས་
རྒྱུན་ལང་ཤོར་གྱི་མི་ལ་སྤྱག་བསུལ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་བཟོད་མི་སྤྲུབ་པ་ལྷར་གྱི་སྤྱག་
བསུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན།

འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསུལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ།

དེ་ལྷར་བསམ་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྤྱད་དུ་སླེད་མི་བགྱི།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསུལ་སྤྲོ་ལྷས་ལྷ་བྱ་གང་དག་ཡོད་ཅེ་
ན།

ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་འགྱུར་བ་དང་།

སྦྱན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཉོག་སྤངས་དང་།

གོས་ལ་བྱི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི།

སྤྲོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་གཅིག་སྦྱན་
ལ་མི་དགའ་བ་དང་གཉིས། མེ་ཉོག་སྤངས་པ་དང་གསུམ། གོས་ལ་བྱི་མ་

ཆགས་པ་དང་བཞི། ལུས་ལ་སྒོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྲི་བ་བཅས་ལྟ་
གསུངས་པ་ནི།

མཐོ་ངེས་འཆི་འཕོ་མོན་བྱེད་སྟེ་ལྟས་ལྟ། །

མཐོ་ངེས་གནས་པའི་ལྟ་རྟེན་ལ་འབྱུང་སྟེ། །

ས་སྟེང་མི་རྟེན་ལ་འཆི་བར་འབྱུང་བ་དག། །

མོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྟེན་དང་འབྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་མི་ལའང་འཆི་ལྟས་རྟེན་ཤེས་ཞན་ཞིང་།
དབུགས་བཅེགས་པ་སོགས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར་ལྟ་ལའང་འཆི་ལྟས་
དེ་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལྟ་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །

གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྟ་གུ་མ་འགའ་མེད་ན། །

དེ་ནས་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་། །

དཔུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འབྱུང། །

ཞེས་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་ལྟར་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་
སྤྱང་ན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་སྦྱེ་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་
གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྟེན་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད།
སྤིང་ཅི་བཅས་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་
མཆོམས་སྤྱང་ན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་སྦྱང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་འོ། །

ལྟ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོལ། །

དཔལ་ལ་སྤང་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆེ། །

ཞེས་ཐུག་དོག་གི་དབང་གི་སྤྱད་བསྐྱལ་རྟག་ཏུ་ཡོང་བ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་དག་སྒོ་དང་ལྷན་ནའང་འགྲོ་བ་ཡི། །

སྤྱི་བ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་དཔྱད་བྱས་ནས་རྣམ་དཔྱད་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
སྤྱི་བ་པ་སྟེ། གཡོ་སྦྱས་བསྐྱད་པའི་སྤྱི་བ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་
དང་། མདོར་ན་ཡ་གི་འི་སྤྱི་དེ་ཅེ་ནས་མ་གི་འི་མནར་མེད་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་སྟེ་གནས་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་འཁོར་
བར་སྟེ་བ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་
མེད་ཅེས་གསུངས། དེས་ན།

འཁོར་བ་དེ་འབྲེལ་གས་པས་ལྷ་མི་དང་། །

དཔལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། །

སྟེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྟེ་བ་ནི། །

གཞོད་པ་དུ་མའི་སྒོ་དྲུང་ལགས་མཁུན་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ང་རང་
ཆོས་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཅིང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
འབྲལ་སྤྱགས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་དབྱེད་ན། མཐའ་མི་ལྷན་
པའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན།

མགོ་འཕམ་གོས་ལ་སྒོ་བྱར་མེ་ཤོར་ན། །

དེ་དག་གིས་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །

ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྤྲད་འབད་འཆལ་ཏེ། །

དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོང་དུ་འཁོར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་དང་། གྲེ་བྲག་བདེ་
འགོ་དང་རན་འགོ་སོ་སོའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་བསམ་པ་དེ་དག་གསུངས་ཤིང་། ད་ནི་སྲིད་
བ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་རྒྱ་ནི་ང་རང་ཆོའི་གཏན་མཐུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཆགས་
ཡོད་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལམ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །

སྤྲངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་བྲི་མེད་པའི། །

གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་ཐད་མི་འཆལ། །

ཞེས་སྤངས་པ་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན། མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་
གིས་གཞི་རྩ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་བསྐྱབས།
བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་འཛིན་སྒྲོམ་གྱིས་སྐྱབ་གྱི་ཡོད། ཅེ་གཅིག་པའི་སྒོ་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དབྱེད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟོག་པར་བཞག་ནས་དེའི་སྟོབས་
གིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་སྐྱེས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་
བ་བརྟན་པོ་ཆགས་སྐབས། ཞི་གནས་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་འཛིན་སྒྲོམ་གྱི་སྟོབས་གིས་ལུས་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་སྤྱོད་བའི་

གང་ཟག་ནི། གཞི་ནས་གནས་ཆ་ཅེ་གཅིག་པའི་སྤྲོད་ནས་ཅི་ལྟ་ཅི་སྤྲོད་ཀྱི་དོན་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་དེར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དབྱད་སྒྲོམ་བྱས་ཤིང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱད་པའི་དབྱད་སྒྲོམ་གྱིས་བྲངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་
སྤྲངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤྲངས་ཀྱི་བདེ་
བས་ཟིན་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སློ་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་
ན་དེས་བར་དུ་སྦྱིར་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བསམ་གཏན་མི་དགོས་ཀྱང་། ལྷག་
མཐོང་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་
ལེན་ལ་བརྩོན་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ནི། ཞི་བ། དུལ་བ། སྤྱི་མ་མེད་
བ་བཅས་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་མ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྤྱི་མ་མེད་བ་སྟེ། སྤྱི་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པས་
རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་བ་ཡིན་སྟབས་སྤྱི་མ་མེད་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་ཞེས་
བརྗོད་བ་ཡིན། ཡང་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་དུ་གསུངས་བ་བཞིན། ཞི་
བ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱབས་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཐུང་སོགས་ཆོས་ཅན་
ཀྱིས་སྒྲོས་པའི་སྤང་བ་མཐའ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷག་
མེད་ཐུང་འདས་དང་། དེ་ནས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ཡར་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
སྐྱབས་ལ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་པས། དེའི་དབང་
ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། ཐུགས་གཅིག་
ནས་གང་སྤང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་ཤིན་ཏུ་འཕ་
རབ་ཏུ་ཞི་བ་དུལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་འབྲེལ་གོ་རྒྱ་མིན་ནས་སྟོམ།

མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། དུལ་བ། རི་མ་མེད་པའི་གོ་
འཕང་དང་། རྒྱ་ལེའི་ཐུག་བསྐྱེད་དཀའ་ཉམས་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བས་རྒྱ་ལེའི་
ཐུག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ནི། མི་རྒྱ་མི་འཆི་ཟད་པ་མེད་པ་སྟེ་
གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཐར་པ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། སྤིང་ཅེའི་སེམས་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉམས་མོངས་མདོན་
གྱུར་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་འགགས་ནས་སྟེ་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་
རེ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དེའི་ས་བོན་སྤངས་མེད་པས་སྤྲར་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་སྟེས་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ། གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནི་ཉམས་མོངས་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་དེ་ནས་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྤྲོད་ཀྱི་
ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ།

ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུང་འདས་ལ་བཅིས་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་བྱས་ན། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་མི་གནས་པའི་ཐུང་
འདས་དང་། མདོར་ན་ཉམས་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་
པའི་ཞི་བ་དང་། དུལ་བ། མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕང་སྟེ། རི་སྤིང་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་
བར་ལ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་ན་འད་སྦྱར་ཆོག་གི་
མེད་དམ་སྟུམ། གསལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ནི།

ས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་ཉི་ལྔ་བྲལ་ཐོབ་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་གི་འབྱུང་བའི། གཞན་སྡེས་ཐར་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཚོས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ནི། དཔེར་ན། དག་ཞིང་ལྟ་
བུ་པལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྙམ། ཡང་ན་ས་ཆུ་
མེ་རྒྱུད་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་དང་རྒྱ་བར་སྐྱབས་སུ་འགོ་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོད་བྱ་མཐར་
ཐུག་མིན་ལ། དེ་ནི་བུལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དཔྱད་དང་ཚོས་རབ་འབྱེད་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་། །

དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། །

བཏང་སྟོམས་འདི་བདུན་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་སྟེ། །

སྦྱང་ན་འདས་ཐོབ་བཤིད་པའི་དགེ་ཆོག་ལགས། །

ཞེས་གོང་དུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་སོགས་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་
ལས་གྱི་ཅེ་མོ་ཞེས་པའི་འཇུག་མཐུད་ནས་མཐོང་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྩལ་ཡན་
ལག་བདུན་ཞེས་དམིགས་པ་མི་བརྗོད་པའི་དཔྱད་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་ནས་འབྱེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས།

བཙོན་གང་དགེ་ལ་སྟོ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགེ་བ་ལ་སྟོ་བའི་བཙོན་འགྲུས། དེ་ལ་ཡིད་དགའ་བ་
དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། འདིའི་བཏང་
སྟོམས་ཞེས་པ་ནི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། ཚུལ་བ་ལྟོད་ནས་ངང་གིས་

འདྲུག་པའི་བཏང་སྟོམས་བཅས་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཟུངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པར་བགྱིད་པའི་དགེ་བའི་ཆོག་ལས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །

བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །

གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་ཡི། །

རྒྱ་མཆོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཆལ་བར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད།
ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། གཙོ་བོ་རྩ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
མེད་ན་བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་ཐུབ། མདོར་ན་ཉོན་
མོངས་རགས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་ལས།

ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ལ་འཁོར་བ་ཡི། །

ཅུ་བ་གཙོད་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །

ཞི་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །

རྗེ་ཅམ་དབྱུང་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་ལྟོག་པས། །

ཞེས་ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས་རྗེ་སྐྱད་གསུངས་པ་བཞིན་ཞི་གནས་སམ་
བསམ་གཏན་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་འཆམས་གོང་
ནས་གོང་དུ་འབྲེལ་ཐུབ་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་འདྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་ཡོང་
བས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
སྐྱེས་བུ་གང་ལ་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་ནས་ཉམས་ལེན་བསྐྱུངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན།

སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་ཉེ་སེམས་ཅན་གནག་ཕྱགས་ཀྱི་རྗེས་
ཀྱི་རྒྱ་བཞིན་ཕྱར་དུ་སྐམ་འགྲོ་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཆལ་བ་སྟེ། སྲིད་
པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་གནག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་མགྲོགས་པོར་སྐམ་
ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་གོལ་ས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། ལྷོན་པ་ལ་ཐུ་སྟེགས་
པའི་ལྟ་བ་སྟམ་བརྒྱ་ཐུ་ལྟ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བའི་མེད་པའི་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་གཞི་ལ་
བཞག་ནས་མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ནི་
ལྷོན་གྱི་མཐའ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྒྱམས་པའི་བྱི་
བ་ཁྱུ་སྐབས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལན་གང་ཞིག་བཀའ་གནང་ཡང་། ས་རོལ་
པའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་ནས་དག་སྟེ། ཐུབ་པ་ཞིག་གནས་སྐབས་དེར་མེད་པས་ན། གནས་
སྐབས་རིང་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན།

ལུང་མ་བསྟན་པ་བཅུ་བཞི་འདི་གཉེན་ན། །

ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་རབ་གསུངས་གང་ལགས་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཉྱག་པ་དང་། མི་ཉྱག་པ་ལ་སོགས་ལྷོན་གྱི་མཐའ་
ལ་བཞེན་པ་བཞི། འདི་གཉེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ། མི་ལྷན་པ། གཉིས་ཀ། གཉིས་མིན་
བཅས་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བཞེན་པ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་དོན་དུ་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པའི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མི་
འབྱུང་བ། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་བཅས་ལུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བཞེན་པ་བཞི།

དེ་ནས་བདག་ཕྱང་གཅིག་དང་། ཐང་དང་དེ་ལུས་དང་སྒོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་བཅས་
བཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་
རབ་ལས་གསུངས་ཡོད་ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ནམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐར་པ་
ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། མདོར་ན་བདག་འཛིན་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ལྟ་བ་
ཆགས་ཡོད་པས།

དེ་དག་ནམས་ལ་བསམ་པར་མི་བགྱི་སྟེ། །

དེ་ཡིས་སློན་ནི་ཞི་བར་བགྱིད་མ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དགོས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་འགག་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་རིག་པ་ནི་སྤྱིར་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་རྩ་བ་
ཉོན་མོངས་ཡིན། ཉོན་མོངས་ལའང་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡོད་
པས་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་ནི་ཅུང་ཙམ་སོབ་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཡོད། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་ནམས་ཀྱིས་
ངེས་པ་ལྟར་སྤང་བྱངས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟས་རྒྱ་མཚན་གྱི་
སྒོག་ནས་སེམས་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་བྱངས་མཁན་ཞིག་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ནི་ཡུལ་དེར་ཞེན་ཅིང་ཆེད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་མི་འདོད་
པར་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལས། ཡང་ཆགས་སྤང་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་བྱངས་ཡོང་
གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ཞིག་བྱངས་པའི་སྒོག་ནས་ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
སྟོའི་འགྲོ་སྤངས་ལྟ་བུར་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་དེ་ནམས་

ཤུགས་དང་དམ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་ཡོད། དེས་ན་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་སྦྲེལ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་སྒོ་དེ་དག་མ་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་བཞག་གི་འདུག དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདེན་མཁན་ཞིག་པལ་ཆེར་མིན། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ་སེལ་རྒྱ་ནི་རང་ཉིད་ངེས་པ་འདེན་མཁན་གྱི་སྒོ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་སྦྲེལ་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་འདེན་མཁན་ཞིག་བཅས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད།

དེས་ན་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་པལ་ཆེར་མཁྱེས་པ་མེད་དམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་གི་ནང་འཛིན་ལྟ་ཞེས་པ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད། འཛིན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་སྦོའི་ཆོག་པ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་གཅིག་དང་། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་འཛིན་འཛིན་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལ་དེའི་གཞི་མ་ལྟ་བུར་སྤྱིར་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་སྤང་སྦོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ཐོག་ནས་བདག་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པས། སྤང་སྦོ་ཡུལ་དུ་ཤར་སྐབས། སྤང་སྦོ་བདེན་བྱུང་གི་སྤང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་པལ་ཆེར་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་འཐད་འཛིན་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྟ་དེ་དག་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཡི་སྤང་སོགས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ། གཉེན་ཉི་དུ་སོགས་གང་ཞིག་

ཡིན་ཡང་པར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། གཙོ་བོ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་འཛིག་ལྟ་
དང་། བདག་འཛིན་གྱིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆགས་
གྱི་ཡོད། འདི་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ནས་
དེ་གོས་ས་དགོས་པ་ཡིན།

གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱེས་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པའི་འཛིན་པས་བྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་
ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མེད། ཉོན་
མོངས་སྤྱ་བའི་རིགས་གཅིག་ནི་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
ཆགས་སྤང་གཉིས་པལ་ཆེར་བདེན་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད། ཡུལ་བཟང་ཞན་གཉིས་
བདེན་པར་རྟོག་པ་པལ་ཆེར་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་
མོངས་གང་ཡིན་དེ་བྱེ་བ་བྱེ་དགོས་པ་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་ཆགས་སྤང་སྤྱ་མོས་ཡུལ་
བདེན་པར་འཛིན་ཀྱང་དེ་ནི་རང་སྟོབས་གྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་
གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་རང་སྟོབས་གྱིས་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཆ་ནས་ལྟ་མིན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ལ་བཞག་ཆོག་གས་སྟུམ། གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ངོས་འཛིན་པ་ལ་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ནས་བསམ་སྒོ་
མང་པོ་བཏང་ནས་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

མ་རིག་པ་ལས་ལས་ཏེ་དེ་ལས་ནི། །

རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་རབ་འབྱུང་། །

དེ་ལས་སྤྱེམ་ཆེད་བྱ་གྱི་དེ་ལས་ནི། །

རིག་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱ་བ་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་མ་
རིག་པ་ལ་བྱ་བ་ཅིང་། མ་རིག་པ་ལས་དགེ་སྤྲིན་གྱི་ལས་དཀར་ནག་དང་། དེ་ལས་
རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེར་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
སུ་བྱེ་ན། ལས་དེ་ཉིད་གསོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱ་དུས་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། ལས་དེ་
ཞིག་པའི་ཞིག་པ། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་འདས་པའི་བྱང་བ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེའི་
བག་ཆགས་བཞག་ཟེན་པ་ཡིན། བག་ཆགས་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་པའི་སྤྲེང་ནས་བསམ་
སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་འདས་པའི་བྱང་བ་འགགས་ཞེས་པ་
ཞིག་ཡོད། དེ་ཞིག་པའི་སྤྲེང་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ། གང་
ལྟར་ཁ་སང་དང་ཁ་ཉིན་བྱང་བ་དེ་དག་དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཞིག་ཆར་ནས་མེད། དེ་
དག་འགགས་ཟེན་པ་ཡིན། ཡིན་ཡང་ཁ་སང་དང་ཁ་ཉིན་གྱི་བྱང་བ་དེས་དེ་རིང་ལ་
ཕན་གཞོད་འདེན་གྱི་ཡོད། ཕན་གཞོད་འདེན་པ་དེ་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་གྱི་བྱང་བ་དེ་
འགགས་ཆར་བ་ཡིན། ཕན་གཞོད་འདེན་པ་ནི་པལ་ཆར་ཞིག་པའི་སྤྲེང་ནས་བསམ་
སློབ་གཏོང་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ། ཞིག་པས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད། གང་ལྟར་
འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་བག་ཆགས་
འགོས་པ་དེ། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱུན་དང་འཕྲད་སྐབས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉིང་
མཆོམས་སྤར་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་དང་། རྣམ་

ཤེས་དེ་ལས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་ནས་སྒྲི་བའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེབས་སྐྱབས་དེ་
ལས་མིང་ག་ཟུགས། བྱང་པོ་བཞི་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མིང་ག་ཞིའི་བྱང་པོ་བཞི། དེ་མིན་
གྱི་བཞི་པའི་ལུས་བརྒྱང་བའི་སྐྱབས་གྱི་བྱང་པོ་ལྔ་པར་སྐྱར་སྐྱབས་མིང་དང་
ག་ཟུགས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་དང་། དེ་ལས་མིང་ག་ཟུགས་སྒྲི་མཆེད་དུག་ཅེས་སྒྲི་
མཆེད་དོད་པའི་སྐྱབས་སུ། དེ་ལས་ཡིད་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རྒྱུད་གྱིས་འདུས་
པའི་རེག་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས་ཞེས་སོ། །

རེག་པ་ལས་ནི་ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིད་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་
སོ་སོའི་སྒོ་རོ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་།
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ། བར་མ་ཞིག་
ཡིན་ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་
ཤིང་རེག་པའི་སྒོ་ནས་ལུལ་ལ་ལོངས་སུ་སྒྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་
ཡོང་བའི་ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །

ཆོར་བའི་གཞི་ལས་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་སྟེད་པ་ཞེས་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་མི་འབྲལ་
བར་འདོད་པས་སྟེད་ཅིང་། ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལས་འབྲལ་བར་འདོད་པས་སྟེད་
པའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

སྟེད་ལས་ལེན་པ་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལེན་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ཡོང་བའི་རྒྱ་ལུལ་

གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འདུས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞི་ལྟ་བུར་
གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྟེང་
ལེན་གྱི་གསོས་བཏབས་ནས་ཡང་སྟོན་གྱི་མ་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་མ་སྤྱོད་ཅན་དུ་གྱུར་
བའི་གནས་སྐབས་སུ་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྟོན་པ་ཞེས་ལས་དེ་ཉིད་འགགས་ཆར་
བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རང་
འབྲས་སྐྱེ་བ་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་མ་སྤྱོད་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྟོན་པའི་
མིང་བཏགས་ཤིང་། འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་མིང་དེ་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་འབྲས་མིང་རྒྱ་
ལ་བཏགས་པས་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པས། སྟོན་པ་དེ་ལས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བས་
སྐྱེ་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལས་སྟོན་པ་སྟོན་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། །

སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྤང་ན་གདང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྤང་བོ་སྤོང་ཞིང་ཞན་དུ་གྱུར་
པའི་རྟེན་བ་དང་། རྟེན་དང་། རིགས་མ་སྤྱོད་འདོར་བའི་འཆི་བ། གཞན་ཡང་འདོད་པས་
ཐོངས་པ་དང་། སྐྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
སྤང་བོ་འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འདོད་པས་འཐོངས་དང་འཆི་བས་འཇིགས་སོགས་ཀྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་སོ་སོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདྲ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་བོ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤང་བོ་ཞིན་དུ་ཆེ་བ་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་
དང་།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། །

ཞེས་གཙོ་བོ་མཐར་གཏུགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་
ལས་དག་མ་དག་གི་སྲིད་པ་ལ་སྦྱེ་བའི་ལས་རྣམས་བསགས་ནས་འདི་ལྟར་ཡོང་གི་
ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཚོ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཡོང་བའི་རྩ་བ་ནི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་
སྦྱེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་མ་
རིག་པ་འགགས་དགོས་ཤིང་། མ་རིག་པ་འགགས་ན་སྦྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གསར་དུ་གསོག་པ་དེ་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་མི་ཡོང་བས།

སྦྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །

གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །

གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །

སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྦྱེ་བོ་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་
ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེས། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཐོང་ཞེས་བ་སྟེ་གོང་
དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཆོས་སྦྱེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

དེ་དག་གིས་ང་རང་ཚོ་བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྦྱེ་བ་འགོ་སྤངས་དེ་དག་
གསུངས་པ་དང་། གཙོ་བོ་བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པས་སྟོད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཆགས་འཛིག་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་བརྟུན་ཀྱི་

སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
ཡོད་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན་ལ། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་གསལ་རིག་
གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན། དེ་བཞིན་
གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་དང་། རྩལ་རྩལ་འདུས་
ནས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། དེ་བཞིན་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་དེ་དག་ཀྱང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གི་ཅང་
ཨི་ཡིན་ནས་སྟུང།

ཡང་བཤད་སྟངས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྡན་གི་འབྱུང་
བ་ལྡན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་འབྱུང་བ་ལྡན་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྡན་དང་རང་གི་འབྱུང་བ་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ།
རང་གི་འབྱུང་བ་ལྡན་ལའང་རང་གི་འབྱུང་བ་རགས་པ་དེ་དག་རང་གི་འབྱུང་བ་སྤྲ་བ་ལ་
བརྟེན་པའམ་སྤྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། རང་གི་འབྱུང་བ་སྤྲ་བ་དེ་མཐར་གཏུགས་ན་
རྒྱང་ཡོད་གསལ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྤྱག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ང་རང་
ཆོའི་སེམས་དུལ་མ་དུལ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིའི་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་འགྲོ་བའི་ཐོག་
ནས་བཤད་ན་མ་གཏོགས་བཤད་ཁག་པོ་ཡིན། མདོར་དོན་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྡན་ཡོད་པ་
གང་གི་དབང་གིས་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། སལ་ཆེར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་དགོས་མིན་མི་ཤེས། དེ་ནི་རང་བཞིན་རེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་མིན་ནས་
སྟུང། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་ཐོར་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་

རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་པལ་ཆེར་མེད། དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་བརྗོད་
དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་རང་ཆོར་རིག་པ་བཞིའི་ནང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད།
དེར་བརྟེན་དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་
གི་འབྲུང་བ་རགས་པ་དེ་དག་རྗེ་མཆོག་གི་ཕྱིན་པ་དང་། འབྲུང་བ་ཕྱ་མོ་ལས་ཡང་འབྲུང་
བ་རགས་པ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུས་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ཆར་བྱུང་བྱེད་པ་ནི། ལུས་ངེས་ཅན་
ཞིག་གི་ནང་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཆགས་མིན། བཅོར་ན་བཅུད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ནི། ལྷན་པས་དེའི་འགྲོ་
བའི་ལས་དང་པལ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ཡོད། སྤྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འགྲོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མིན་པར་དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འབྲུང་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་
དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ནི། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་
ལས་དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མེད།

ལས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འགྲོ་སྐད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ནས། རྒྱུ་བྱུག་
བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གི་ཀྱན་སྦྱོར་གི་བྱུང་བར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པ་གསལ་བྱ་
སྤྱད་པ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་སྐད་ཆ་བཞག་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་
ཆགས་འཛིན་གི་ནང་རྗེ་ཙམ་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྗེ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དབྱེ་བ་བྱེ་རྒྱུ་ཡོད། ཞིབ་ཆགས་པོ་

བཤད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་ལ་ངས་མི་ཤེས། དེ་ནས་སྒྲོམ་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་
འཕགས་ལས་ཡན་ལག་བདུན་གསུངས་པ་ནི།

ཡང་དག་ལྟ་དང་འཆོ་དང་ཚོལ་བ་དང་། །

བླ་དང་ཉིང་འཛིན་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་། །

ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་ལས་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད། །

འདི་ནི་ཞི་བར་བགྱི་སྤྲད་བསྒྲོམ་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བླ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་
དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་
རྟོག་པ་ཉིད་དེ་འཕགས་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཞི་བར་བགྱི་སྤྲད་དེ་སྤྱག་ཀུན་ཉི་
བར་ཞི་བའི་སྤྲད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བགྱི་ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་གསུངས་མ་ཐག་པའི་
རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་
ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཚུར་བསྐྱ་སྐབས།

སྐྱེ་འདི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤེད་པ་ཞེས་བགྱི་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྤྱག་བསྐྱལ་
བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། ལས་ཉོན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤེད་པ་བཅས་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་སྤེད་པའི་མིང་སྒྲོམ་ནས་དེས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་སྒོང་དང་། དེས་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་སྐྱེ་བ་
དེ་ཡི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་ཏེ། །

འདི་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་ལམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་བཀག་ཅིང་སྒོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཀག་པའི་འགོག་པ་འདི་
ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་ཀུན་ཉི་ཐར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པར་བསྐྱེ་
བའི་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས།

དེ་ཐོབ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་ལགས། །

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །

མཐོང་བར་བསྐྱེ་སྤྲད་ཏྲག་ཏུ་བཙོན་པར་བསྐྱེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེབས་ན།

པང་ན་དཔལ་གནས་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །

ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་པོ་ལས་བཞུལ་བསྐྱེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་པང་ན་དཔལ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་
སྤྱིར་བཏང་བྲིས་པ་སོ་སོར་བྲིས་བྱུང་འདྲིན་མཁན་གྱི་བྱ་ལ་རྩ་ཆེན་པོར་བཞེ་བས་
པང་ན་དཔལ་ཏེ་བྱ་གནས་པའི་བྲིས་པ་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་
བཞི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་ལགས་པར་ཤེས་པ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་པོ་
ལས་བཞུལ་བར་གྱིས་ཤིག་གམ་བཞུལ་བར་བསྐྱེའོ་ཞེས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི། བྲིས་དུ་གནས་ནས་བྲིས་པའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། བདེན་བཞི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་

ཚུ་བོ་ལས་བཀའ་བར་བགྱི་འོས་ཤིང་། གང་ལགས་ཤེན།
གང་དག་ཚོས་མངོན་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །
གནམ་ལས་བབས་པ་མ་ལགས་ལོ་ཐོག་བཞིན། །
ས་རུམ་ནས་འཐོན་མ་ལགས་དེ་དག་སྟོན། །
ཉོན་མོངས་རག་ལས་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་བས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་གང་དག་ཐར་པའི་ཚོས་མངོན་དུ་བགྱིས་པ་སྟེ།
མདོར་ན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཐེན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་། ཐོག་མ་ནས་
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་ནས་གནམ་ནས་བབས་པ་མ་ལགས་ཤིང་། ཡང་
ལོ་རྟོག་བཞིན་དུ་ས་རུམ་ནས་འཐོན་པ་ཡང་མ་ལགས། དེ་དག་སྟོན་ཉོན་མོངས་
རག་ལས་ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བས་ཉེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། དེར་བས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཟེར་ཞེས་དང་། དེ་ག་རང་རེད་ཅེས་པའི་
དོན་ཡིན།

དེས་ན་ད་ལྟ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཇུག་པ་ཆང་མ་སྟོན་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ང་རང་ཆོ་ནང་བཞིན་གཅིག་རིམ་
བཞིན་བདེན་བཞི་སྤྲ་རགས་ཉེ་བདེན་བཞི་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་
ཤིང་། སྤང་སྤང་འབྲུག་ལྟོག་མ་ཞོར་བར་བརྩམས་པའི་འབྲས་བྱར་ཐར་པ་མངོན་དུ་
བྱས་པ་རེད་ཅེས་སོ། །

བསྐྱེདས་དང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཆལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེདས་པའམ་འཛིགས་པ་སྟེ་བསྐྱེདས་དང་བྲལ་བ་ཁྲིད་

ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་དགོས་ཏེ།

ཕན་པའི་གདམས་ངག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་པའི་གདམས་ངག་གི་སྤྲང་པོའི་སྤྲང་པོ་གང་ཞེ་ན།
སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲང་
མཁས་ཤིང་བྱུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་
གསུངས་པ་ནི། སེམས་དུལ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས།

སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་སེམས་དུལ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་
བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁྱོད་ལ་དེ་སྐད་གདམས་པ་གང་ལགས་དེ།

བས་པར་དགེ་སློང་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དགའ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཁྱོད་ལ་ངས་ད་ལྟ་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཞིག་བས་པར་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དམ་ཅུས་པ་ལུས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བས་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེར་ཐམས་ཅད་འདུས་པའམ། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་བཞད་ཀྱི་ཡོད་
པས་ན། བས་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ནི། སྤྲིང་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དགའ་
བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་།

འདི་ལས་གང་ཞིག་སྤྲོད་པའི་ངོ་བོ་དེའི།

ཡོན་ཏན་བསྟན་པས་སྤྲོ་ཆེ་དོན་ཡོད་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ཅི་ཟུབ་གནང་ཟུབ་ན། སྤྱི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བསྡོམ་གསུངས་པ་ནི།

ཀུན་གྱི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོག་གས་མཐའ་དག་གིས་
དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་ཞིང་།

ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ནམ་གསུམ་ཡང་། །

སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བའི་སྦྱད་ཡོངས་བསྡོམ་ནས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བ་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་དང་། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོའི་བདེ་
འབྲས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོམ་པ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོབ་པའི་སྦྱད་དུ་ཡོངས་སྤྱི་བསྡོམ་ནས།

དེ་ནས་དགེ་བའི་ཕྱང་པོ་འདི་ཡིས་ཁྲོད། །

སྤྱི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་མི་ཡི། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དབང་མཛད་ནས། །

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྦྱོད་པ་ཡིས། །

སྤྱི་བོ་ཉམས་ཐག་མང་པོ་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །

འཁུངས་ནས་ན་ཆ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ནམས། །

བསལ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །

འོད་དཔག་མེད་དང་འབྲ་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི།

མགོན་པོ་སྐྱེ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱོན་གནང་མཛད་ན། བདེ་ནས་བདེ་
བར་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་རིམ་པར་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་བརྒྱད་ནས་
འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་གི་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྦྱོང་བ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་
མང་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། མཐར་མྱིན་པ་མཐའ་མའི་སྐབས་ནས་བྱང་སེམས་མྱིན་
མཐར་འབྲུངས་ནས་མཐར་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་སྟུག་བཟུལ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྦོང་བྱེད་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསལ་ནས་དང་།
ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱིན་པ་མཐའ་མ་པ་ལམ་མཐོན་པོར་སྦྲེབས་ན། ན་
ཀྱིའི་སྟུག་བཟུལ་དང་། དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གི་ཀྱན་འབྲུང་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་དང་འབྲ་བར་ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་། མདོར་ན། བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་འབྲ་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་མངོན་དུ་
མཛད་ནས། རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡོང་
གི་རེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ནམ་སྟུམ།

ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་འབྲུང་གྲགས་ཆེན་འི་མ་མེད།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་ལས་བྱུང་

བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
མིན་པར་གྲགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ།

ལྷ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་སྟེང་རྒྱས་མཛད་ནས། །

ས་ལ་མི་དང་མཐོ་རིས་ལྷ་ནི་ན་རྒྱང་མཆོག།

བདེ་དགས་དགའ་བ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་མཛད་དེ། །

ཉོན་མོངས་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཛིགས་སྦྱེད་དང་། །

འཆི་བ་ཞི་མཛད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་བརྟེན་ནས། །

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མིང་ཅམ་ཞི་ལ་མི་བརྟེངས་པ། །

མི་བགྲེས་ནོངས་པ་མི་མངའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མཛད་པོ་
བདེ་སྦྱོང་ལ་བསྐྱར་བ་ཚོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སར་རྩྭ་དེ་མ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་དཔལ་
བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་བའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་སྤག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཉོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་འཛིན་པའི་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འཛིན་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པར་གདབ་ཆོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ།

ཕྱག་དེབ་འདིའི་ཁྱུ་དག་ལ།

ནཱ་ལྷའི་དཔེ་འཁྲིད་དག་བཤེས། སྐབ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

མོ་མྱིང་རྒྱལ་བ་དག་བཤེས། དག་དབང་སངས་རྒྱས་ལགས།

ཕབ་སྐྱུར།

ནཱ་ལྷ་སྐབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

བོད་མི་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ ༥༠ ཟམ་བ་ཕྱིལ་པོར་འཁོར་བའི་རྗེས་བྲན་སྤང་
བཅིའི་ཆེད་སྐྱུ་བཙར་ནཱ་ལ་ར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་ལྷ་ཆང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
ཆོག་ས་ནས་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ ཟམ་བ་དཔར་འགྲུམས་ཁྱུས། །